

**UCHWAŁA NR XXXIV/268/2017
RADY GMINY USTRONIE MORSKIE**

z dnia 28 czerwca 2017 r.

w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Ustronie Morskie

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 i poz. 1579) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Ustronie Morskie stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ustronie Morskie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Bernadeta Borkowska

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Ustronie Morskie, czerwiec 2017 roku

Spis treści

Rozdział I. Wprowadzenie	3
Rozdział II. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów oraz grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji.....	6
Rozdział III. Diagnoza obszaru zdegradowanego, obszaru rewitalizacji i opis ludności.....	37
Tabela 9 Zestawienie danych z analizy problemów społecznych dla gminnych miejscowości.....	59
Mapa 11 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji - mapa pogładowa	81
Rozdział IV. Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	82
Tabela 18 Analiza SWOT obszaru rewitalizacji Gminy Ustronie Morskie	83
Rozdział V. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk	85
Rozdział VI. Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi Gminy.....	87
Tabela 20 Zgodność celów Programu z lokalnymi dokumentami strategicznymi Gminy Ustronie Morskie.....	88
Tabela 21 Zgodność celów Programu z dokumentami strategicznymi regionalnymi i krajowymi	89
Rozdział VII. Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne	91
Rozdział VIII. Mechanizmy integrowania działań służących realizacji celów rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych	119
Rozdział IX. System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji	129
Rozdział X. Ramy finansowe i czasowe realizacji Programu	130
Tabela 23 Budżet działań rewitalizacyjnych Gminy Ustronie Morskie na lata 2017-2023	131
Tabela 24 Harmonogram realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych Gminy Ustronie Morskie	139
Rozdział XI. System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.....	140
Tabela 25 Wskaźniki monitorowania programu– stan istniejący i planowany	141
Rozdział XII. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko.....	144
Spis ilustracji	145

Rozdział I. Wprowadzenie

Niniejszy rozdział jest wprowadzeniem do Lokalnego Programu Rewitalizacji, odnosi się do wyjaśnienia podstawowych pojęć zastosowanych w Programie: pojęcia rewitalizacji, obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, pokazując jednocześnie poszczególne etapy formalne pracy nad Programem.

*Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Ustronie Morskie do roku 2023 stanowi wieloletni program działań o charakterze społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym, zmierzający do wyprowadzenia obszaru zdegradowanego z sytuacji kryzysowej oraz stworzenia warunków do jego dalszego rozwoju zgodnie z zaplanowanymi działaniami oraz określonym harmonogramem czasowym. Program realizowany jest przez określone podmioty i finansowany ze źródeł zewnętrznych oraz ze środków własnych gminy, która niniejszy dokument opracowuje, przyjmuje i odpowiada za jego realizację. Program został przygotowany zgodnie z Zasadami realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020. Podstawą przyjęcia Programu był art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, zgodny z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*.*

Ważnymi elementami źródłowymi, będącymi podstawą opracowania programu, była analiza celów zawartych w dokumentach strategicznych, które określają kierunki rozwoju gminy oraz w dokumentach strategicznych na poziomie regionalnym i krajowym. W ramach prac analitycznych nad Lokalnym Programem Rewitalizacji dokonano oceny adekwatności celów Programu z dokumentami *Strategii rozwoju Gminy Ustronie Morskie na lata 2016 – 2020+* oraz *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ustronie Morskie*. W toku pracy nad Programem zapewniono spójność planowanych działań rewitalizacyjnych ze *Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020*, która stanowi najważniejszy dokument samorządu województwa, określający kierunki rozwoju regionalnego i wskazujący obszary szczególnej interwencji. Program jest zgodny z dokumentami strategicznymi na poziomie powiatu kołobrzeskiego, tj. *Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gospodarczego Powiatu Kołobrzeskiego*.

Na potrzeby pracy nad Programem powołany został przez Wójta gminy, Zespół ds. Rewitalizacji. W ramach spotkań zespołu realizowane były szkolenia mające na celu przekazanie wiedzy odnoszącej się do prowadzonych prac związanych z opracowaniem dokumentu strategicznego. Ponadto Zespół ds. Rewitalizacji był podmiotem odpowiedzialnym za konsultowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wskazywanych przez

mieszkańców podczas warsztatów rewitalizacyjnych, które stanowią istotną część składową Lokalnego Programu Rewitalizacji. W ramach prac analitycznych wykorzystano liczne narzędzia i techniki badawcze aktywizujące mieszkańców gminy tj. analiza statystyczna obejmująca wskaźniki dla poszczególnych obszarów problemowych, wizualizacja danych na podkładzie i opracowanie map, wywiady PAPI z mieszkańcami, spacer studyjne, konsultacje społeczne, badanie internetowe CAWI, warsztaty rewitalizacyjne oraz działania informacyjno-promocyjne. W programie określono propozycję systemu wdrażania i monitorowania z uwzględnieniem mechanizmów włączenia interesariuszy na etapie realizacji procesu rewitalizacji.

W ramach prac prowadzonych przez wykonawcę, przeprowadzono dokładną diagnozę, której celem było odpowiednie zhierarchizowanie interwencji oraz potrzeb mieszkańców. Zidentyfikowane zostały podobszary rewitalizacji, które zajmują powierzchnię 257,2 ha, co stanowi 4,53% łącznej powierzchni obszaru gminy. Niniejsze podobszary zamieszkiwane są przez 1080 mieszkańców, czyli 29,95% łącznej ilości mieszkańców. Należy podkreślić, iż zidentyfikowany obszar spełnia wymogi określone w Wytycznych dotyczących rewitalizacji i obejmuje następujące podobszary:

- I podobszar składający się z obszaru miejscowości Rusowo;
- II podobszar składający się z obszaru miejscowości Kukinia;
- III podobszar złożony z północnej części miejscowości Ustronie Morskie;
- IV podobszar złożony z południowej części miejscowości Gwizd;

Obecny program stanowić będzie kontynuację wcześniejszych projektów realizowanych przez gminę oraz podmioty publiczne działające na terenie gminy. Umożliwi on również efektywne pozyskiwanie środków zewnętrznych na zidentyfikowane potrzeby i przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz nowe projekty. Ze względu na możliwość ubiegania się o finansowanie ze środków unijnych, szczególny nacisk położony został na inwestycje realizowane w perspektywie finansowej 2014-2020. W ramach programu zidentyfikowano pięć przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

- 1) Park nadmorski miejscem integracji społecznej mieszkańców;
- 2) Dom kultury miejscem aktywności seniorów oraz społeczności lokalnej;
- 3) Wykorzystanie potencjału przedszkola publicznego;

- 4) Stworzenie profesjonalnego centrum wsparcia społecznego;
- 5) Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich poprzez wykorzystanie ich potencjałów.

Działania rewitalizacyjne będą miały na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz ożywienie gospodarcze i społeczne danego obszaru, przyczyniające się do ograniczenia ryzyka ubóstwa i wykluczenia społecznego na tych terenach.

Przedsięwzięcia i projekty rewitalizacyjne będą realizowane w ramach trzech celów szczegółowych programu:

- Cel 1. Odnowa przestrzeni gminy na potrzeby reintegracji społecznej mieszkańców;
- Cel 2. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do atrakcyjnych działań animacyjnych;
- Cel 3. Odnowa funkcjonalności ważnych obiektów publicznych.

Program obejmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków EFRR, EFS, FS, EFRROW oraz innych) łącząc aspekty społeczne oraz ekonomiczne, przestrzenne, techniczne, środowiskowe lub kulturowe, związane zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem, stosownie do lokalnych uwarunkowań. Głównym źródłem finansowania działań rewitalizacyjnych będą środki RPO WZ 2014-2020 z działania 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności oraz obszarów miejskich i wiejskich oraz RPO WZ 2014-2020 działanie 7.1 Wzmocnienie potencjału społeczności lokalnych na obszarach rewitalizowanych. Zaplanowane projekty będą rozszerzeniem, a także uzupełnieniem działań o charakterze społecznym, realizowanych w ramach wsparcia EFS dostępnego w ramach RPO WZ 2014-2020.

Program, z uwagi na swój ogólny charakter, nie wyznacza jednocześnie ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz nie spowoduje znacznego oddziaływania na środowisko, a co za tym idzie nie jest dokumentem wymagającym przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Przygotowanie Programu zrealizowane zostało w ramach projektu pn. *Wykorzystanie potencjału poprzez opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Ustronie Morskie do roku 2023*. Projekt dofinansowany jest w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 z Funduszu Spójności.

Rozdział II. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów oraz grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

Niniejszy rozdział opisuje mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów oraz grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji i konsultacji społecznych.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Ustronie Morskie do 2023 roku obejmuje spektrum działań władz samorządowych w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych w sposób kompleksowy, włączając w to aspekt społeczny, ekonomiczny, przestrzenny, techniczny, środowiskowy.

Niniejszy program to przede wszystkim narzędzie do planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych projektów w celu wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych na rzecz społeczności lokalnej, lokalnej gospodarki oraz przestrzeni, środowiska i infrastruktury.

Istota procesu rewitalizacji

Istotą procesu związanego z opracowywaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji jest skoncentrowanie działań mających na celu wyznaczenie obszaru zdegradowanego, na którym zidentyfikowano sytuację kryzysową, a mierniki poziomu rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego są na niskim poziomie. To także występowanie wielu problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych m.in.: problemy demograficzne – depopulacja, problemy społeczne związane z wysokim odsetkiem ludności korzystającej z pomocy społecznej (ze względu na ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawność, alkoholizm, etc.), bezrobocie, przestępczość, niska aktywność społeczna mieszkańców, niska aktywność gospodarcza mieszkańców, problemy infrastrukturalne, zdegradowana tkanka mieszkaniowa, przemysłowa oraz pustostany i zdegradowane tereny. Rewitalizacja ma zatem służyć przemianom związanym z wyprowadzeniem ze stanu kryzysowego najbardziej zdegradowanych obszarów miejskich i wzmocnieniu lokalnych potencjałów.

Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju podkreśla, iż rewitalizacja jest procesem wieloletnim i charakteryzuje się:

- Kompleksowością działań (uwzględniają aspekty: społeczny, ekonomiczny, przestrzenny, techniczny, środowiskowy i kulturowy);

- Koncentracją na obszarach najbardziej zdegradowanych;
- Komplementarnością (współdziałanie instytucji, spójność procedur itp.);
- Partycypacyjnością (współdecydowanie i włączenie partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych);
- Pełną diagnostyką (wyznaczenie obszaru zdegradowanego i zdefiniowanie dotyczących go problemów wraz z właściwym doбором narzędzi i interwencji do uwarunkowań danego obszaru);
- Hierarchizacją potrzeb (ustalenie priorytetowych działań na rzecz obszaru rewitalizowanego);
- Koordynacją prowadzonych działań (monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji);
- Otwartością trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć¹.

Cele działań rewitalizacyjnych

Cel główny rewitalizacji:

Poprawa warunków i jakości życia oraz zapewnienie rozwoju poprzez ożywienie obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym oraz kreowanie ich pozytywnego wizerunku.

Cele szczegółowe:

- Poprawa jakości przestrzeni publicznych umożliwiających integrację mieszkańców i umocnienie spójności społecznej,
- Wprowadzanie nowych funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej i wspieranie przedsiębiorczości,
- Poprawa jakości życia mieszkańców, walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji oraz aktywizację społeczną,
- Ochrona przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem środowiska poprzez dbałość o zasoby naturalne oraz modernizację infrastruktury technicznej,
- Kreowanie pozytywnego wizerunku obszarów rewitalizowanych.

---

¹ Dz.U. 2015 poz. 1777

Działania informacyjne i konsultacyjne

Na potrzeby Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Ustronie Morskie do roku 2023 opracowano odpowiednie materiały informacyjne i promocyjne charakteryzujące program. Wykorzystano również środki komunikacji maksymalizujące uczestnictwo i aktywność mieszkańców poprzez różnorodne ogłoszenia.

Zdjęcie 1 Budynek Urzędu Gminy Ustronie Morskie

Źródło: Opracowanie własne

Działania informacyjne bazowały na nawiązaniu kontaktu z interesariuszami poprzez powiadamianie ich za pomocą strony internetowej Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim. Na głównej stronie internetowej Gminy (www.ustronie-morskie.pl) powstała specjalna zakładka „Rewitalizacja”, w której zamieszczano aktualne informacje o realizowanych działaniach i postępach w ramach prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji.

Mieszkańców informowano także o możliwościach włączenia się w poszczególne etapy i działania LPR telefonicznie. Zapraszano w ten sposób beneficjentów Programu na spotkania

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

dotyczące rewitalizacji oraz zwiększano ich świadomość na temat dokonywanych działań na terenie Gminy.

Ponadto rozwieszano i udostępniano plakaty informacyjne czy ulotki, które zawierały niezbędne dane dowodzące o realizacji projektu, w tym o jego dofinansowaniu z Funduszy Europejskich, a co istotne wskazywały daty najważniejszych spotkań z interesariuszami rewitalizacji. Plakaty udostępniono na terenie całej Gminy Ustronie Morskie, także tablicach informacyjnych sołectw i w świetlicach wiejskich. Zgodnie z wytycznymi Urzędu Marszałkowskiego plakaty informacyjne zawierały znaki graficzne Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

Obraz 1 Plakat – zaproszenie na warsztaty rewitalizacyjne w Gminie Ustronie Morskie

Projekt został zrealizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014 - 2020

Ustronie Morskie

Wójt Gminy Ustronie Morskie zaprasza na bezpłatne warsztaty rewitalizacyjne

Rusowo 19.04 Godzina: 14 ⁰⁰ Miejsce: Świetlica wiejska w Rusowie	Ustronie Morskie, Sianożęty 21.04 Godzina: 18 ⁰⁰ Miejsce: Sala narad Urzędu Gminy
Kukinia 19.04 Godzina: 18 ⁰⁰ Miejsce: Świetlica wiejska w Kukini	Ustronie Morskie 20.04 Godzina: 10 ⁰⁰ Miejsce: Sala narad Urzędu Gminy
Kukinka 20.04 Godzina: 18 ⁰⁰ Miejsce: Świetlica wiejska w Kukince	Warsztaty dla przedsiębiorców
Gwizd 21.04 Godzina: 14 ⁰⁰ Miejsce: Świetlica wiejska w Gwizdzie	Ustronie Morskie 20.04 Godzina: 14 ⁰⁰ Miejsce: Sala narad Urzędu Gminy
	Warsztaty dla organizacji pozarządowych

Informacje pod numerem telefonu 94-35-14-180 lub 94-35-14-189
LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Źródło: www.ustronie-morskie.pl

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Obraz 2 Informacja w zakresie opublikowania programu rewitalizacji

Źródło: www.ustronie-morskie.pl

Prace związane z opracowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Ustronie Morskie do roku 2023 realizowane były przy aktywnym udziale społeczeństwa. Konsultacje społeczne zostały zrealizowane zgodnie ze standardami **Kanonu Lokalnych Konsultacji Społecznych**², jako otwarty proces dialogu władz z mieszkańcami, mający na celu **podjęcie przez władze optymalnych decyzji w sprawach publicznych**.

Każda grupa społeczna i interesariusze rewitalizacji mieli szansę wziąć udział w pracy nad Programem. Wyniki uzyskane w ramach pracy z mieszkańcami stały się podstawą prowadzonych prac analitycznych odnoszących się do uwzględnianych działań rewitalizacyjnych, a także wniosły dużą wartość merytoryczną w tworzenie przedsięwzięć dla rewitalizowanego obszaru. Konsultacje społeczne opierały się przede wszystkim na umożliwieniu wyrażania własnego zdania społeczności lokalnej w kwestiach rewitalizacji. Ostatecznie, konsultacje społeczne prowadzą się bowiem do wyłożenia projektu do publicznego wglądu, dając możliwość wnoszenia dodatkowych uwag i propozycji.

² Zobacz więcej na temat Kanonu Lokalnych Konsultacji Społecznych na stronie www.kanonkonsultacji.pl

Dzięki zastosowaniu Kanonu Lokalnych Konsultacji Społecznych użyte narzędzia partycypacyjne umożliwiły pełne włączenie mieszkańców w proces przygotowania Programu Rewitalizacji. Zaangażowani mieszkańcy stali się podstawową grupą lokalnych ekspertów, którzy brali udział we wdrażaniu zaplanowanych projektów rewitalizacyjnych, a dzięki zgromadzonej wiedzy mogli oceniać działania podejmowane w ramach LPR. Konsultacje społeczne skierowano więc do szerokiego grona odbiorców, a mieszkańcy gminy, przedsiębiorcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych i partnerów społecznych mieli możliwość wyrażenia swojego zdania, wniesienia swoich pomysłów, opinii, konkretnych stanowisk, aprobaty lub sprzeciwu. Wdrożenie mieszkańców w procesy konsultacyjne pozwoliło na dokonanie identyfikacji najważniejszych przedsięwzięć rozwojowych i potrzeb społeczno-gospodarczo-przestrzennych.

Należy podkreślić, że konsultacje społeczne przeprowadzono metodą badania w działaniu (*action research*) ukierunkowaną na poprawę jakości działań podejmowanych w obrębie badanej społeczności. Zastosowane zostały metody badawcze uznające kompetencje członków danej społeczności do zrozumienia swojej społeczności. Partycypacyjne metody konsultacji wykorzystywane były w celu aktywizacji i zaangażowania interesariuszy rewitalizacji na każdym z dwóch kluczowych etapów: diagnostycznym i strategicznym, co prezentuje poniższy rysunek.

Rysunek 1 Etapy konsultacji społecznych w ramach pracy nad programem rewitalizacji

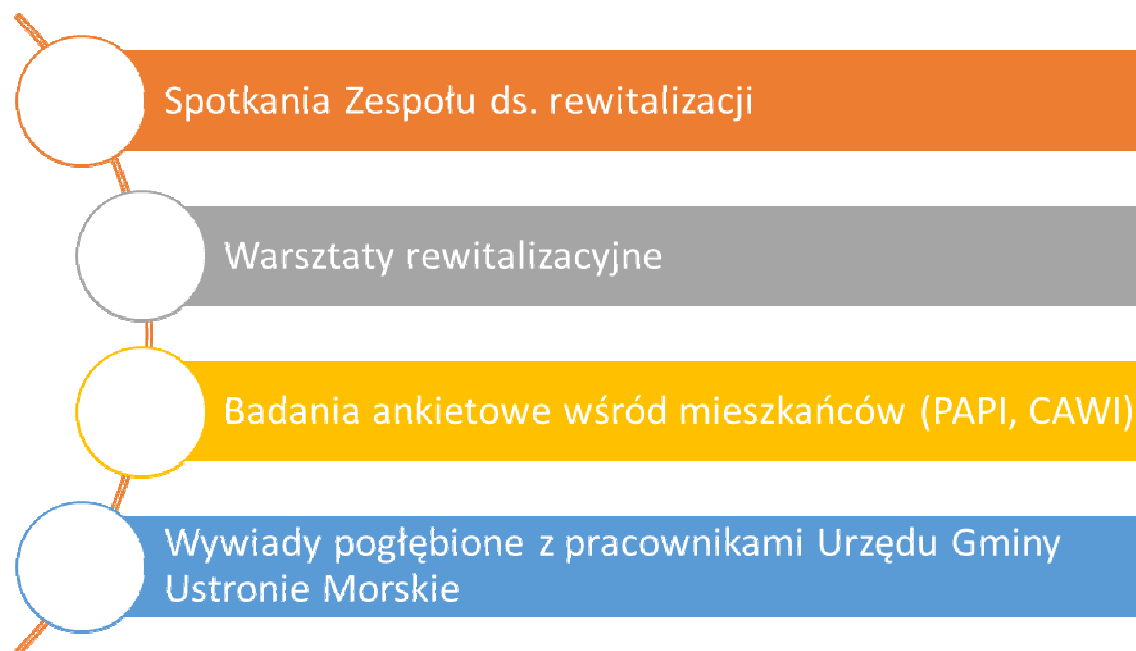
Źródło: Opracowanie własne

Obydwa realizowane etapy były zgodne z zasadą *EMPOWERMENT*, która charakteryzuje proces angażowania mieszkańców w podejmowanie decyzji dotyczących ich otoczenia. Umożliwia im także branie odpowiedzialności za swoje działania, co przekłada się na

świadomość kosztów, poczucie przynależności i poprawę relacji na terenie miejsca zamieszkania. Posiadanie realnej władzy decyzyjnej prowadzi do większej odpowiedzialności i zaangażowania społecznego. Proces *empowerment* jest przeciwieństwem bezsilności, czyli upodmiotowienia, ponieważ podczas niego jednostki, grupy, organizacje i społeczności zwiększają panowanie i kontrolę nad własnym życiem oraz stają się aktywnymi uczestnikami życia społecznego, podejmującymi działania zmierzające do poprawy sytuacji własnej, jak i całej wspólnoty. *Empowerment* jest zarówno procesem, jak i rezultatem, czyli stanem ostatecznym, oznaczającym uzyskanie siły, która sprawia, że osoby, grupy, instytucje lub społeczności mogą walczyć o wzmocnienie i je realnie uzyskiwać.

Dla celów Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Ustronie Morskie i podtrzymania procesów partycypacyjnych, kładących nacisk na efekty, których dostarcza *empowerment*, zapewniono szeroką możliwość do aktywnego udziału mieszkańców. Podstawą pracy Zespołu ds. rewitalizacji było przeprowadzenie spotkań oraz narad z interesariuszami, warsztatów rewitalizacyjnych, badań ankietowych (PAPI) oraz internetowych (CAWI) wśród mieszkańców, a także wywiadów pogłębionych z wytypowanymi pracownikami Urzędu Gminy.

Rysunek 2 Techniki badawcze służące poznaniu obszarów rewitalizacji i potrzeb mieszkańców gminy Ustronie Morskie – elementy konsultacji społecznych

Źródło: Opracowanie własne

Spotkania Zespołu ds. rewitalizacji i szkolenia dla członków zespołu

Podstawową oraz wyjściową metodą pracy nad programem rewitalizacji z udziałem społeczności lokalnej były **spotkania Zespołu ds. rewitalizacji**. W skład Zespołu weszły osoby pełniące ważne funkcje społeczne, a pracami zespołu przewodniczył kierownik projektu, Pan Piotr Byczkowski. Spotkania Zespołu moderowane były przez ekspertów z firmy realizującej na zlecenie Gminy Ustronie Morskie prace związane z opracowaniem Programu Rewitalizacji. W trakcie realizacji prac nad Programem, zorganizowanych zostało pięć spotkań zespołu, które pozwoliły na precyzyjne wskazanie potrzeb mieszkańców oraz przedsięwzięć, które mogą stać się podstawą realizowanego procesu odnowy.

Podczas każdego ze spotkań zespołu ds. rewitalizacji przeprowadzono szkolenia dla członków zespołu. Szkolenia obejmowały przekazanie kompleksowej wiedzy z zakresu typowania oraz rozpoznawania obszarów objętych programem rewitalizacji tj. wyznaczanie obszaru rewitalizacji na podstawie badań i analiz, zasady prowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami, finansowanie projektów rewitalizacyjnych ze środków unijnych, monitoring i ewaluacja programu rewitalizacji, system wdrożenia programu rewitalizacji.

Zdjęcie 2 Spotkania Zespołu ds. Rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

Pierwsze spotkanie Zespołu ds. rewitalizacji dotyczyło kwestii finansowania potrzeb mieszkańców związanych z odnową obszarów, a także realizacją przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych. Członkowie Zespołu pracowali warsztatowo nad opracowaniem potrzeb podmiotów, które reprezentują w odniesieniu do możliwości związanych z aplikowaniem o środki zewnętrzne na realizację niniejszych przedsięwzięć.

Drugie spotkanie Zespołu ds. rewitalizacji dotyczyło prac analitycznych prowadzonych przez wykonawcę, które mają na celu odpowiednie skoncentrowanie obszaru rewitalizacji oraz

możliwość objęcia wsparciem obszaru posiadającego najwyższy stopień degradacji w aspektach społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym. W trakcie prac warsztatowych podejmowana była kwestia odpowiedniego dopasowania realizowanych projektów i przedsięwzięć do potrzeb mieszkańców, kosztów ich realizacji i obszaru objętego wsparciem.

Podczas trzeciego spotkania Zespołu ds. rewitalizacji omówiono uwarunkowania pozyskania wsparcia zewnętrznego na realizację projektów rewitalizacyjnych. Podkreślono konieczność powiązania konkretnych przedsięwzięć w odpowiednią logikę powiązań, umożliwiającą oddziaływanie projektów przede wszystkim na sferę społeczną oraz sferę przestrzenną, techniczną, środowiskową i gospodarczą. Niniejsze uwarunkowania zostały szczegółowo omówione przez prelegenta odpowiedzialnego po stronie wykonawcy za proces szkoleniowy. Szczególny akcent w trakcie dyskusji z zespołem został położony na konieczność dostrzegania aspektu prospołecznego realizowanych projektów.

Czwarte spotkanie Zespołu ds. rewitalizacji pozwoliło na podjęcie decyzji odnośnie realizacji poszczególnych projektów, które zostały zaplanowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji. Omówiono ich celowość, a także analizowano dokładne zadania realizowane w ramach planowanych działań, ze szczególnym uwzględnieniem budżetu i wskaźników.

Piąte spotkanie Zespołu ds. Rewitalizacji miało na celu skonsultowanie przygotowanego dokumentu Lokalnego Programu Rewitalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem wykonanej diagnozy, elementów składowych zaplanowanych przedsięwzięć, budżetu oraz sposobu realizacji działań i ich monitoringu. W trakcie dyskusji dopracowywano poszczególne części programu, co doprowadziło do jego finalnego opracowania i możliwości przedstawienia Radzie Gminy odpowiednio skonsultowanego dokumentu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Ustronie Morskie do roku 2023.

Warsztaty rewitalizacyjne

W ramach pracy nad Lokalnym Programem Rewitalizacji zrealizowano warsztaty rewitalizacyjne dla mieszkańców gminy. Podczas warsztatów zastosowane zostały metody aktywizujące (metoda kruszenia) i analiza SWOT dla uporządkowania informacji, w formie mocnych/słabych stron oraz szans/zagrożeń, a także burzę mózgów. Warsztaty przeprowadzone zostały przez doświadczonych ekspertów ds. konsultacji społecznych.

Należy podkreślić, iż odbyło się **siedem warsztatów rewitalizacyjnych**:

- Dnia 19 kwietnia 2017 roku o godzinie 14 warsztaty rewitalizacyjne odbyły się w świetlicy wiejskiej w Rusowie;
- Dnia 19 kwietnia 2017 roku o godzinie 18 warsztaty rewitalizacyjne odbyły się w świetlicy wiejskiej w Kukini;
- Dnia 20 kwietnia 2017 roku o godzinie 10 warsztaty rewitalizacyjne odbyły się w sali narad Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim i były one w szczególności przeznaczone dla przedsiębiorców;
- Dnia 20 kwietnia 2017 roku o godzinie 14 warsztaty rewitalizacyjne odbyły się w sali narad Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim;
- Dnia 20 kwietnia 2017 roku o godzinie 18 warsztaty rewitalizacyjne odbyły się w świetlicy wiejskiej w Kukince;
- Dnia 21 kwietnia 2017 roku o godzinie 14 warsztaty rewitalizacyjne odbyły się w świetlicy wiejskiej w Gwiździe;
- Dnia 21 kwietnia 2017 roku o godzinie 18 warsztaty rewitalizacyjne odbyły się w sali konferencyjnej Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim, które dedykowano także mieszkańcom Sianożętów.

Zdjęcie 3 Warsztaty rewitalizacyjne

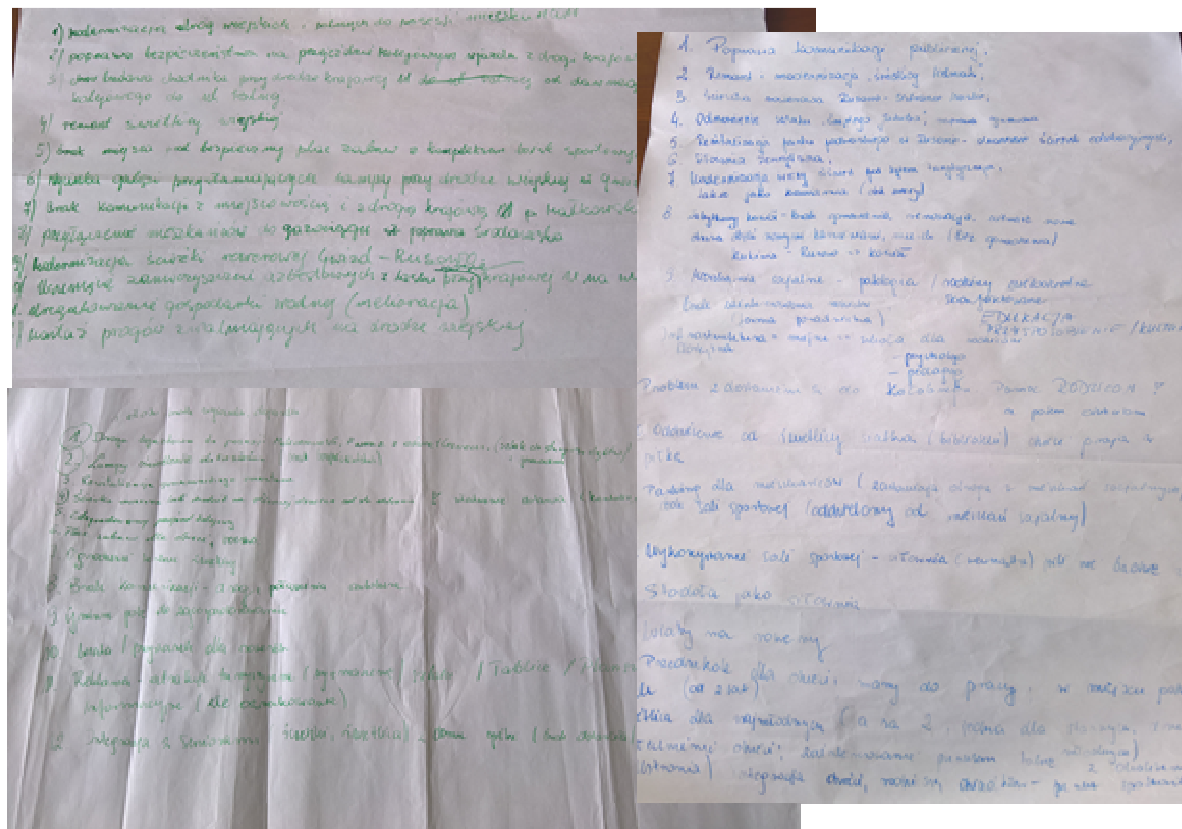
Źródło: Opracowanie własne

Podczas spotkań warsztatowych z mieszkańcami wykorzystane zostały następujące metody pracy: mini wykłady na temat procesu rewitalizacji, ćwiczenia, dyskusje, prace w grupach zadaniowych, burze mózgów, mapy myślowe. W przebieg warsztatów zaangażowali się

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

mieszkańcy oraz przedsiębiorcy. Spotkania warsztatowe miały ukazać możliwości procesu rewitalizacji, ale również przełamać barierę niskiego zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne. Zamierzenie to zostało zrealizowane, albowiem mieszkańcy, którzy pojawiali się na warsztatach byli przygotowani do tego, aby podzielić się swoimi pomysłami na przedsięwzięcia oraz wskazywali problemy, które najbardziej wpływają na ich wykluczenie społeczne lub obniżają znacznie jakość ich życia.

Zdjęcie 4 Efekty pracy podczas warsztatów rewitalizacyjnych

Źródło: Opracowanie własne

Warsztaty rewitalizacyjne

Rusowo, 19 kwietnia 2017 r.

Podczas warsztatu przedstawiono mieszkańcom koncepcje realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, a następnie odbyła się warsztatowa praca w grupach, która pozwoliła na określenie potrzeb społeczności lokalnej i deficytów obszaru. Mieszkańcy precyzyjnie wypowiadali się na temat projektów, które powinny zostać zrealizowane podczas procesu rewitalizacji. Podkreślali, iż odnowa ich miejsca zamieszkania jest niezbędna do zwiększenia standardu życia. Uczestnicy warsztatu wskazywali, iż proces odnowy powinien być prowadzony przede wszystkim w obszarze społecznym oraz technicznym.

W związku z tym, że warsztat odbywał się w świetlicy wiejskiej Melma w Rusowie, wyznaczono to miejsce jako pierwsze z koniecznych do modernizacji ze względu na brak odpowiedniego ogrzewania budynku. Miejsce to ma potencjał lokalowy, jest w niej sporo miejsca do organizacji zajęć dla młodzieży, która głównie tam spędza swój czas. Dzieci chętnie tam przychodzą, ponieważ mogą spędzić czas po zajęciach szkolnych, skorzystać z wielu form rozrywki, w tym skorzystać z komputerów i Internetu, ponieważ nie każde domostwo z Rusowa jest podłączone do stałej sieci internetowej ze względu na koszty lub brak takiej infrastruktury, co w pewien sposób czyni mieszkańców Rusowa wykluczonymi cyfrowo. Niestety świetlica w Rusowie jest w zupełności niedostosowana do potrzeb mieszkańców, a przede wszystkim dzieci. Dostosowanie pomieszczeń do różnorodnych zajęć, które oferowane są dla dzieci oraz zapewnienie odpowiedniego ogrzewania umożliwiłoby większej ilości dzieci i młodzieży na branie udziału w tych zajęciach. Świetlica jest bardzo ważnym miejscem dla mieszkańców, ponieważ integrują się tam od lat zarówno młodszy, jak i starsi, odbywają się tam także imprezy okolicznościowe i zajęcia sportowe. Punkt ten działa bardzo prężnie, a jedyne, czego mu brak to odpowiedniego zaplecza technicznego, a zatem odnowy i odremontowania, by pełnić swoją funkcję jeszcze lepiej.

Na uwagę zasługuje także fakt, iż w Rusowie działają dwie odrębne świetlice, z tego jedna pełni także funkcję biblioteki publicznej. Podczas rozmów z mieszkańcami padł pomysł, aby w jednej ze świetlic stworzyć żłobek lub przedszkole, zaś drugiej pozostawić wszelkie kompetencje związane z działalnością świetlicową. Punkt przedszkolny mógłby cieszyć się zainteresowaniem wśród mieszkańców, by gromadzić dzieci z Rusowa i okolic. Ponadto byłaby to platforma do zacieśniania więzi społecznych również przez rodziców i dziadków, a zatem przedszkole pełniłoby funkcję miejsca integracji społecznej. Miałoby to wydzźwięk społeczny także dla mieszkańców z bloku socjalnego, który istnieje w Rusowie. Osoby zamieszkujące ten obiekt mają problemy bytowe związane z bezrobociem, alkoholem, bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, obce im są normy współżycia społecznego. Szczególnie dla bezrobotnych kobiet możliwość pozostawienia dzieci w przedszkolu skutkowałaby szansą na znalezienie pracy, zaś dzieciom przebywanie i nauka z rówieśnikami umożliwiłaby lepszą socjalizację, co wpłynęłoby na jakość życia rodzin z różnorodnymi problemami socjalnymi.

Mieszkańcy wskazywali także na brak odpowiedniego połączenia komunikacyjnego w obrębie gminy, wskazując na rzadko kursujący transport podmiejski, ale nie tylko. Istotny jest dla ich także brak chodników i bezpiecznego pobocza, a co z tym związane, brak ścieżek

rowerowych, które umożliwiłyby niezależne przemieszczanie się pomiędzy sołectwami oraz na terenie gminy, a stamtąd poza nią na inne ścieżki rowerowe.

Zwracając uwagę na walory historyczno-przyrodnicze na terenie Gminy Ustronie Morskie, to właśnie Rusowo jest najbogatsze w zabytki, ponieważ na jego obszarze znajduje się: Park Podworski w z XIX w. z 8 pomnikami przyrody oraz kościół filialny z XIV w. pw. Matki Boskiej Różańcowej w Rusowie. Mieszkańcy Rusowa wypowiedzieli się w szczególności pod kątem zagospodarowania parku w Rusowie, który jest zaniedbany i „ciężko po nim nawet spacerować”. Mieszkańcy lubią to miejsce, ale nie uważają go za bezpieczne i reprezentatywne, a gdy chcą wybrać się na spacer, to miejsce nie służy im do rekreacji. Ze względu na walory historyczne istotne jest rozważenie rewitalizacji tej przestrzeni zielonej z szacunkiem dla przyrody, korzyścią dla mieszkańców oraz zachętą do odwiedzania przez turystów.

Propozycje mieszkańców zostały zgrupowane w ramach projektów i włączone do przedsięwzięć już zaplanowanych do realizacji.

Zdjęcie 5 Uczestnicy warsztatu rewitalizacyjnego

Źródło: Opracowanie własne

Warsztaty rewitalizacyjne

Kukinia, 19 kwietnia 2017 r.

Podczas rozmów z mieszkańcami odbywającymi się w trakcie warsztatu, wskazano na potrzeby społeczności lokalnej, a także deficyty, które istnieją w Kukini. Akcent został położony na podejmowanie działań skierowanych na szeroko rozumianą aktywizację mieszkańców oraz na zachęcenie ich do zaangażowania w sprawy wspólne. Zastanawiano się również nad rozwiązaniem, które gwarantowałyby najbardziej potrzebującym mieszkańcom szansę na skorzystanie ze wsparcia społecznego. Co istotne, w wyniku rozmów, pojawiło się w świadomości beneficjentów skoncentrowanie nie tylko na deficytach, ale także na

potencjałach, które mogą mieć w sobie mieszkańcy, jeśli tylko zostaną odpowiednio naprowadzeni na ścieżkę kooperacji i uświadomione im zostaną korzyści społeczne ze wspólnych działań.

Uwagi oraz poszczególne projekty zgłoszone przez mieszkańców zostały przedstawione Zespołowi ds. Rewitalizacji i poddane pod ostateczne głosowanie.

Zdjęcie 6 Uczestnicy warsztatu rewitalizacyjnego

Źródło: Opracowanie własne

Warsztaty rewitalizacyjne

Ustronie Morskie, 20 kwietnia 2017 r.

Podczas warsztatów przedstawiono mieszkańcom koncepcje realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych związanych z Lokalnym Programem Rewitalizacji. Program wywołał w mieszkańcach duże zainteresowanie, a jego istota stanowiła podstawę do wymiany różnorodnych zdań i stanowisk. Mieszkańcy byli bardzo zaangażowani i bardzo im zależało na zauważeniu ich potrzeb, które mogą stanowić tym samym o potrzebach społeczności lokalnej. Następnie odbyła się warsztatowa praca w grupach, która pozwoliła na określenie deficytów obszaru, a tym samym uszczegółowienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które zapisano jako konkretne projekty do realizacji na terenie objętym rewitalizacją.

Mieszkańcy zgromadzeni podczas tego spotkania zdecydowanie wskazywali na konieczność przebudowy strefy nadmorskiej w Ustroniu Morskim, a zatem uatrakcyjnienia przestrzeni społeczno-turystycznej. Ważne było dla nich np. wybudowanie pięknej fontanny i skwerku, który będzie charakterystyczny dla Ustronia Morskiego, gdzie będzie można usiąść, odpocząć, porozmawiać z innymi czy pospacerować w przyjemnej okolicy. Odpowiednie zagospodarowanie parku miejskiego byłoby dodatkową i naturalną atrakcją, ponieważ ten, choć zlokalizowany w centrum Ustronia Morskiego, to jest bardzo zdegradowany i zaniedbany, a w efekcie szpeci wizerunek miasta. Park miejski byłby zatem, według

mieszkańców, idealnym miejsce na działania naprawczo-rewitalizacyjne, tak aby po jego odnowie mogli pozwolić sobie w nim na rekreację i odpoczynek. Wskazywano także na odnowę istniejącego amfiteatru, ponieważ nie spełnia on obecnie funkcji wizytówki Gminy i jest to przestrzeń mało atrakcyjna.

Bardzo ważne było zadbanie o promenadę, ponieważ chodnik przy pasie nadmorskim jest w wielu miejscach zdeformowany, brak tam ławek, miejsc widokowych, odpowiedniej ilości koszy na śmieci i funkcjonalności oraz estetycznego zadbania o całość - w tym o wydmy i rośliny zielone. Część nadmorska Ustronia Morskiego jest pozostawiona sama sobie, zaniedbana. Istotne było także dla uczestników warsztatów, aby zwrócić uwagę na zejścia na plażę oraz wygodne dotarcie do plaży (w tym dla osób z małymi dziećmi, niepełnosprawnych czy starszych). Modernizacja promenady oraz przystosowanie jej ruchu pieszego i rowerowego, który cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem, pozwoliłoby tej przestrzeni ożyć na nowo. To właśnie wygoda infrastruktury, bezpieczeństwo z wykorzystaniem naturalnych walorów oraz dbanie o przyrodę stanowiło wspólny mianownik w wypowiedzi interesariuszy.

Dodatkowo wskazywano na korzyści czerpane z umiejscowienia mariny na terenie Ustronia Morskiego lub atrakcji wodnych, które mogłyby gromadzić sympatyków sportów wodnych i żeglugi. W tej kwestii cenione było również lokalne rybołówstwo i praca rybaków.

Propozycje mieszkańców zostały zgrupowane w ramach projektów i włączone do przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji.

Zdjęcie 7 Uczestnicy warsztatu rewitalizacyjnego

Źródło: Opracowanie własne

Warsztaty rewitalizacyjne

Kukinka, 20 kwietnia 2017 r.

Warsztaty zorganizowane na terenie Kukinki stanowiły element zebrania wiejskiego, dzięki czemu spora część mieszkańców mogła wypowiedzieć się w kwestiach rewitalizacji i wskazać swoje potrzeby. Bezpośredni beneficjenci ponadto dowiedzieli się, iż zaangażowanie społeczne umożliwia osiągnięcie zakładanych rezultatów i jest niezbędne w procesie odnowy. W trakcie warsztatu zbierano uwagi mieszkańców na temat poszczególnych przedsięwzięć, a także diagnozowano oczekiwania. Główne deficyty wskazano w zakresie infrastruktury, a mianowicie określono stan dróg jako bardzo zły i zły, w tym w obszarze przejazdów kolejowych. Problem ten może być związany z nieodpowiednią melioracją dróg. Mieszkańcy określonych posesji w okresach jesienno-zimowych oraz w mokre dni przemierzać muszą drogę do swoich domów przez ogromne kałuże i błoto. Problemom tym towarzyszy także niski poziom bezpieczeństwa, w postaci braku odpowiedniego oświetlenia przydrożnego. Brak chodników i ścieżek rowerowych to kolejne uciążliwości, które obniżają stopień bezpieczeństwa podczas poruszania się po drogach. Gmina Ustronie Morskie jest słabo skomunikowana z samym Ustroniem Morskim oraz pozostałymi sołectwami względem siebie. Ze względu na nierentowność utrzymywania większej liczby połączeń komunikacyjnych prywatny przewoźnik nie oferuje dogodnych możliwości poruszania się po gminie mieszkańcom. Zdani są oni wyłącznie na poruszanie się samochodem prywatnym, rowerem lub na pieszo. Zwłaszcza konieczność pokonywania odległości na pieszo czy rowerem bez wydzielonej ku temu strefie sprawia, że mieszkańcy narażeni są na wypadki ze względu na pędzące drogami auta. Z drugiej strony zły stan dróg uniemożliwia mieszkańcom poszczególnych posesji dotarcie do własnego domu. Występują także liczne koleiny, które zwiększają niebezpieczeństwo wypadków w ruchu kołowym i pieszym, w tym ofiar

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

śmiertelnych. Na uwagę zasługuje także stan przejazdów kolejowych na terenie gminy, które są w złym stanie technicznym. Ponadto poruszanie się drogami powiatowymi i gminnymi jest o tyle trudne, ponieważ są one dosyć wąskie i w okresach prac polowych narażone są dodatkowo na zablokowanie przez przejeżdżające maszyny rolnicze, jak również samochody ciężarowe. Mieszkańcy całej gminy wielokrotnie wskazywali na uciążliwości komunikacyjne związane z brakiem ścieżek pieszo-rowerowych oraz chodników, a także złym stanem dróg. Ponadto warsztat wykazał, że mieszkańcy Kukinki są otwarci na integrację społeczną, zarówno względem siebie, pobliskich sołectw, ale także dla rezydentów pobliskiego domu spokojnej starości, w którym przebywają Niemcy i chętnie włącza się w działania, które miałyby przeciwdziałać wykluczeniu tych osób.

Zdjęcie 8 Uczestnicy warsztatu rewitalizacyjnego

Źródło: Opracowanie własne

Warsztaty rewitalizacyjne

Gwizd, 21 kwietnia 2017 r.

Podczas pierwszej części spotkania mieszkańcy zaznajomili się z podstawowymi pojęciami związanymi z rewitalizacją społeczną oraz istotą przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Natomiast

drugą część spotkania stanowiły warsztaty, podczas których każdy z uczestników mógł podać własne propozycje przedsięwzięć, które wpłyną na odnowę ich otoczenia oraz znacząco poprawia jakość ich życia. Najważniejsze wskazania dotyczyły remontu świetlicy wiejskiej w Gwiździe, która nie jest przystosowana do potrzeb mieszkańców, ponieważ jej stan wymaga znacznego odświeżenia i remontu. Jest to dla mieszkańców Gwizdu bezsprzecznie kwestia priorytetowa, ponieważ odpowiednio przystosowana świetlica pozwoliłaby mieszkańcom na lepszą integrację ze sobą i dawała różne możliwości spędzania czasu wolnego. Bez świetlicy wiejskiej, która stanowi centrum Gwizdu, życie społeczne mieszkańców skazane jest na dezintegrację społeczną.

Pod względem infrastruktury, tutaj również wskazywano na zły stan dróg, przejazdów kolejowych, brak chodników i chęć podłączenia do gminnej ścieżki rowerowej.

Zidentyfikowana została przez mieszkańców zła jakość powietrza, będąca skutkiem działalności człowieka i niekorzystnego ukształtowania przestrzeni w miejscowości Gwizd. Sytuacja ta ma miejsce w dużej mierze ze względu na brak przyłączenia domostw do sieci gazociągowej. Mieszkańcy, którzy nie są podłączeni do sieci gazowej zmuszeni są w okresie jesienno-zimowym palić węglem niskiej jakości, co powoduje powstawanie i utrzymywanie się smogu na terenie Gwizdu. Jest to bardzo poważny problem stanowiący zagrożenie na skalę globalną i lokalną przez zanieczyszczanie powietrza i emitowanie do atmosfery niekorzystnych produktów spalania paliw kopalnych (dwutlenku węgla, dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenków węgla i pyłów, węglowodorów aromatycznych i alifatycznych, pierwiastków promieniotwórczych oraz benzo(a)piranu), które stanowią bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia. Uczestnicy warsztatu akcentowali zatem proces odnowy w zakresie społeczno-technicznym.

Warsztaty rewitalizacyjne

Ustronie Morskie/Sianożęty, 21 kwietnia 2017 r.

Rozmowy z mieszkańcami, odbywające się w trakcie warsztatu, podkreśliły pojawiające się na wcześniejszych spotkaniach kwestie społeczne i deficyty, które istnieją w Ustroniu Morskim i okolicach.

Ze względu na to, że Ustronie Morskie posiada dostęp do plaży, wskazano na konieczność odpowiedniego zabezpieczenia promenady oraz zejść na plażę, tak aby było to miejsce bezpieczne, a także funkcjonalne. Wskazane jest zapewnienie ławek, koszy na śmieci, a także sanitariatów. Przeprowadzona ocena układów przestrzennych w Ustroniu Morskim wykazała,

że jego obszar zagrożony jest postępującą degradacją przestrzeni przy promenadzie poprzez liczne zaniedbania, które zniekształcają obraz naturalnego krajobrazu. Jeśli obszar ten dalej będzie pozostawiony sam sobie, wówczas może naruszyć istotne kwestie środowiskowe, w tym doprowadzić to do degradacji zasobów środowiskowych oraz naruszenia ekosystemu wydm. Należałoby zadbać o ten teren z myślą o jego funkcjonalności, estetyce, ochronie środowiska ekologicznego, a także bezpieczeństwie turystów i mieszkańców, którzy mogliby miejsce to traktować jako obszar kontaktów społecznych i aktywizacji społecznej. Tym samym przestrzenie publiczne na terenie Ustronia Morskiego mogą doprowadzić mieszkańców i przyjezdnych do wykluczenia infrastrukturalnego (osoby niepełnosprawne i stare ze względu na stan dróg i chodników oraz niedostosowaną infrastrukturę promenady). Centrum Ustronia Morskiego znacząco narusza także kwestie estetyki przestrzennej i funkcjonalności. Techniczny stan obiektów, niezagospodarowane pustki, zaniedbane przestrzenie publiczne i prywatne, brak estetyki i detalu urbanistycznego wskazują na stopień degradacji przestrzennej. Wszystkie te elementy ma w sobie niezagospodarowana i nieprzemysłana okolica promenady nadmorskiej w Ustroniu Morskim. Wymieniano również przyczyny o charakterze społecznym i kulturowym, a dokładnie ograniczony dostęp do oferty kulturalnej, ze względu na brak miejsca, które w okresie letnim przyciągałoby mieszkańców swoją ofertą kulturalną i było dopasowane do różnorodnych odbiorców. Chodziło tutaj głównie o niedostosowanie muszli koncertowej do użytku i Sali widowiskowej w Ośrodku Kultury w Ustroniu Morskim, a w sołectwach świetlic wiejskich. Takie głosy pojawiały się m.in. dlatego, że Ośrodek Kultury nie spełnia swojej funkcji dla mieszkańców, ponieważ wymaga zasadniczego remontu.

Badania kwestionariuszowe PAPI oraz badania CAWI

W ramach realizowanego procesu rewitalizacji gminy Ustronie Morskie przeprowadzono badania kwestionariuszowe, które dostarczają najważniejszych informacji od beneficjentów projektu rewitalizacji.

W badaniach realizowanych metodą PAPI wywiad z respondentem był prowadzony osobiście, twarzą w twarz, a ankieter odczytywał pytania i notował uzyskiwane odpowiedzi. Badanie oparte o wywiad kwestionariuszowy, realizowany osobiście przez ankietera jest najwłaściwsze z punktu widzenia konieczności zebrania wstępnych informacji i opracowania zagadnień rewitalizacji. Dopasowano wielkość próby tak, aby pozwoliła na precyzyjne

zbadać zjawiska w danej populacji. Skalę błędów w przypadku takiej próby określono na poziomie 10%, tak by optymalnie osiągnąć cel badania - określenie trendów i opinii w danej grupie.

Dane i informacje o charakterze ilościowym zgromadzone zostały w formie elektronicznej, co pozwoliło na ich opracowanie w programie SPSS i Excel. Stworzono bazę danych, na podstawie, której wykonane zostały obliczenia statystyczne. Wyniki analizy danych ilościowych zostały zaprezentowane w programie rewitalizacji w postaci zestawień, tabel, wykresów.

Na podstawie przeprowadzonych rozmów oraz pytań zadanych respondentom określono najważniejsze problemy gminy w kontekście uwarunkowań społecznych, gospodarczych, technicznych, przestrzenno-funkcjonalnych i środowiskowych. Badanie kwestionariuszowe było częścią procesu partycypacyjnego, realizowanego w ramach opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Przed przystąpieniem do badania, respondenci poinformowani zostali o tym, jaki jest cel badania, a także wyjaśniono, na czym polega proces rewitalizacji. Dzięki temu mieszkańcy mogli dokładnie wskazać, jakie problemy występują na terenie gminy i jakie konkretne działania oraz przedsięwzięcia rewitalizacyjne należałoby przedsięwziąć.

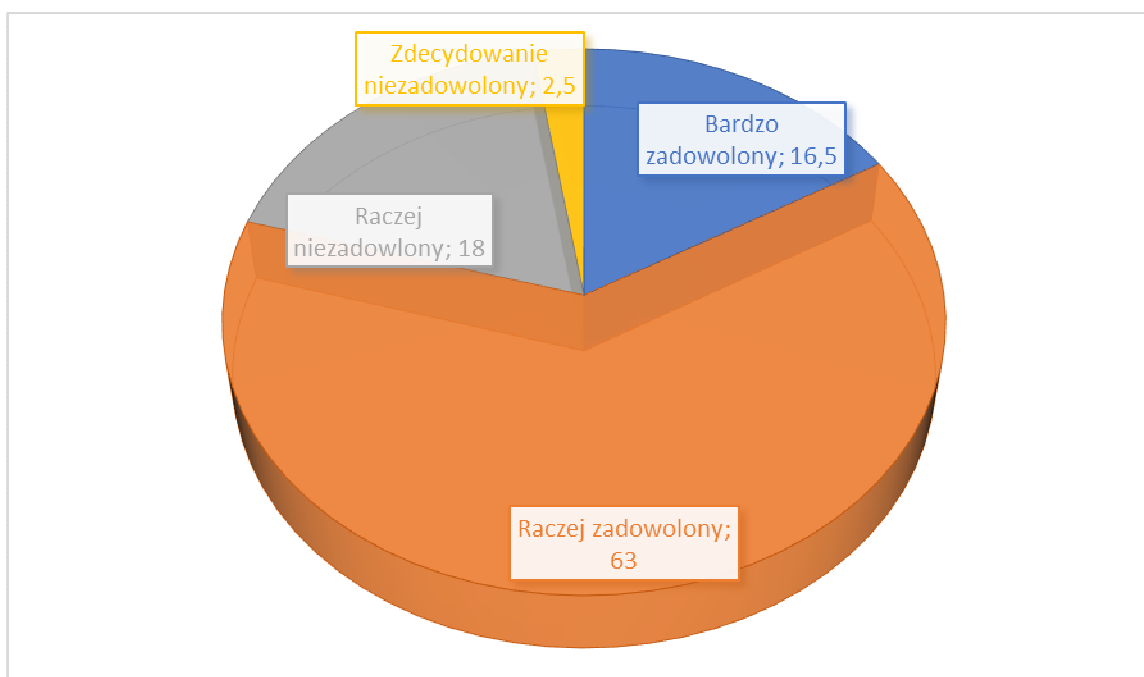
Badanie kwestionariuszowe przeprowadzone zostało w kwietniu 2017 roku, **na próbie 200 mieszkańców Gminy Ustronie Morskie**, w różnych jej częściach, w celu wyeliminowania jednolitych odpowiedzi, które mogłyby pojawić się u mieszkańców tych samych okolic. Ponadto przeprowadzono badania internetowe, które promowane były na stronie Urzędu Miasta, a mieszkańcy chcący wyrazić swoje zdanie mogli to zrobić poprzez formularz internetowy. Triangulacja uzyskiwanych danych pomogła określić problemy społeczne oraz przestrzenne dla całej gminy. Badania prowadzone były w różnych porach dnia, tak aby możliwe było przebadanie różnych grup respondentów. W badaniu kwestionariuszowym wzięło udział 58,5% kobiet oraz 41,5% mężczyzn. Respondenci to osoby w następujących grupach wiekowych: 18-25 lat (2%), 26-35 lat (13,5%), 36-50 lat (38%), 51-60 lat (40,5%), powyżej 60 lat (6%). Wykształcenie badanych rozkładało się następująco: zawodowe (50,5%), średnie (43%), wyższe (6,5%).

W pierwszym pytaniu badani zostali poproszeni o określenie stopnia zadowolenia z życia w Gminie Ustronie Morskie. Zdecydowana większość mieszkańców (79,5%) wskazała, że jest zadowolona z jakości życia w gminie. Wskaźnik osób niezadowolonych oscyluje w okolicach

20,5%. Należy jednak podkreślić, że osób bardzo niezadowolonych jest tylko 2,5%, natomiast bardzo zadowolonych 16,5% osób.

Kwestie, które są oceniane jako negatywne oraz które mogą wpływać na niezadowolenie mieszkańców to brak pracy wśród mieszkańców oraz migracje osób młodych. Kolejnym aspektem, który może powodować niezadowolenie to często podkreślany przez mieszkańców nadmierny hałas oraz problemy związane z niesprawną kanalizacją lub jej brakiem.

Wykres 1 Ocena zadowolenia mieszkańców z życia w Gminie Ustronie Morskie

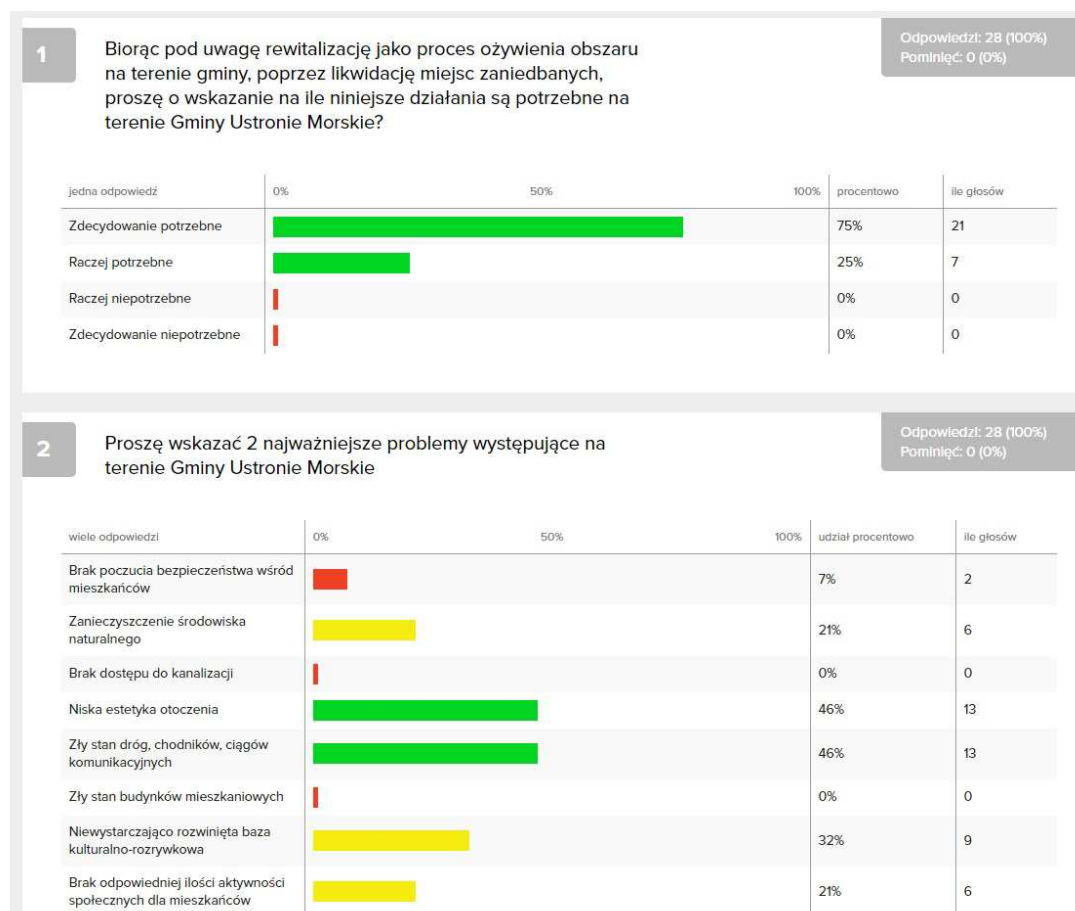

Źródło: Opracowanie własne

Kolejna kwestia poruszona w badaniu to problemy społeczne, które ankietowani dostrzegają w swojej miejscowości. Problemy, na które mieszkańcy zwrócili szczególną uwagę, to brak pracy wśród mieszkańców (75%), migracje osób młodych i wykształconych (71%) oraz ubóstwo mieszkańców (40,5%). Są to problemy ściśle ze sobą skorelowane. Ubóstwo wynikać może z braku pracy, podobnie jak migracje osób młodych i wykształconych. W czasie badania, mieszkańcy zwracali uwagę na to, że w gminie Ustronie Morskie najwięcej pracy jest w sezonie letnim, co wynika z faktu, że w tym czasie gmina odwiedzana jest przez turystów. Według mieszkańców poza sezonem wielu mieszkańców pozostaje bez pracy. Mieszkańcy zwrócili także uwagę na problem zbyt małej liczby organizacji pozarządowych (41%) i problem palenia śmieciami w piecach przez mieszkańców (21%).

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Wykres 2 Wyniki badania CAWI prowadzonego wśród mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne

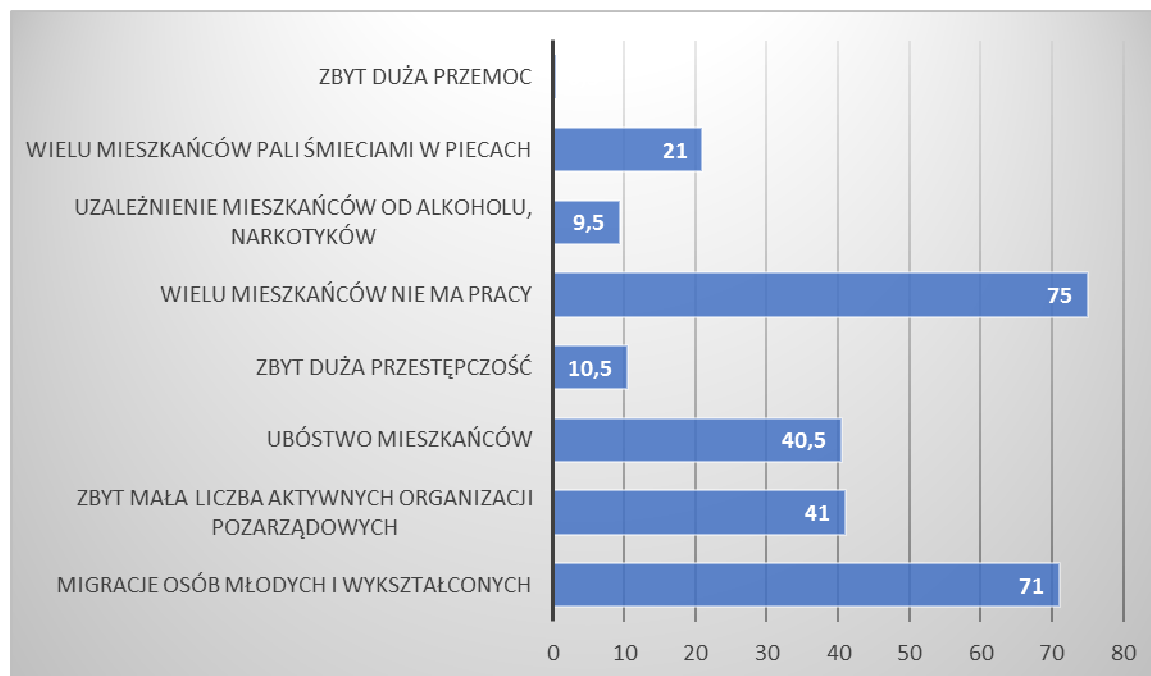
Ważnymi problemami, wskazywanymi przez mieszkańców Gminy Ustronie Morskie biorących udział w badaniu internetowym, były niska estetyka otoczenia oraz nieodpowiedni stan dróg, chodników i ciągów komunikacyjnych. Ze względu na walory turystyczne gminy, konieczne jest podjęcie działań zmierzających do poprawy niniejszych aspektów. Należy podkreślić, iż mieszkańcy mogli wskazać w jednym pytaniu dwa problemy, które są dla nich ważne, dlatego uwagę powinna zwrócić kwestia niewystarczającej bazy kulturalno-rozrywkowej, ze szczególnym uwzględnieniem oferty świadczonej przez tego typu jednostki, a także brak odpowiedniej ilości aktywności społecznych dla mieszkańców. Mieszkańcy biorący udział w ankiecie podkreślali, iż potrzebne są działania rewitalizacyjne na terenie gminy, które wpłyną na zwiększenie jakości życia oraz pozwolą na bardziej atrakcyjne spędzanie czasu wolnego.

Analizując problemy społeczne, można wskazać, iż najmniej widocznym problemem według badanych jest przemoc (0,5%) oraz problem uzależnienia mieszkańców od alkoholu i

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

narkotyków (9,5%) wraz z przestępczością (10,5%). Problemy społeczne występujące w gminie zostały przedstawione na poniższym wykresie.

Wykres 3 Problemy społeczne w Gminie Ustronie Morskie według mieszkańców

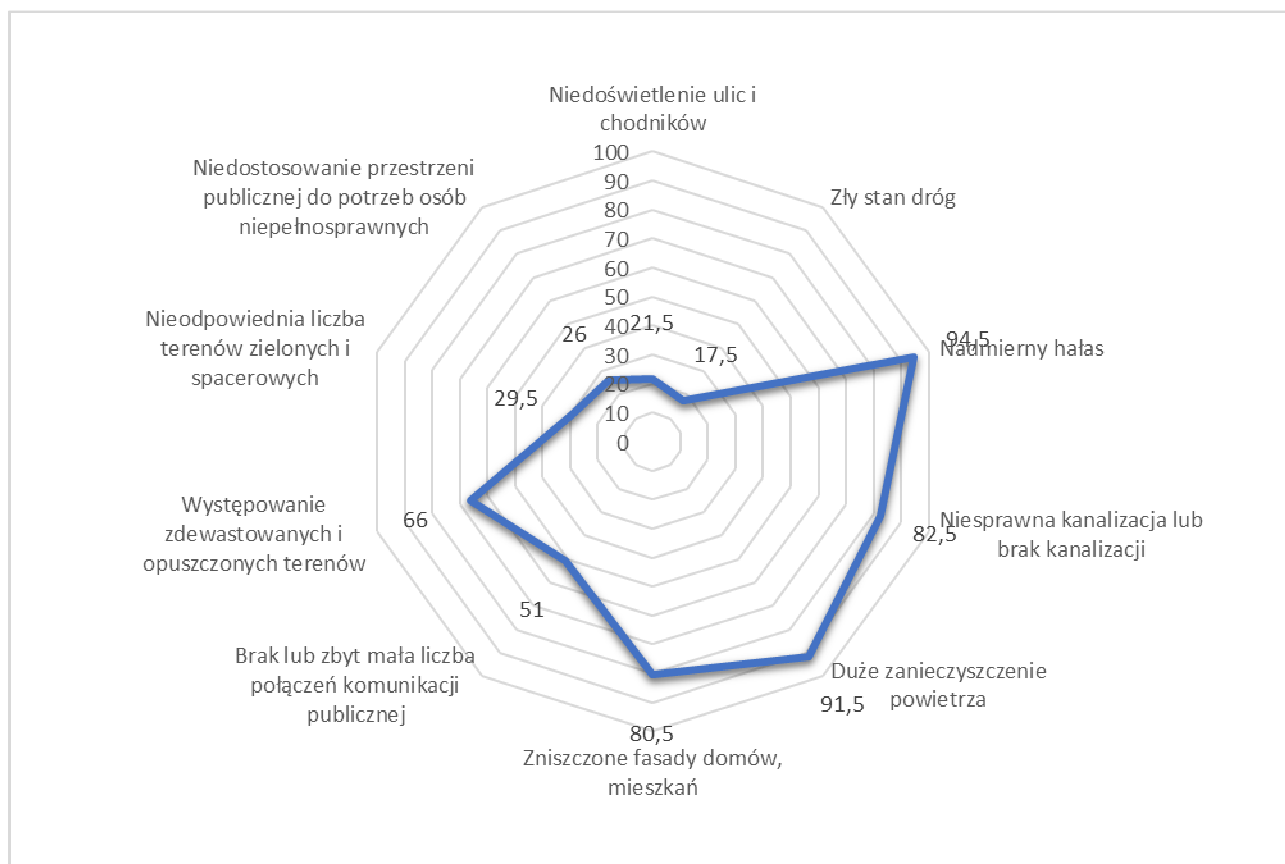
Źródło: Opracowanie własne

Mieszkańcy Gminy Ustronie Morskie zostali także poproszeni o wskazanie problemów, które związane są z przestrzenią publiczną. Najważniejsze problemy, które wskazali respondenci to: nadmierny hałas (94,5%), który związany jest przede wszystkim z usadowieniem domostw w pobliżu ruchliwych dróg, a co za tym idzie występuje tam niesprawna kanalizacja lub nie ma jej wcale (82,5%). Istotny jest też fakt, że mieszkańcy zauważają duże zanieczyszczenie powietrza (91,5%) związane głównie z ogrzewaniem domostw za pomocą węgla, ponieważ część domostw nie jest podłączona do sieci gazociągowej. Przejeżdżające pojazdy dodatkowo emitują spaliny, które zanieczyszczają nadmorskie powietrze. Nieestetycznym problemem są ponadto zniszczone fasady i elewacje budynków, które zauważa 80,5% mieszkańców gminy Ustronie Morskie. Kolejny problem to występowanie zdewastowanych i opuszczonych terenów (66%), podczas gdy na nieodpowiednią liczbę terenów zielonych i spacerowych wskazało 29,5% respondentów. Mieszkańcy wskazywali ten problem, mówiąc, że gmina jest „bogata” w takie tereny jednak ich jakość nie jest zadowalająca. Uważają oni, że parki, skwerki, oraz obszar w pobliżu plaży wymaga rewitalizacji. Następnym problemem to zbyt mała ilość połączeń komunikacji publicznej (51%), ponieważ mieszkańcy zauważali, że ciężko poruszać się pomiędzy miastami w okolicy. Ważną kwestią dla badanych jest także niedostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych - 26% wskazań.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Wiele miejsc w gminie jest według mieszkańców niedostosowanych do osób niepełnosprawnych, z powodu braku podjazdów dla osób niepełnosprawnych. Najmniej widocznym problemem jest według badanych zły stan dróg (17,5% wskazań) oraz niedoświetlenie ulic i chodników (21,5%). Wyniki zostały zaprezentowane na poniższym wykresie.

Wykres 4 Problemy przestrzeni publicznej według mieszkańców

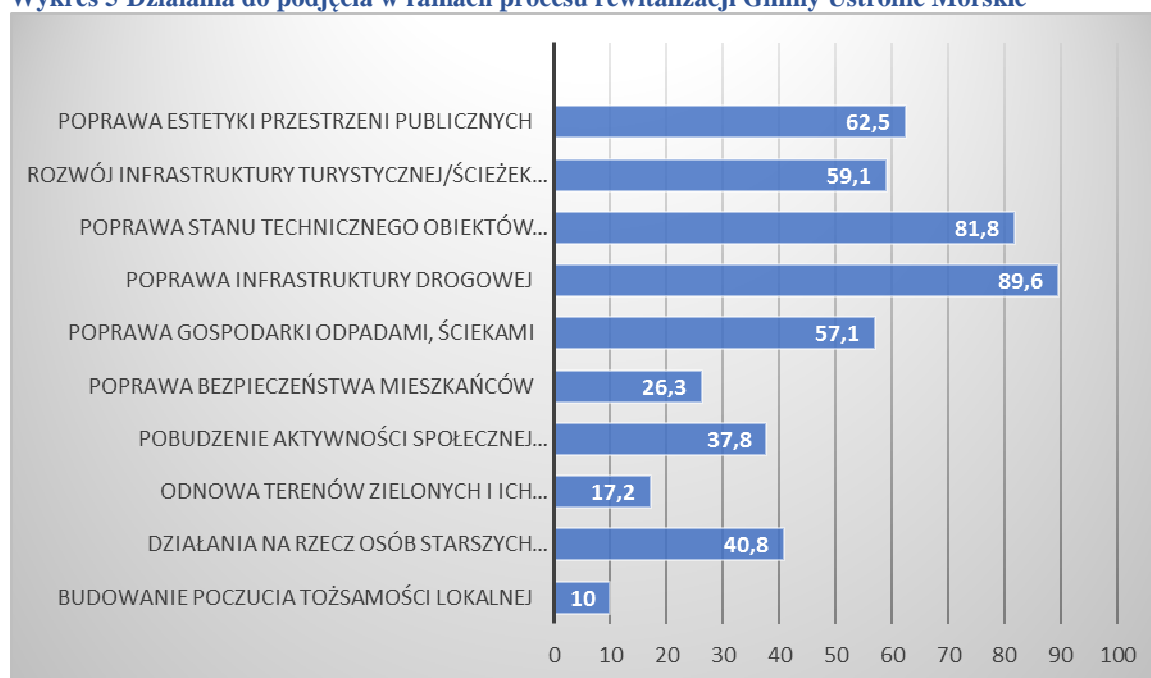

Źródło: Opracowanie własne

Badanych zapytano także o działania, które powinny zostać podjęte w ramach procesu rewitalizacji gminy. Z najistotniejszych działań, które wybrali mieszkańcy była konieczność poprawy infrastruktury drogowej oraz poprawy stanu technicznego obiektów użyteczności publicznej wraz z poprawą estetyki przestrzeni publicznych. Wskazywano również na rozwój infrastruktury turystycznej i ścieżek rowerowych. Istotna byłaby też poprawa gospodarki odpadami, ściekami. Bezpośrednio dla mieszkańców sens miałyby działania na rzecz osób starszych celem aktywizacji seniorów, a co za tym idzie pobudzenie aktywności społecznej wśród mieszkańców oraz atrakcje kulturalne dla nich.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Wykres 5 Działania do podjęcia w ramach procesu rewitalizacji Gminy Ustronie Morskie

Źródło: Opracowanie własne

Analizując wpływ miejsca zamieszkania na wybór działań, które powinny zostać podjęte w ramach procesu rewitalizacji gminy najczęściej mieszkańcy Ustronia Morskiego (46,6%) oraz innych obszarów gminy (25,5%) wybierali konieczność poprawy infrastruktury drogowej. Konieczność poprawy stanu technicznego obiektów użyteczności publicznej była szczególnie ważna dla mieszkańców gminy (51,3%) spoza samego Ustronia Morskiego, ponieważ ustronianie wybrali ten problem w 37,4%. Jako następne działania wybrano rozwój infrastruktury turystycznej i ścieżek rowerowych, które mieszkańcy Ustronia Morskiego wskazali w 27,2%, a mieszkańcy pozostałych obszarów gminy w 24,1%, następnie przewidziano poprawę estetyki przestrzeni publicznych - 20,2% dla Ustronia Morskiego i 23,1% dla pozostałych obszarów. Istotna była też aktywizacja seniorów oraz działania na rzecz osób starszych. Głównie to mieszkańcy Ustronia Morskiego zauważali potrzebę poprawy bezpieczeństwa, także tylko oni wybrali potrzebę poprawy gospodarowania odpadami i ściekami.

W kolejnym pytaniu poproszono mieszkańców o wskazanie przedsięwzięć, które są konieczne do podjęcia w ramach procesu rewitalizacji. Pomysły mieszkańców podzielono na cztery kategorie. Pierwsza z nich związana jest z powstaniem oraz budową nowych obiektów. Mieszkańcy wskazywali, że bardzo przydatnym miejscem w zakresie rekreacji i sportu byłaby hala sportowa, ale także odpowiednie ścieżki rowerowe ułatwiające komunikację na terenie Gminy oraz pozwalające zadbać o kondycję fizyczną. Ponadto, akcent kładziono na

odpowiednią dbałość o pas nadmorski, ponieważ na terenie Ustronia Morskiego brak funkcjonalnej promenady nadmorskiej. W zakresie kultury i rozrywki konieczne jest, w ujęciu respondentów, wybudowanie nowoczesnego amfiteatru, a dla najmłodszych placów zabaw. Całość byłaby spójnym systemem użytecznych obiektów dzięki nowej jakości dróg gminnych i chodników.

Druga kategoria pomysłów mieszkańców dotyczy modernizacji istniejących obiektów celem poprawy ich funkcjonalności. Odnowy wymagają istniejące place zabaw dla dzieci oraz tereny zielone i ścieżki w parku. Konieczne jest także lepsze oświetlenie ulic i dostosowanie przestrzeni publicznej do osób niepełnosprawnych. W związku z położeniem geograficznym gminy Ustronie Morskie nie można zapominać także o dbałości o zasoby naturalne, w tym brzegi nadmorskie, o czym wspominali badani.

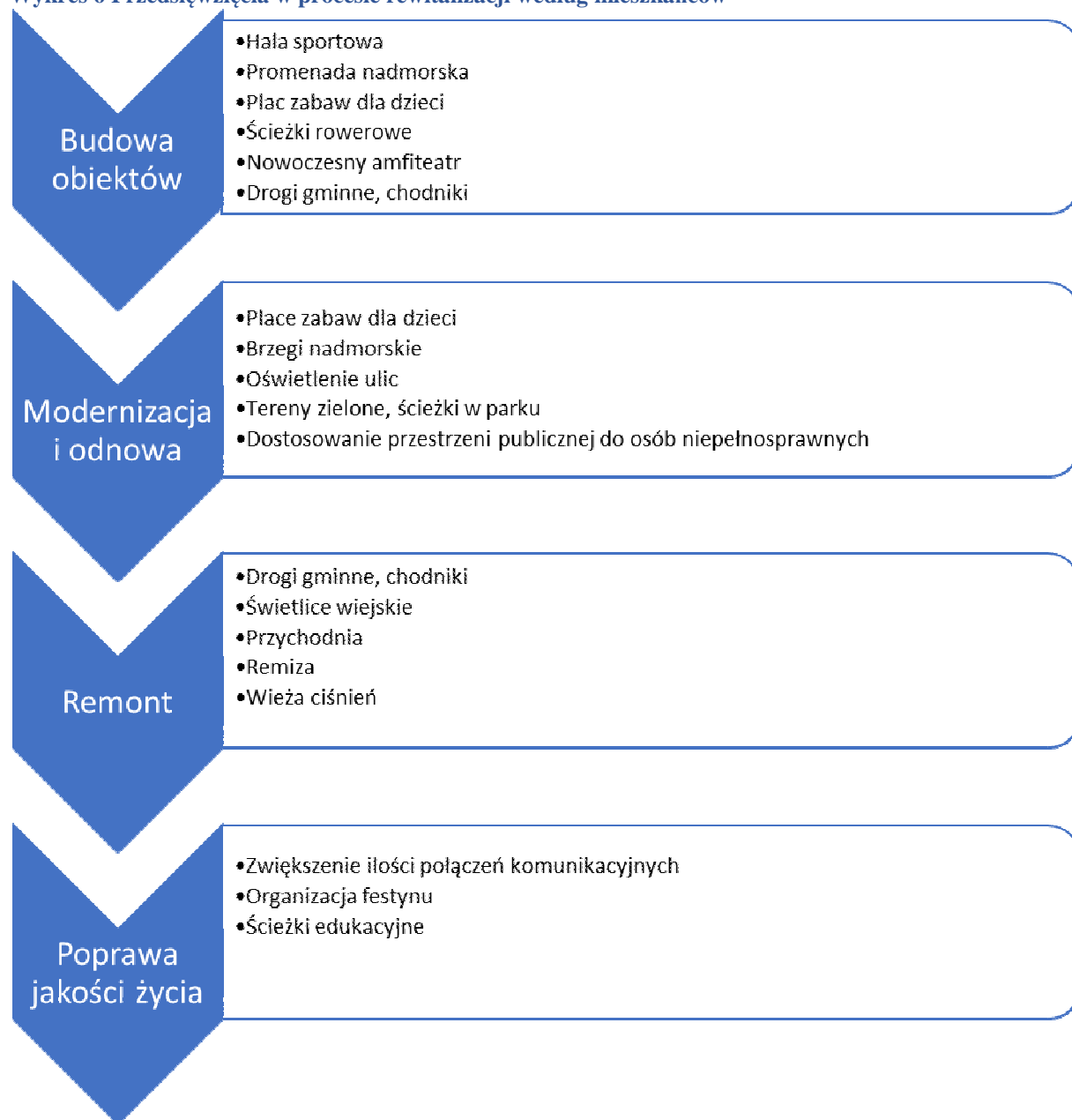
Trzecia kategoria związana jest ściśle z przeprowadzeniem remontów i spójna jest z wcześniejszymi kategoriami potrzeb mieszkańców. Konieczne jest przywrócenie świetności i użyteczności świetlicom wiejskim, przychodni lekarskiej, remizie strażackiej oraz wieży ciśnień. Korzystanie z tych obiektów wzrośnie, jeśli mieszkańcy będą mogli poruszać się po wyremontowanych drogach i chodnikach.

Ostatnia kategoria, w którą zgrupowane zostały pomysły mieszkańców na przedsięwzięcia rewitalizacyjne dotyczy jakości życia. Mieszkańcy wielokrotnie skarżyli się na niedostateczną ilość połączeń komunikacyjnych na terenie gminy, więc istotne jest dla nich zwiększenie ilości tychże połączeń komunikacyjnych. Dodatkowo istotna jest dla nich wspólna integracja np. poprzez organizację festynu, udział w imprezach kulturalnych, a także edukacja wyrażana przez korzystanie ze ścieżek edukacyjnych.

Podsumowując, w ramach rewitalizacji Gmina Ustronie Morskie, według osób ankietowanych, powinna zająć się kwestiami, które związane są lepszą komunikacją na terenie Gminy, odnową zniszczonych obiektów i nadaniem im nowej funkcjonalności oraz dbałością wobec terenów zielonych, a także poprawą estetyki miasta. Dane dotyczące przedsięwzięć rewitalizacyjnych przedstawione są na wykresie numer 6.

Wykres 6 Przedsięwzięcia w procesie rewitalizacji według mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne

W celu przeprowadzenia analizy zgromadzonych danych, dokonano podziału obszaru gminy na trzy obszary:

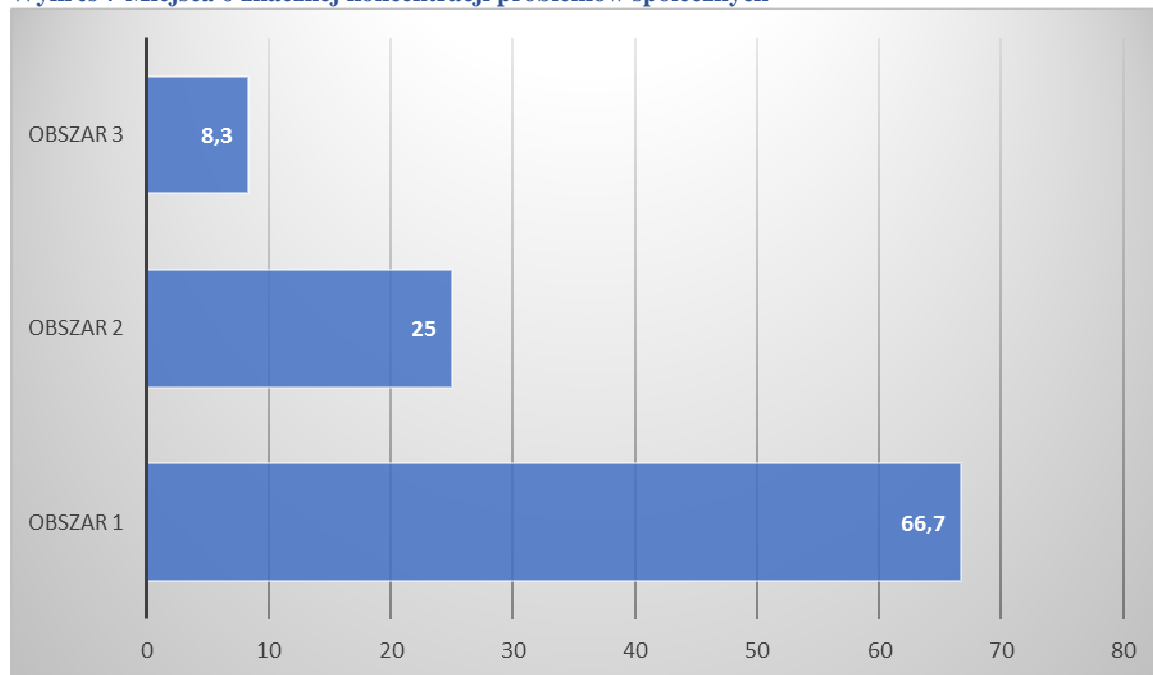
- Obszar I (Ustronie Morskie, Sianożęty, Kukinia);
- Obszar II (Grąbnica, Gwizd, Rusowo);
- Obszar III (Bagicz).

W toku badania sprawdzono, które obszary według mieszkańców cechują się największą koncentracją problemów społecznych, gdzie występują najbardziej zdegradowane budynki,

najgorsze drogi, oraz które tereny są najbardziej niebezpieczne i mają zanieczyszczone powietrze.

Według mieszkańców, miejsca występowania największego natężenia problemów społecznych to miejscowości składające się na Obszar I (66,7%). Na miejscowości zaliczone do Obszaru II wskazało 25% respondentów, zaś miejscowości Obszaru III wybrało 8,3% badanych.

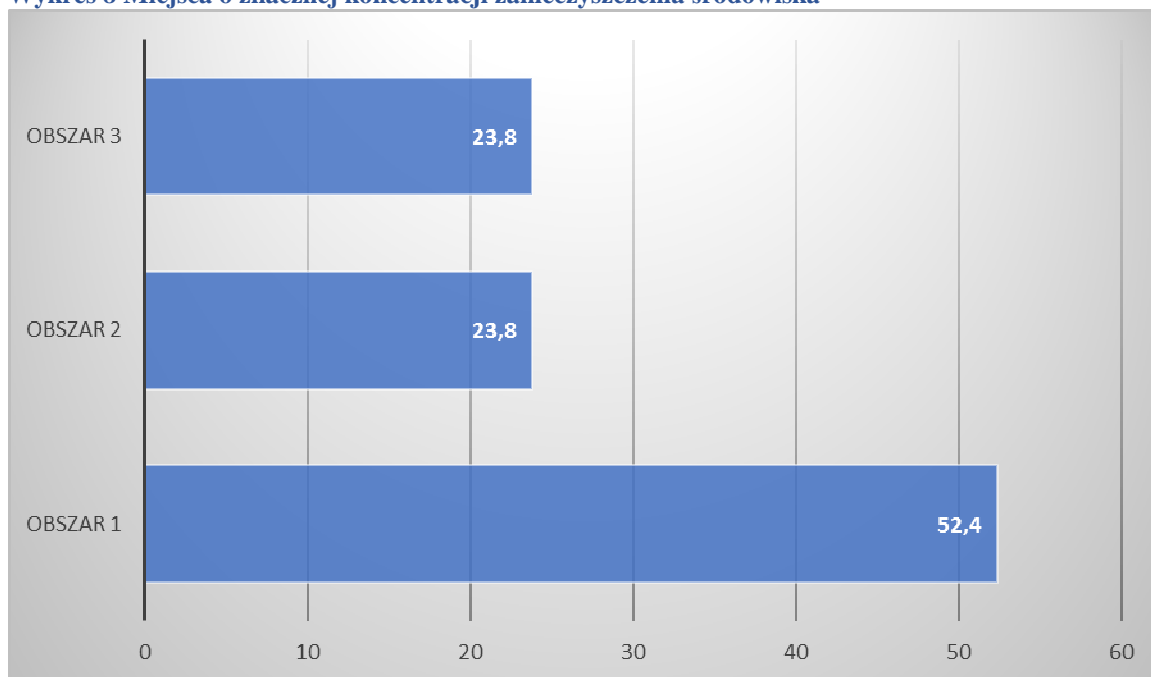
Wykres 7 Miejsca o znacznej koncentracji problemów społecznych

Źródło: Opracowanie własne

Na kolejnym wykresie zaprezentowano rozkład procentowy odpowiedzi na pytanie o miejsca najbardziej zanieczyszczone środowiskowo. Badani wskazali Obszar I (Ustronie Morskie, Sianożęty, Kukinia), jako teren najbardziej zanieczyszczony. Obszar II i III uzyskał nieco mniej wskazań, a punkty procentowe rozłożyły się między nimi równomiernie.

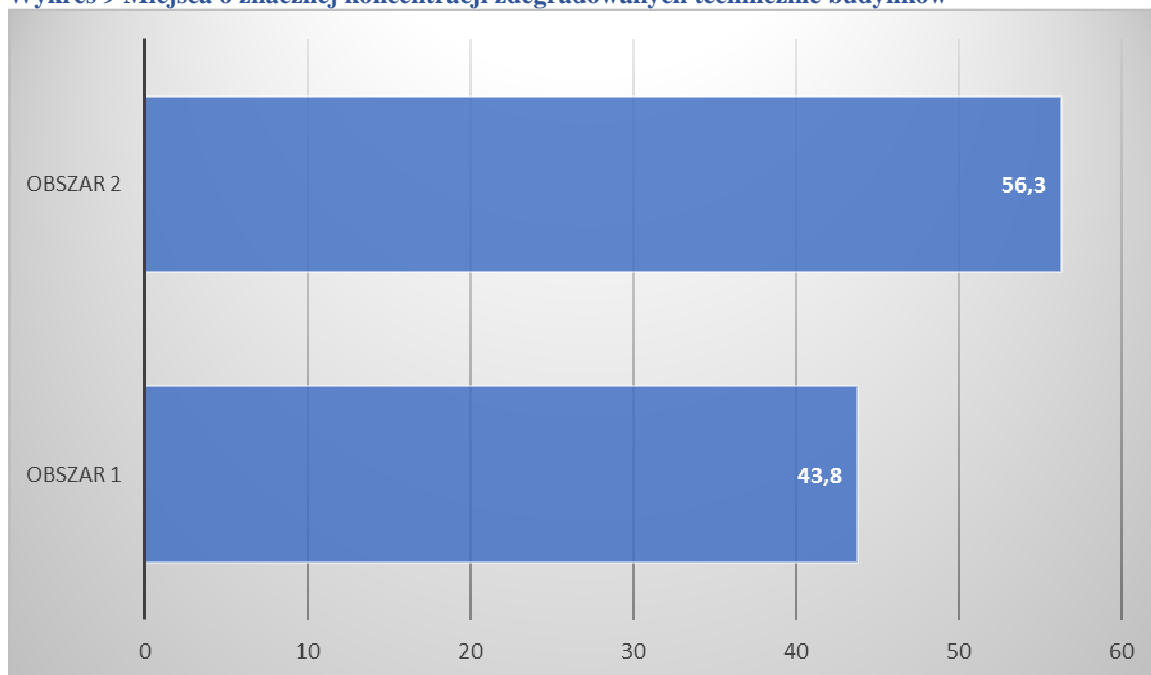
Wykres 8 Miejsca o znacznej koncentracji zanieczyszczenia środowiska

Źródło: Opracowanie własne

Miejsca o znacznej koncentracji zdegradowanych technicznie budynków, które prezentuje wykres 8, dotyczą według badanych przede wszystkim dwóch obszarów. Obszar I wybrano w 43%, a Obszar II wskazano w 56,3% (Gwizd, Rusowo, Grąbnica).

Wykres 9 Miejsca o znacznej koncentracji zdegradowanych technicznie budynków

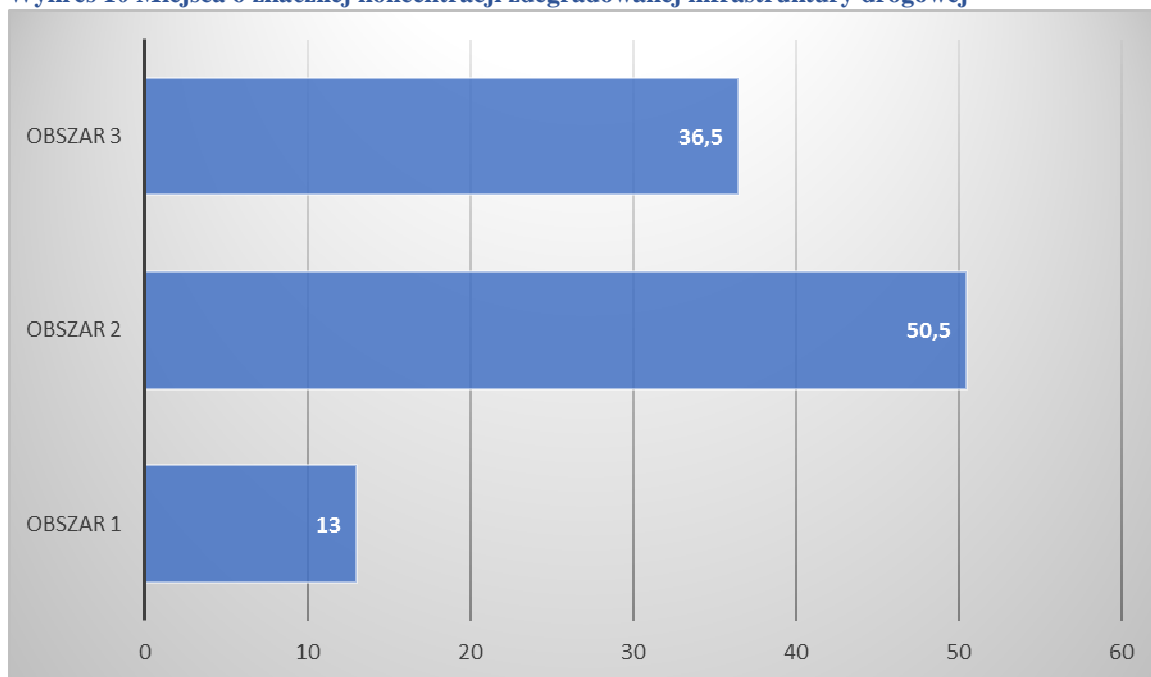

Źródło: Opracowanie własne

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Na wykresie 9 zaprezentowane są miejsca gdzie występuje najbardziej zdegradowana infrastruktura drogowa. Według mieszkańców gminy Ustronie Morskie zlokalizowane są one najliczniej w Obszarze II (50,5%), a zatem na terenie Gwizdu, Rusowa i Grąbnicy. Następnie w Obszarze III – Bagiczu (36,5%), a najmniej na Obszarze I (13%) – Ustroniu Morskim, Sianożętach i Kukini.

Wykres 10 Miejsca o znacznej koncentracji zdegradowanej infrastruktury drogowej

Źródło: Opracowanie własne

Zdjęcie 9 Miejsca zdegradowane

Źródło: Opracowanie własne

Wywiady pogłębione

Wywiady pogłębione przeprowadzono z przedstawicielami Urzędu Gminy Ustronie Morskie, ze względu na to, iż osoby te doskonale znają specyfikę gminy, a ponadto mają stały kontakt z mieszkańcami i interesariuszami odwiedzającymi Urząd, co przekłada się na ich sporą wiedzę na temat problemów i charakterystyki Gminy Ustronie Morskie.

Każdy z respondentów przedstawił swoje unikatowe stanowisko na temat rozwoju i odnowy poszczególnych obszarów Ustronia Morskiego i okolicznych sołectw, co stanowiło istotny wkład w wytypowanie obszarów, które zostaną objęte rewitalizacją.

Respondenci zwracali uwagę na turystyczny charakter gminy, w związku, z czym dbałość o estetykę i funkcjonalność otoczenia jest wysoce priorytetowa – przede wszystkim dla mieszkańców, zatem nie tylko w sezonie, lecz przez cały rok. W celu odnowy i rewitalizacji gminy zaproponowano zadbanie o pas nadmorski wraz z wytyczeniem promenady oraz ścieżek rowerowych i ścieżek parkowych, które będą pełniły także funkcję rekreacyjno-edukacyjną. Zauważono konieczność odrestaurowania parku miejskiego oraz amfiteatru, który mógłby spełniać funkcję kulturalno-rozrywkową, a także integrować mieszkańców. Jeśli chodzi o infrastrukturę drogową, postulowano o naprawę chodników, dróg, więcej miejsc parkingowych i ławek czy też punktów widokowych.

Respondenci zauważyli również niską aktywność społeczną wśród mieszkańców gminy, dlatego sposobem na jej przywrócenie oraz pokonanie specyficznych problemów społecznych mogłoby być stworzenie specjalnych zajęć, programów czy warsztatów integracyjnych i aktywizacyjnych dla poszczególnych grup odbiorców np. seniorów, młodzieży, bezrobotnych, kobiet, dzieci itp. Odpowiednio dopasowana oferta Ośrodka Kultury, który przeszedłby stosowną modernizację, mogłaby sprzyjać tej integracji i zaangażowaniu społecznemu mieszkańców. Jeśli natomiast chodzi o dzieci, to dla nich widziano by nowe place zabaw i zmodernizowane przedszkole, ponieważ mieszkańcy, także z sąsiednich gmin i okolic, chętnie lokują swoje dzieci w przedszkolu w Ustroniu Morskim.

Badani zdawali sobie także sprawę z tego, jak ważne dla mieszkańców gminy są świetlice wiejskie, które pełnią wiele funkcji dla mieszkańców sołectw. Zgodnie stwierdzano, iż doprowadzenie świetlic do pełnej funkcjonalności jest konieczne dla umacniania więzi wśród mieszkańców i zapewnienia im podstawowej rozrywki oraz rozwoju poprzez odpowiednią ofertę w tych miejscach.

Niedocenionymi obiektami, są także miejsca historyczne i zabytkowe. Dbałość w kierunku zachowania natury i dziedzictwa historycznego powinna towarzyszyć planowaniu wszelkich przedsięwzięć. Odpowiednie zadbanie o zasoby naturalne i zabytki, będą mogły służyć mieszkańcom gminy oraz turystom, ale także obiekty zachowają swoje walory dla pokoleń. W związku z tym kluczowe są przedsięwzięcia, w ramach których dąży się do rewitalizacji parków, szlaku św. Jakuba oraz wiekowych drzew, a także realizacji działań mających na celu większą dbałość o naturę i dostępne zabytki.

Rozdział III. Diagnoza obszaru zdegradowanego, obszaru rewitalizacji i opis ludności

Niniejszy rozdział opisuje diagnozę czynników, zjawisk kryzysowych oraz skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych, a także zasięgi przestrzenne obszaru/obszarów rewitalizacji poprzez identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych. Prezentowana część to zatem określenie, w oparciu o inne dokumenty strategiczne Gminy lub diagnozę, terytorium/terytoriów najbardziej wymagających wsparcia z jednej strony, a z drugiej lokalne potencjały występujące na terenie wyznaczonego obszaru rewitalizacji.

Informacje wprowadzające

Rewitalizacja jest procesem wieloletnim, skoncentrowanym terytorialnie, inicjowanym i sterowanym przez Jednostkę Samorządu Terytorialnego, prowadzonym w ścisłej współpracy z lokalną społecznością i na jej rzecz. Ze względu na różnorodność aspektów i interesów wszystkich uczestników procesu rewitalizacji konieczne jest tworzenie instrumentu, który pozwoli na prowadzenie procesu rewitalizacji w sposób skoordynowany i zintegrowany. Tym instrumentem jest Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Ustronie Morskie na lata 2017-2023, który ma na celu wyprowadzenie obszaru zdegradowanego z sytuacji kryzysowej w pięciu głównych obszarach:

- społecznym - poprzez działania zmierzające do zmniejszenia wykluczenia społecznego (marginalizacji, bezrobocia, ubóstwa) oraz przyczyniające się do wzrostu poziomu integracji mieszkańców;
- gospodarczym - poprzez tworzenie warunków do nowych miejsc pracy, powstawania nowych podmiotów gospodarczych, rozpowszechniania oraz ułatwiania aktywności gospodarczej;
- środowiskowych – poprzez poprawę oddziaływań na środowisko, w szczególności zmniejszenia zanieczyszczeń i odpadów komunalnych;
- przestrzenno-funkcjonalnym – poprzez renowację dziedzictwa kulturowego regionu (zabytków kulturalno-historycznych);

- technicznym - poprzez poprawę stanu technicznego obiektów użyteczności publicznej i budynków mieszkaniowych.

Niniejsza diagnoza obszaru Gminy Ustronie Morskie przedstawia najważniejsze kwestie, a zatem problemy i potrzeby, a także zasoby i potencjał obszaru, na które może mieć wpływ opracowanie oraz realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji. Na podstawie niniejszej diagnozy, która tym samym uzasadnia dobór kluczowych grup docelowych i obszarów interwencji, zostanie wyznaczony obszar zdegradowany, a następnie obszar podlegający rewitalizacji. Diagnoza podkreśla wewnętrzną spójność obszaru, nie tylko pod względem administracyjnym, ale przede wszystkim historycznym i kulturowym. W celu opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji zwrócono szczególną uwagę na obszary oddziaływań, tj: uwarunkowania społeczne, gospodarcze, środowiskowe oraz przestrzenno-funkcjonalne i techniczne.

Z definicji rewitalizacji wynika, iż jest to *proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji*. Dlatego też opracowanie, a następnie wdrożenie programu rewitalizacji wpłynie pozytywnie na rozwój społeczno-kulturalny gminy, a tym samym przyczyni się do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Jednocześnie zwiększy się atrakcyjność gospodarcza gminy, a co za tym idzie stworzona zostanie szansa do powstania podmiotów gospodarczych i tworzenia nowych miejsc pracy.

Charakterystyka Gminy Ustronie Morskie

Ustronie Morskie to gmina wiejska w Polsce północno-zachodniej, w województwie zachodniopomorskim, w powiecie kołobrzeskim. Północną granicę gminy stanowi Morze Bałtyckie, a jej wschodnia granica jest jednocześnie granicą powiatu kołobrzeskiego. Gmina Ustronie Morskie graniczy z trzema gminami: z gminą i miastem Kołobrzeg, gminą Dygowo oraz z gminą Będzino. Powierzchnia gminy wynosi 57 km². Administracyjnie na Gminę Ustronie Morskie składa się 11 miejscowości, w tym 6 sołectw.

Tabela 1 Podział sołectw w Gminie

Lp.	Miejscowość	Sołectwo
1	Ustronie Morskie	Ustronie Morskie
2	Wieniotowo	

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

3	Grąbnica	
4	Sianożęty	Sianożęty
5	Bagicz	
6	Olszyna	
7	Gwizd	Gwizd
8	Kukinia	Kukinia
9	Kukinka	Kukinka
10	Malechowo	
11	Rusowo	Rusowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji gminnej

Największe znaczenie strategiczne ma sołectwo Ustronie Morskie – skupia się w nim ponad 60% ludności gminy, stanowi także centrum usług administracji publicznej. W Ustroniu Morskim znajduje się również siedziba Urzędu Gminy. Na rozwój gospodarczy i turystyczny gminy wpływa korzystne położenie oraz dogodna infrastruktura. Komunikację z oddalonym o 15 km Kołobrzegiem umożliwia droga krajowa nr 11 prowadząca docelowo z Poznania przez Koszalin do Kołobrzegu. Jest to jedna z najważniejszych dróg gminy: wraz z siecią innych dróg powiatowych i gminnych, zapewnia mieszkańcom dogodne połączenia ponadlokalne. Do atutów gminy należy dostęp do międzynarodowego lotniska w Goleniowie, dostęp do Morza Bałtyckiego – porty morskie w Świnoujściu i Szczecinie oraz bliskość zachodnich przejść granicznych. Nieocenioną wartość stanowią linie kolejowe o długości 13,2 km łączące Kołobrzeg z Koszalinem.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Obraz 3 Poglądowa mapa Gminy

Źródło: www.ustronie-morskie.pl

Ustronie Morskie posiada bogatą historię. Początki gminy sięgają XII wieku. Jednakże do końca XIX w. był to wieś typowo rybacka. W okresie powstawania kąpielisk i sanatoriów powoli nabierała charakteru miejscowości wypoczynkowej. Przez pewien czas Ustronie Morskie było bardzo znaną miejscowością wypoczynkową, funkcjonująca pod nazwą Ustronie Nadmorskie (od 1945 r.). Dynamiczny rozwój miejscowości nastąpił z chwilą oddania do użytku linii kolejowej Koszalin-Kołobrzeg (1899 r.), co umożliwiło łatwy dostęp do Szczecina i Berlina. W okresie ostatnich kilku dziesięcioleci rozwinęła się baza turystyczno-wypoczynkowa, powstała duża liczba ośrodków wypoczynkowych i obiektów sanatoryjnych.

Wieś Ustronie Morskie jest położona nad Zatoką Pomorską, w zachodniej części Wybrzeża Słowińskiego. Na wschód od Ustronia Morskiego do morza uchodzi rzeka Czerwona. Teren

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Ustronia Morskiego został objęty obszarem chronionego krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski. Obecnie Ustronie Morskie posiada charakter typowo turystyczny. Większość zakładów, hoteli i punktów gastronomicznych oferuje swoje usługi w sezonie letnim. Ustronie Morskie należy do jednych z miejscowości wypoczynkowych polskiego wybrzeża. W miejscowości znajduje się wiele miejsc noclegowych w pensjonatach, sanatoriach (całorocznych), domach prywatnych i kempingach.

W niewielkiej odległości od centrum Ustronia Morskiego znajdują się niszczące umocnienia wojskowe z okresu PRL; w nadmorskich lasach ukryte są potężne schrony i działobitnie. Pod względem turystycznym, zarówno same Ustronie Morskie, jak i cała gmina posiadają wiele ciekawych zabytków i miejsc, które warto odwiedzić. Znajduje się tutaj najstarszy dąb w Polsce - Dąb Bolesław (800 lat - sto lat starszy od dębu Bartka), a zaraz obok Dąb Warcisław (640 lat). Letnie kąpielisko Ustronie Morskie obejmuje 2100 m linii brzegowej z wyłączeniem 3 odcinków torów wodnych.

Uwarunkowania społeczne

DEMOGRAFIA

Gmina Ustronie Morskie w 2016 r. była zamieszkiwana przez 3606 mieszkańców, gdzie większy odsetek stanowiły kobiety, aż 1926 osób. W diagnozie zjawisk społecznych wzięto pod uwagę 10 miejscowości w gminie i ich mieszkańców.

Tabela 2 Liczba ludności w podziale na miejscowości

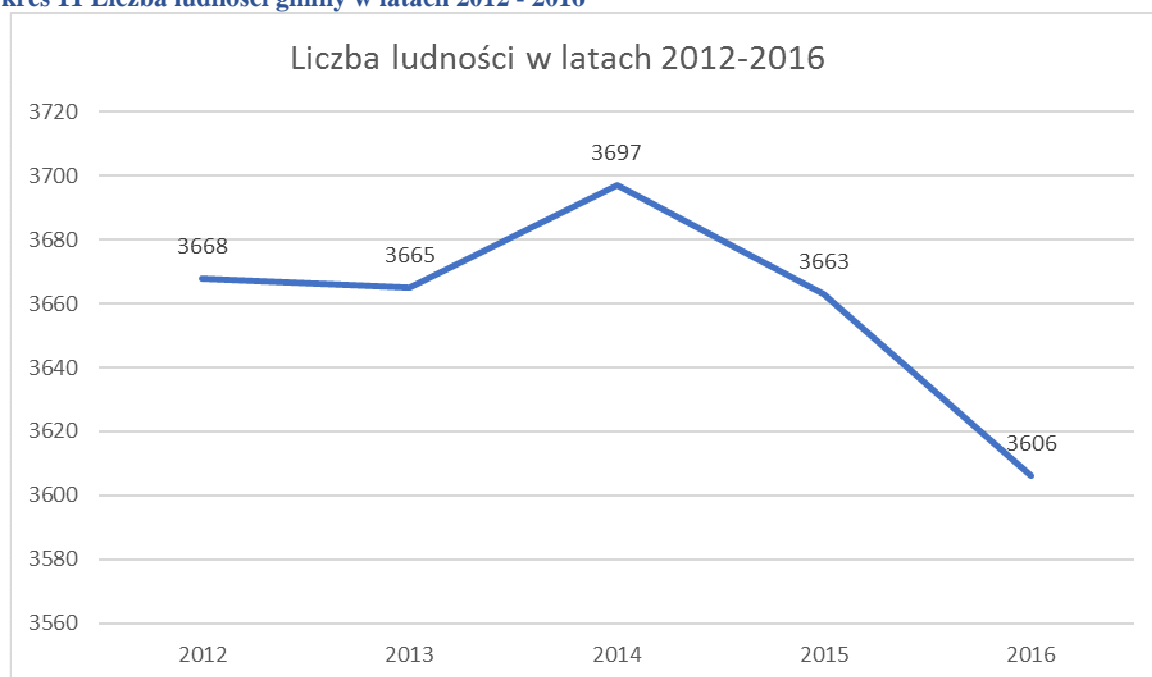
Lp.	Miejscowość	Liczba ludności
1	Bagicz	35
2	Grąbnica	23
3	Gwizd (sołectwo)	102
4	Kukinia (sołectwo)	212
5	Kukinka (sołectwo)	70
6	Malechowo	15
7	Olszyna	31
8	Rusowo (sołectwo)	395
9	Sianożęty (sołectwo)	447
10	Ustronie Morskie (sołectwo)	2276
	RAZEM:	3606

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji gminnej

Liczba ludności na przestrzeni lat 2012 – 2016 uległa zmniejszeniu, z 3697 osób w roku 2014 do 3606 w roku 2016.

Wykres 11 Liczba ludności gminy w latach 2012 - 2016

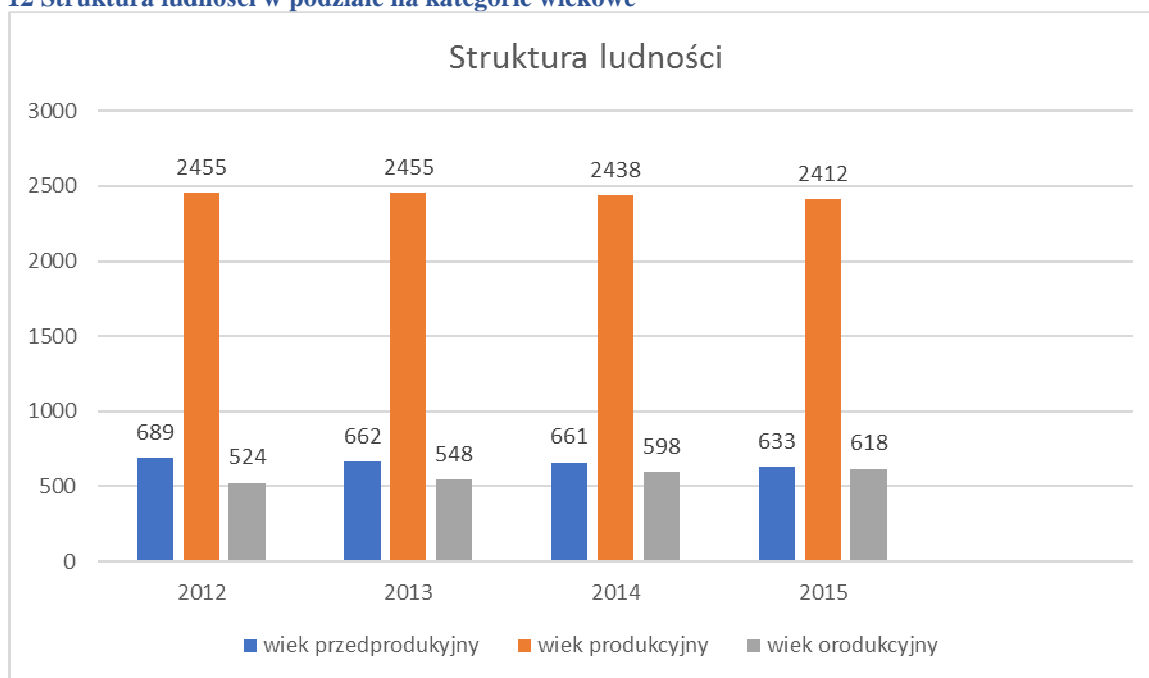

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL

Przyczyną spadku liczebności mieszkańców gminy Ustronie Morskie są migracje ludności do większych jednostek urbanistycznych (Kołobrzeg, Szczecin, Koszalin) oraz migracje za granicę. Wielu mieszkańców opuszcza rodzinne tereny w poszukiwaniu pracy i lepszego bytu. Wraz ze zmniejszoną się liczbą ludności w Ustroniu Morskim zauważa się problem starzenia się społeczeństwa, podwyższenia wieku poprodukcyjnego ludności oraz obniżenia poziomu ludzi w wieku przedprodukcyjnym.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Wykres 12 Struktura ludności w podziale na kategorie wiekowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji gminnej

Zjawiska te związane są z ponoszeniem większych nakładów finansowych na ludność w wieku poprodukcyjnym. Spadek liczby urodzeń spowoduje, że za kilka lat w Ustroniu Morskim większy odsetek ludzi będą stanowiły osoby starsze, na które w ujęciu społeczno-ekonomicznym nie będzie miał kto pracować. W konsekwencji przyniesie to zwiększenie nakładów gminnych na utrzymanie tej grupy społecznej.

Tabela 3 Struktura ludności miejscowości w podziale na kategorie wiekowe

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności	Wiek przedprodukcyjny	Wiek poprodukcyjny
1	Bagicz	35	5	31
2	Grąbnica	23	5	26
3	Gwizd	102	23	90
4	Kukinia	212	50	191
5	Kukinka	70	12	62
6	Malechowo	15	2	15
7	Olszyna	31	5	30
8	Rusowo	395	86	356
9	Sianożęty	447	88	400
10	Ustronie Morskie	2276	436	2019
Razem		3606	712	3220

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji gminnej

Uwarunkowania społeczne

BEZROBOCIE ORAZ WYKLUCZENIE SPOŁECZNE

W gminie Ustronie Morskie w pierwszym kwartale 2017 r. odnotowano bezrobocie na poziomie 113 osób. W porównaniu z latami poprzednimi poziom osób pozostających bez pracy stale maleje, co stawia gminę w bardzo dobrym położeniu. Poniżej przedstawiono ilość osób bez pracy w podziale na poszczególne miejscowości gminy.

Tabela 4 Struktura bezrobocia w podziale na miejscowości

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności	Bezrobocie
1	Bagicz	35	0
2	Grąbnica	23	1
3	Gwizd	102	3
4	Kukinia	212	5
5	Kukinka	70	1
6	Malechowo	15	0
7	Olszyna	31	0
8	Rusowo	395	19
9	Sianożęty	447	10
10	Ustronie Morskie	2276	74
Razem		3606	113

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji PUP Kołobrzeg

Pod względem liczby osób bezrobotnych, jest to niepokojące zjawisko w szczególności na terenie Rusowa, ponieważ na zamieszkujące tam 395 osób, bez pracy pozostawało aż 19 osób. Jest to problem widoczny szczególnie także w Sianożętach i Ustroniu Morskim.

Wykres 13 Poziom bezrobocie w latach 2013 - 2017

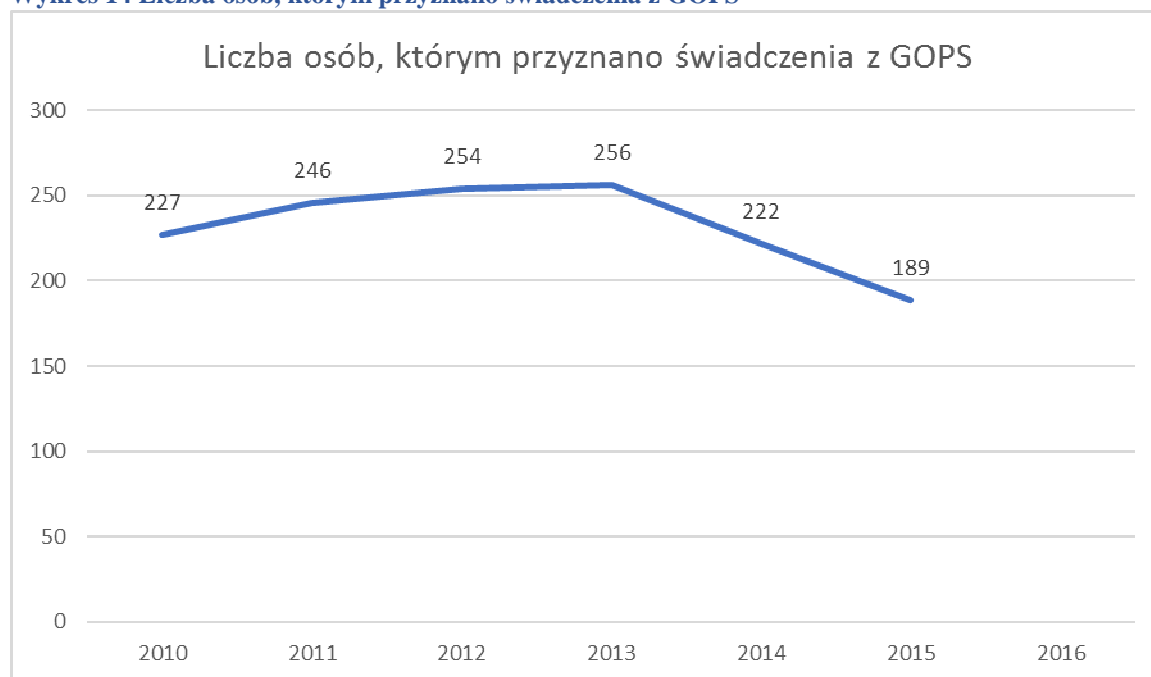
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji PUP Kołobrzeg

W latach 2013-2017 odnotowano spadek poziomu bezrobocia o ponad 50%. Spadek związany jest z rozwojem gminy, większymi możliwościami znalezienia zatrudnienia w turystyce, transporcie oraz handlu, a także migracją ludności. Spadek liczby mieszkańców gminy spowodował również spadek poziomu bezrobocia na obszarze objętym wsparciem. Jednakże nadal duży odsetek osób pozostających bez zatrudnienia stanowią mieszkańcy Ustronia Morskiego. Aż 74 osoby wciąż nie może znaleźć zatrudnienia na lokalnym rynku pracy, choć stanowi to zaledwie 3% społeczeństwa miejscowości. Taki stan rzeczy pociąga za sobą problemy migracyjne, obniżenie się poziomu ludności w wieku produkcyjnym itp.

Należy jednak zwrócić uwagę na pewną zależność, która wynika z sezonowości Ustronia Morskiego. Poziom bezrobocia maleje w okresie wakacyjno-letnim, kiedy to łatwiej jest w miejscowości nadmorskiej znaleźć zatrudnienie. Po tym okresie ludzie tracą pracę, zostają bez zatrudnienia i problem związany ze znalezieniem stałej pracy wciąż powraca. Jest to niewątpliwie negatywne zjawisko, które w kontekście procesu rewitalizacji należałoby rozwiązać, dając mieszkańcom gminy większe poczucie bezpieczeństwa zarobkowego. Dodatkowo warto zwrócić uwagę na fakt, iż więcej ludzi bezrobotnych (w przeliczeniu na ilość mieszkańców miejscowości) znajduje się w miejscowościach oddalonych od Ustronia Morskiego. Problem dotyczy nie tylko okresu wakacyjnego. Wynika to z innego problemu z jakim boryka się gmina – brak lub niedostateczna ilość połączeń autokarowych do miejsc pracy. Słabo rozwinięta infrastruktura przewozowa również negatywnie wpływa na poziom bezrobocia. Mieszkańcy nie mają możliwości dojazdu do pracy, a to niewątpliwie utrudnia im podjęcie zatrudnienia.

W analizie uwarunkowań społecznych należy wziąć pod uwagę również pomoc świadczoną przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) w Ustroniu Morskim. Z danych otrzymanych z GOPS wynika, iż liczba osób, którym przyznano świadczenia socjalne maleje nieznacznie. W 2010 r. liczba ta wynosiła 227 osób, a w roku 2016 – 195. Odnotowuje się nieznaczny spadek przyznanych świadczeń, jednakże liczba ta na przestrzeni 6 lat wahała się, a najwyższy odsetek pobieranych świadczeń przypadła na rok 2013.

Wykres 14 Liczba osób, którym przyznano świadczenia z GOPS

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji GOPS

W zakres pomocy społecznej wchodzi zadania określone w ustawie o pomocy społecznej – realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim oraz zadania określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych i ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. GOPS wykonuje ponadto zadania wynikające również z innych aktów prawnych, tj.: z ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, ustawy o powszechnym ubezpieczeniu społecznym, ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i ustawie o wychowaniu dzieci.

Prawo do wsparcia udzielanego przez GOPS mają osoby i rodziny, które spełniają określone warunki przedstawione w poszczególnych aktach prawnych. W odniesieniu do świadczeń z pomocy społecznej jednym z kryteriów przyznania świadczenia są: próg dochodowy, sytuacja rodzinna (matka samowychowująca dzieci), problem wychowawczy, zdarzenia losowe.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

W roku 2010 wydano na pomoc w formie zasiłków kwotę 587.398 zł dla 190 rodzin, w tym 486 osób. Z kolei w roku 2016 na pomoc społeczną wydano 638.49 zł la 149 rodzin w tym 361 osób. Z danych tych wynika, iż na przestrzeni kilku lat nastąpił zdecydowany wzrost środków wydatkowanych z GOPS na rzecz pomocy mieszkańców gminy Ustronie Morskie. Jednocześnie można zauważyć, że zarówno liczba osób, jak i rodzin uległa obniżeniu, z czego wnioskować można, że świadczenia w ostatnim roku otrzymało zdecydowanie mniej rodzin i mieszkańców, ale w większej wysokości.

Z informacji otrzymanych z GOPS wynika, że najczęstszym powodem otrzymania wsparcia z tej instytucji jest: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba. Do innych powodów należą między innymi: przemoc w rodzinie, alkoholizm, a także bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Dane przedstawione powyżej oraz dotyczące powodów przyznawania pomocy społecznej pozwalają przypuszczać, iż najliczniejszą grupę wśród mieszkańców gminy korzystających ze wsparcia GOPS w poprzednich latach stanowiły rodziny ubogie, często zmagające się z bezrobociem. Dzieci pochodzące z tych rodzin, z racji niedoborów materialnych w domu, korzystały ze wsparcia w formie dożywiania w szkołach. Diagnozę tę potwierdzają dane dotyczące powodów przyznawania pomocy społecznej w gminie, które za lata 2014-2015 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5 Uwarunkowania przyznania świadczeń pomocy społecznej

Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
	2014	2015	2014	2015
ubóstwo	95	90	254	243
potrzeba ochrony macierzyństwa	11	12	78	83
bezrobocie	86	82	221	205
niepełnosprawność	37	37	83	83
długotrwała lub ciężka choroba	71	68	153	146
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	12	13	49	49
rodziny niepełne	11	11	34	34
rodziny wielodzietne	7	8	69	74
alkoholizm	4	4	13	13

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	0	1	0
--	---	---	---	---

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji GOPS

W ramach wsparcia finansowego, jakie udziela GOPS w Ustroniu Morskim, można wyróżnić: zasiłki celowe, zasiłki stałe, zasiłki okresowe oraz pomoc na dożywianie dzieci. W pierwszym kwartale 2017 r. niniejsza pomoc przedstawiała się następująco dla całej gminy:

Tabela 6 Przyznanie świadczenia przez ośrodek pomocy społecznej

Lp.	Miejscowość	Zasiłki stałe	Zasiłki okresowe	Zasiłki celowe	Pomoc na dożywianie dzieci	Ubóstwo rodzin
		Wielkość przyznanych świadczeń/liczba osób ze świadczeniami				
1	Bagicz	0	0	1	0	1
2	Grąbnica	0	0	1	0	0
3	Gwizd	1	1	6	3	9
4	Kukinia	1	2	12	5	11
5	Kukinka	0	0	1	0	7
6	Malechowo	0	0	0	0	0
7	Olszyna	0	0	0	0	0
8	Rusowo	3	9	25	20	14
9	Sianożęty	1	2	16	12	12
10	Ustronie Morskie	17	23	55	11	39
Razem		23	37	117	51	93

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji GOPS

Z przedstawionych danych wynika, iż najliczniej z różnych form pomocy korzystają mieszkańcy Ustronia Morskiego. Dodatkowo bardzo często formą wsparcia mieszkańców gminy jest udzielanie jednorazowego wsparcia finansowego – zwanego zasiłkiem celowym. Z tej formy skorzystało łącznie 117 rodzin z całej gminy, w liczbie 321 mieszkańców.

W diagnozie udzielanej pomocy finansowej warto również wspomnieć o pomocy na dożywianie dzieci w gminie. Z tej formy skorzystało 25 rodzin, w liczbie 136 mieszkańców, a najwięcej rodzin pochodziło z miejscowości Rusowo (8 rodzin) – 51 osób, kolejno Sianożęty (7 rodzin) w liczbie 34 osoby, a także Ustronie Morskie (6 rodzin) – 21 osób. Dane te są niejako potwierdzeniem wcześniejszych informacji, że w tych miejscowościach mieszkańców szczególnie dotyka problem bezrobocia i pociąga on za sobą dodatkowe utrudnienia finansowe-społeczne.

Uwarunkowania społeczne

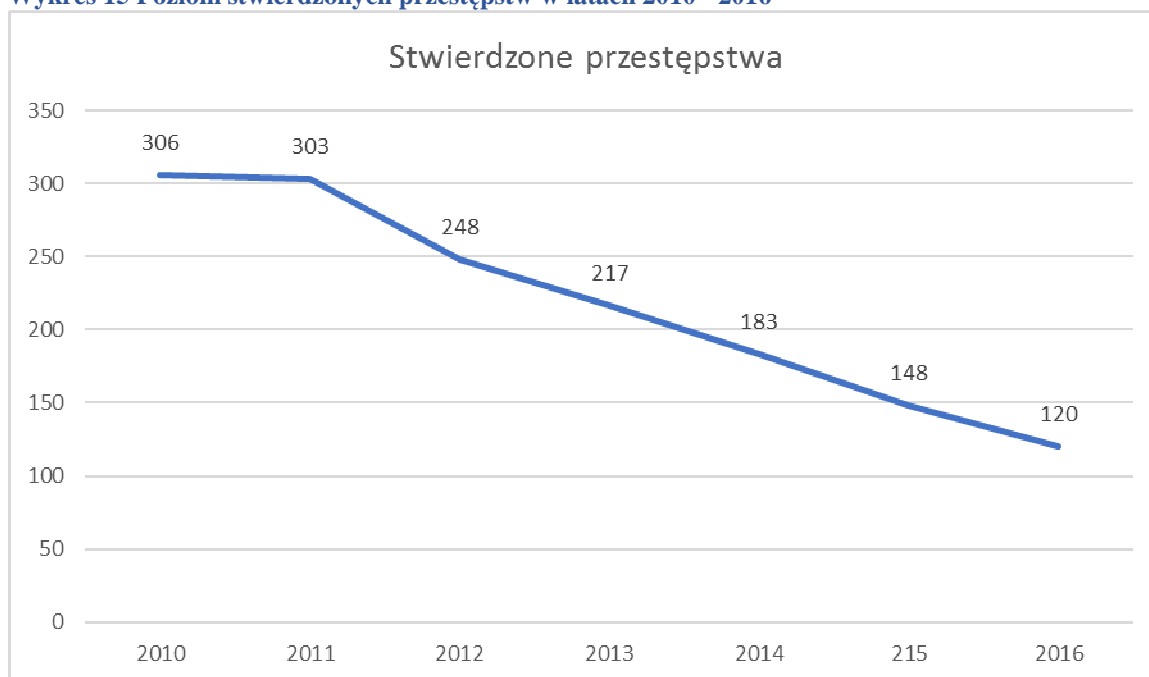
BEZPIECZEŃSTWO

Na terenie gminy Ustronie Morskie, ze względu na charakter turystyczny tego obszaru, odnotowuje się dużą ilość interwencji policji, jednakże tylko w okresie letnio-wakacyjnym. W tym czasie do Ustronia Morskiego przybywa większa liczba ludności, a wraz z nią nasilają się zjawiska patologiczne: wykroczenia, przestępstwa i interwencje służb pilnujących porządku, ładu oraz bezpieczeństwa mieszkańców.

W Ustroniu Morskim Posterunek Policji mieści się przy ulicy Rolnej 2. Obecnie pracuje tam pięciu policjantów: kierownik posteru oraz czterech policjantów dzielnicowych. Dwóch z wymienionych wyżej zajmuje się Gminą Ustronie Morskie, przy czym jeden przydzielony jest dla Ustronia Morskiego, a drugi dla miejscowości: Sianożęty, Wieniotowo, Gwizd, Malechowo, Bagicz, Kukinka, Kukinia, Rusowo.

Z otrzymanych danych wynika, iż w przeciągu ostatnich 6 lat liczba stwierdzonych przestępstw systematycznie spada.

Wykres 15 Poziom stwierdzonych przestępstw w latach 2010 - 2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji policyjnej

Dane z posterunku policji w Ustroniu Morskim przedstawiają się następująco: 1401 podjętych interwencji, z tego 1049 w miejscach publicznych (2015 r.). Natomiast 589 interwencji podjęto do połowy 2016 r., z czego 360 w miejscach publicznych. Wylegitymowano 4199 osób (w 2015 r.), a do połowy 2016 r. – 2030. Większość z wymienionych interwencji i zatrzymania osób do wylegitymowania miała miejsce w sezonie letnim, podczas wakacji.

Wywiady pogłębione, rozmowy z mieszkańcami oraz ankiety przeprowadzone na terenie gminy potwierdzają te dane statystyczne. Gmina Ustronie Morskie uchodzi za jedną z bezpieczniejszych gmin w powiecie, jednakże z uwagi na charakter typowo turystyczny liczba wykroczeń, przestępstw i interwencji niebagatelnie wzrasta głównie w okresie dwóch miesięcy letnich.

Z badań przeprowadzonych w 2016 r. na terenie gminy pod względem bezpieczeństwa wynika, że niemalże wszyscy spośród ankietowanych odpowiedzieli, iż czują się bezpiecznie lub raczej bezpiecznie w miejscu zamieszkania. Jedynie około 4% badanych przyznało, że raczej nie czuje się bezpiecznie. W odpowiedzi na pytanie, jakie działania należałoby podjąć w gminie w celu przeciwdziałania przestępczości i zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom, respondenci postulowali zainstalowanie monitoringu na terenie gminy, zwiększenie liczby patroli policyjnych, przyjmowanie mniejszej liczby turystów w trakcie sezonu letniego. Z kolei dla poprawy stanu bezpieczeństwa na drodze, ankietowani najczęściej wskazywali konieczność zwiększenia liczby patroli policyjnych, instalacje sygnalizacji świetlnej oraz montaż fotoradarów. Ponadto respondenci postulowali o umieszczenie garbów zwalniających, wytyczenie ścieżki rowerowej oraz zwiększenie liczby miejsc parkingowych.

Uwarunkowania społeczne

EDUKACJA

W roku szkolnym 2015/2016 w gminie Ustronie Morskie funkcjonowało 1 przedszkole (Przedszkole Publiczne, ul. Wojska Polskiego 8, 78-111 Ustronie Morskie) oraz 1 placówka oświatowa (Zespół Szkół, ul. Wojska Polskiego 8, 78-111 Ustronie Morskie), w ramach której działały: szkoła podstawowa i gimnazjum. Dane na temat liczby dzieci i uczniów uczęszczających do ww. placówek oraz opiekunów i nauczycieli w nich pracujących przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7 Struktura placówek edukacyjnych wraz z liczebnością uczniów

Placówka	Liczba placówek	Liczba dzieci, uczniów	Liczba nauczycieli
Przedszkole	1	76	6
Szkoła podstawowa	1	206	36
Gimnazjum	1	113	36

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji gminnej

Dyrektor Zespołu Szkół w Ustroniu Morskim informuje, iż w roku 2016 nie stwierdzono natężenia problemów wychowawczych w porównaniu do lat poprzednich występujących w placówce. W codziennej pracy z uczniami zdarzają się incydentalne sytuacje wymagające interwencji pedagogicznej oraz stosowania odpowiednich do problemu rozwiązań. W pracy pedagogicznej szczególne miejsce zajmują działania profilaktyczne, zmierzające do uświadamiania uczniom zagrożeń współczesnego świata oraz kształtowania umiejętności dokonywania właściwych wyborów. Dużą wagę w profilaktyce przywiązujemy do kształtowania właściwych postaw społecznych, umiejętności interpersonalnych, stosowania zasad i norm współżycia społecznego. Zdarzały się incydentalne sytuacje palenia papierosów przez uczniów gimnazjum poza terenem szkoły, jednak szybka informacja pozwalała na natychmiastowe reakcje ze strony wychowawców i pedagoga, polegające na wdrożeniu obowiązujących procedur. W szkole opracowano Procedury postępowania pedagogicznych i niepedagogicznych pracowników szkoły w sytuacjach kryzysowych (np. nieobecności ucznia w szkole, agresji słownej i fizycznej ucznia, używania telefonów komórkowych i innych urządzeń multimedialnych zakłócających przebieg lekcji, podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających, znalezienia na terenie szkoły substancji przypominającej wyglądem narkotyków, podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyków, stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia), z którymi uczniowie Zespołu Szkół zapoznawani są podczas lekcji wychowawczych z pedagogiem. W przypadku występujących trudności wychowawczych np. agresji słownej w stosunku do innych uczniów czy nieumiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych podejmowane są działania specjalistyczne np. rozmowy z psychologiem, diagnozowanie w PPP, konsultacje dla rodziców ze specjalistami. W ramach realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki i Szkolnego Programu Wychowawczego organizowane są warsztaty profilaktyczno-edukacyjne, spotkania ze specjalistami, funkcjonariuszami policji, kuratorami, na których realizowana jest tematyka dotycząca profilaktyki uzależnień. Szkoła realizuje również projekty dotyczące szeroko rozumianej profilaktyki. Oprócz pedagoga, zatrudniony jest psycholog, który jest do dyspozycji uczniów, rodziców i nauczycieli. Psycholog prowadzi również warsztaty dotyczące profilaktyki uzależnień i zdrowia psychicznego.

W roku 2016 na terenie szkoły nie zanotowano żadnej interwencji dotyczącej używania środków zmieniających świadomość np. alkoholu, środków narkotycznych, dopalaczy. Z badań ankietowych przeprowadzonych w styczniu 2017 r. w ramach realizacji Rządowego Programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła” uczniowie, w przeważającej większości,

przyznali, że w szkole czują się bezpiecznie, co świadczy, że podejmowane przez szkołę działania profilaktyczno-edukacyjne spełniają oczekiwane rezultaty.

Podsumowując należy podkreślić, iż szkoła realizuje w pełni swoją misję, jednakże na chwilę obecną, ze względu na niewystarczającą ilość pomieszczeń, rodzice nie mogą posyłać do przedszkola swoich dzieci. Biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia miejsc dla najmłodszych mieszkańców, obiekt przedszkolny wymaga przebudowy, tak aby możliwe było objęcie opieką wszystkich osób. Konieczne jest również odnowienie obiektu, aby mógł spełniać najnowsze normy związane z bezpieczeństwem dzieci.

Uwarunkowania społeczne

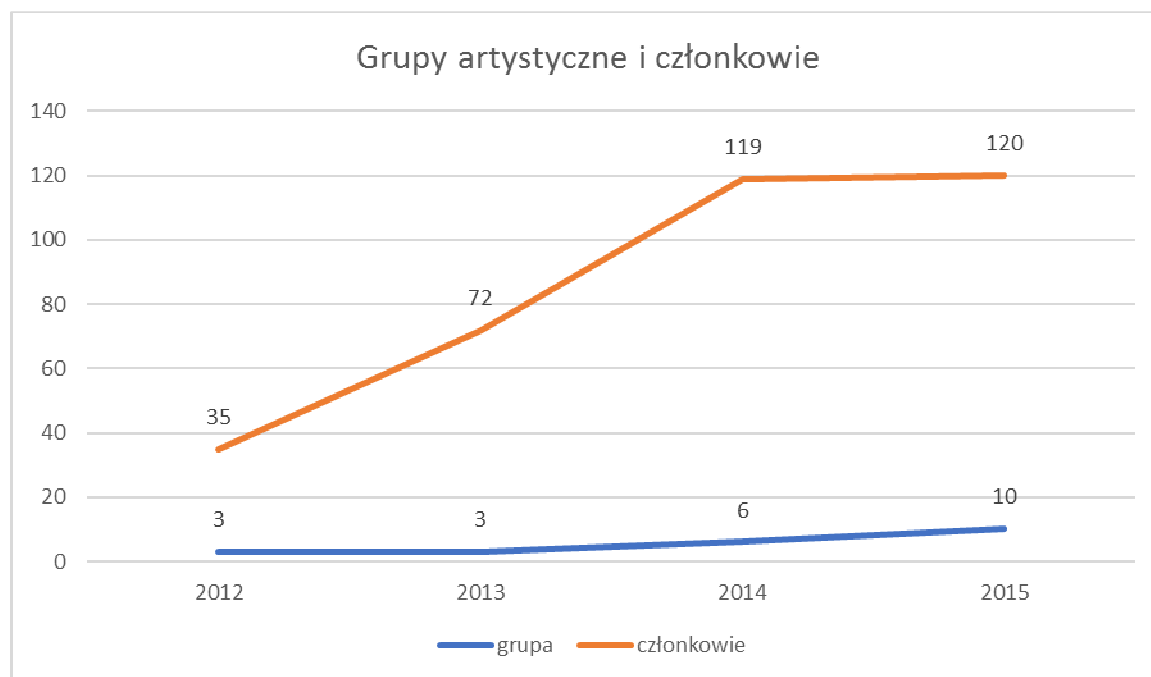
KULTURA

Szeroko rozumianą działalność kulturalną w gminie Ustronie Morskie prowadzą przede wszystkim dwie instytucje kultury: Gminny Ośrodek Kultury (GOK) oraz Biblioteka Publiczna, mieszczące się przy ulicy Nadbrzeżnej 20 w Ustroniu Morskim.

Fundamentalnym celem Gminnego Ośrodka Kultury jest tworzenie, upowszechnianie i ochrona dobra kultury, w szczególności poprzez pozyskiwanie i przygotowanie mieszkańców gminy Ustronie Morskie do aktywnego uczestnictwa w różnych formach działalności kulturalnej. Na terenie Ośrodka znajdują się sale widowiskowe, pracownie tematyczne oraz galeria. GOK organizuje działania z dziedziny amatorskiego ruchu artystycznego oraz prowadzi edukację kulturalno-oświatową. Oferuje naukę gry na instrumentach, rytmikę, warsztaty plastyczne, zajęcia fotograficzne, warsztaty taneczne, warsztaty teatralne. Ponadto organizuje koncerty, recitale, spektakle teatralne, spotkania autorskie, wystawy oraz konkursy i przeglądy różnych form artystycznych. Przy ośrodku działa od kilkunastu lat Strażacka Orkiestra Dęta „Morka”, starsi mieszkańcy gminy mają możliwość dołączenia do grona uczestników działającego w strukturach Klubu Seniora. W roku 2015 GOK w Ustroniu Morskim zorganizował 26 imprez kulturalnych, w których uczestniczyło ok. 1580 osób. W ostatnich latach w ramach działalności GOK wzrosła liczba grup artystycznych, a tym samym zwiększyła się liczba członków tychże grup.

Należy podkreślić, iż Gminny Ośrodek Kultury realizuje bardzo dużo działań kulturalnych, jednakże ze względu na zdegradowanie obiektu oraz niedostosowanie sal do oczekiwań mieszkańców, potencjał tego obiektu spadł w ostatnich latach. Obiekt wymaga modernizacji oraz kompleksowego doposażenia, na co wskazywali przede wszystkim seniorzy, którzy oczekiwaliby atrakcyjniejszych form spędzania czasu wolnego na terenie gminy.

Wykres 16 Liczba członków grup artystycznych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL

W ramach działalności GOK-u funkcjonują cztery grupy teatralne:

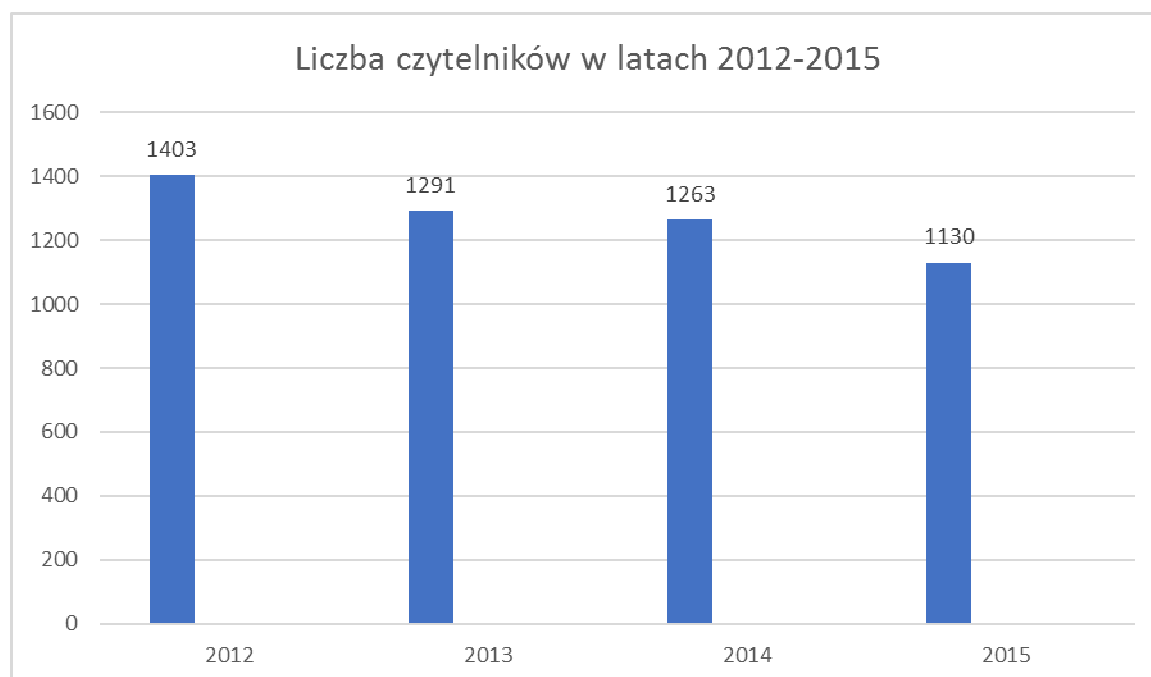
- Teatr GOKu, Grupa wokalna – teatralna "Złota Rybka",
- Teatrzyk dziecięcy i grupa młodzieżowa,
- grupa taneczna: Jantar - dziecięca,
- Flou – grupa taneczna młodzieżowa.

Oprócz funkcjonowania GOK-u w Ustroniu Morskim, w miejscowościach takich jak Kukinia, Kukinka oraz Gwizd i Rusowo działają świetlice wiejskie, które pełnią funkcję dodatkowych placówek kultury, jednakże nie zaspokajają w pełni potrzeb mieszkańców i wymagają odpowiednie zaplanowania działań animacyjnych. Opinie mieszkańców gminy Ustronie Morskie na temat ilości obiektów kulturalnych na terenie ich gminy są zróżnicowane. Około 40% mieszkańców uważa, że liczba świetlic i domów kultury jest zadowalająca. Jednakże niemal identyczny odsetek badanych ocenia ich ilość jako niewystarczającą. Mieszkańcy zdecydowanie akcentowali, iż wiele z tych miejsc nie spełnia swoich funkcji, ze względu na brak odpowiedniego wyposażenia i dostosowania do codziennego użytkowania, a także podkreślali wysoką eksploatację budynków, w których się mieszczą oraz sal zajęciowych, w których mogliby czerpać pełniej z oferty kulturalnej, gdyby były odremontowane.

Należy zatem zwrócić uwagę na fakt, iż pomimo aktywnej działalności tychże obiektów wymagają one remontów i odpowiedniego dostosowania do prowadzenia działalności kulturalnej. Budynek GOK należałoby wyremontować (sale) i dostosować do aktywniejszy form zajęć dla dzieci, młodzieży i osób starszych. W wielu wsiach warunki techniczne i sanitarne w świetlicach wymagają odbudowy i renowacji. Tak zdegradowane pomieszczenia nie pełnią żadnych funkcji kulturalnych. Niewątpliwie z badań wśród mieszkańców wynika, iż odremontowanie świetlic wiejskich wpłynęłoby na poprawę poziomu rozwijania się miejscowości od względem kulturalnym i społecznym. Dodatkowo stworzenie odpowiedniej sieci miejsc do spotkań i integracji mieszkańców wsi przyczyniłoby się do zwiększenia atrakcyjności regionu, lepszej integracji mieszkańców jak również zaspokoiłoby podstawowe warunki organizacji wszelkiego rodzaju zajęć warsztatów, imprez kulturalno-oświatowych.

Obok GOK-u w gminie działalność kulturalną świadczy również Biblioteka Publiczna w Ustroniu Morskim wraz z filią w Rusowie. Placówki udostępniają mieszkańcom zgromadzone zbiory, prowadzą działalność informacyjną, edukacyjną i popularyzatorską, jak również współdziałają z innymi bibliotekami i instytucjami kultury w zakresie rozwijania czytelnictwa i zaspokajania potrzeb oświatowych i kulturalnych. Biblioteka popularyzuje i aktywnie włącza się też w akcje „Cała Polska czyta dzieciom” i „Narodowe czytanie”. Liczba woluminów niestety spada. W roku 2012 biblioteka posiadała w swoich zbiorach 29 414 woluminów, a w roku 2015 - 29 299. Wraz ze spadkiem księgozbioru zmniejsza się również liczba czytelników. Zauważa się, na przestrzeni ostatnich kilku lat, znaczny spadek liczby osób korzystających ze zbiorów bibliotecznych w gminie. Zjawisko to niewątpliwie związane jest z rozwojem Internetu, jego dostępnością, a także ze zmniejszeniem się popularyzacji czytelnictwa w Polsce. Niemniej jednak, wyposażanie bibliotek w nowe pozycje książkowe mogłoby przyciągać także nowych czytelników, zainteresowanych nowościami wydawniczymi, na których kupno sami nie mogą sobie pozwolić.

Wykres 17 Liczebność czytelników biblioteki w latach 2012 - 2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL

Uwarunkowania społeczne

ZDROWIE

Opiekę zdrowotną mieszkańcom gminy Ustronie Morskie zapewniają:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ARS Medica, ul. Osiedłowa 2b, 78-111 Ustronie Morskie;
- Gabinet Lekarza Rodzinnego, lek. med. Mieczysław Poniedziałek, ul. Osiedłowa 2b, 78-111 Ustronie Morskie;
- Gabinet stomatologiczny, lek. stom. Katarzyna Suchodolska, ul. Osiedłowa 2b, 78-111 Ustronie Morskie.
- Usługi Pielęgniarskie Środowiskowe Grażyna Bańczewska, Osiedłowa 2b, 78-111 Ustronie Morskie.

Zapotrzebowanie mieszkańców gminy na środki farmaceutyczne zapewnia apteka znajdująca się w Ustroniu Morskim.

Dla poznania sytuacji zdrowotnej mieszkańców gminy ważna jest analiza danych będących w posiadaniu zakładów opieki zdrowotnej i indywidualnych praktyk lekarskich działających na jej terenie. W poniższej tabeli przedstawiono, jako reprezentatywne dla gminy, dane za 2015 rok uzyskane z Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej ARS Medica, Gabinetu

Lekarza Rodzinnego lek. med. Mieczysława Poniedziałka oraz Usług Pielęgniarskich i Środowiskowych Grażyny Bańczewskiej w Ustroniu Morskim.

Tabela 8 Liczba osób, u których stwierdzono schorzenia w roku 2015

Rodzaj schorzenia		Liczba osób, u których stwierdzono schorzenie
gruźlica		2
nowotwory		32
choroby tarczycy		41
cukrzyca		87
niedokrwistość		14
choroby obwodowego układu nerwowego		92
choroby układu krążenia		185
w tym	przewlekła choroba reumatyczna	5
	choroba nadciśnieniowa	136
	choroby naczyń mózgowych	25
	niedokrwienność serca (w tym przeżyty zawał serca)	33
przewlekły nieżyt oskrzeli, dychawica oskrzelowa		57
przewlekłe choroby układu trawiennego		26
choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej		171
pacjenci z innymi schorzeniami wymagający opieki czynnej		23

Źródło: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ARS Medica, Gabinet Lekarza Rodzinnego lek. med. Mieczysław Poniedziałek w Ustroniu Morskim.

Analizując ochronę zdrowia w gminie można stwierdzić, iż mieszkańcy nie czują niezadowolenia z jej stanu. Wywiady z mieszkańcami potwierdziły, że ponad połowa mieszkańców gminy jest zadowolona z opieki świadczonej przez miejscowy Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej. Respondenci zwrócili jednak uwagę na to, że budynek wymaga remontu i dostosowania gabinetów do świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej. Dużym zmartwieniem dla mieszkańców jest również niewystarczająca opieka medyczna w czasie okresu wakacyjnego. Wraz z większą ilością turystów w Ustroniu Morskim zwiększają się niebezpieczeństwa związane z zagrożeniem zdrowia i życia. Wówczas dochodzi do sytuacji, że świadczona pomoc okazuje się niewystarczająca dla mieszkańców gminy. Dodatkowo usługi aptekarskie w okresie wakacyjno-letnim również okazują się niewystarczające, w związku z czym przekłada się to na niewystarczające zapewnienie ochrony zdrowia w tym okresie.

Uwarunkowania społeczne

PODSUMOWANIE

Diagnoza uwarunkowań społecznych to analiza wielu aspektów dotyczących mieszkańców badanego terenu. Pod uwagę brany jest przede wszystkim: stan ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym, poziom bezrobocia, stopień migracji, a także status społeczny społeczeństwa, w tym korzystanie z pomocy Ośrodków Pomocy Społecznej. Dodatkowo analizowane są wszelkie aspekty związane ze środowiskiem, w którym żyją mieszkańcy. Istotne okazują się takie kwestie jak: problemy wychowawcze w szkołach, problemy rodzinne, patologie społeczne, bezpieczeństwo mieszkańców, a także dostęp do kultury i ochrony zdrowia. Te wszystkie czynniki mają ogromny wpływ na analizę uwarunkowań społecznych i wyznaczają pewien jej obraz i poziom.

W niniejszej diagnozie dokonano analizy wymienionych czynników na terenie gminy Ustronie Morskie. Z przeprowadzonych badań wynika, iż wiele aspektów w gminie należy udoskonalić i rozwinąć oraz wziąć szczególnie pod uwagę w okresie letnim. Specyficzny, turystyczny charakter regionu podkreśla istotność: bezpieczeństwa mieszkańców, dostępu do służby zdrowia, poziomu bezrobocia.

Badania przeprowadzone wśród mieszkańców gminy Ustronie Morskie wskazują na następujące zdiagnozowane i zauważone problemy społeczne mieszkańców:

- Alkoholizm,
- Bezrobocie,
- Niezaspokojenie potrzeb w zakresie budownictwa mieszkaniowego,
- Zanik więzi społecznych,
- Ubóstwo,
- Bezradność opiekuńczo-wychowawcza.

Znacznie rzadziej respondenci wskazywali na takie kwestie, jak rozpad rodzin, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego, odejście od tradycyjnego modelu rodziny oraz dewastacja środowiska naturalnego. Marginalnie wskazywano na bezdomność, narkomanię, nieposzanowanie osób starszych i niepełnosprawnych oraz niezaspokojenie potrzeb w zakresie ochrony zdrowia.

W opinii respondentów oferta pomocy świadczonej osobom i rodzinom w gminie jest najmniej zadowalająca przede wszystkim w takich obszarach, jak: ograniczanie bezrobocia, przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz zapewnienie opieki w żłobkach. W mniejszym zakresie problem dotyczył wsparcia osób starszych, zapobiegania bezdomności, przeciwdziałania

narkomanii, pomocy osobom niepełnosprawnym oraz ochrony zdrowia. Najbardziej wskazywanymi obszarami były: przeciwdziałanie ubóstwu, ochrona macierzyństwa, wspieranie rodzin niepełnych, wspieranie uczenia się przez całe życie oraz pomoc ofiarom klęsk żywiołowych i zdarzeń losowych.

Analizę zjawisk społecznych przedstawia poniższe zestawienie analizowanych kwestii społecznych, na podstawie których wyznaczono obszar zdegradowany. Pod kątem uwarunkowań społecznych w najgorszej sytuacji znalazły się takie miejscowości jak: Gwizd, Kukinia, Rusowo i Ustronie Morskie.

Tabela 9 Zestawienie danych z analizy problemów społecznych dla gminnych miejscowości

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności	Wskaźnik							
			Zasiłki stałe	Zasiłki okresowe	Zasiłki celowe	Pomoc na dożywanie dzieci	Ubóstwo rodzin	Wiek przedprodukcyjny	Wiek poprodukcyjny	Bezrobocie
			Wielkość koncentracji problemów							
1	Bagicz	35	0	0	1	0	1	5	31	0
2	Grąbnica	23	0	0	0	0	0	5	26	1
3	Gwizd	102	1	1	6	3	9	23	90	3
4	Kukinia	212	1	2	12	5	11	50	191	5
5	Kukinka	70	0	0	1	0	7	12	62	1
6	Malechowo	15	0	0	0	0	0	2	15	0
7	Olszyna	31	0	0	0	0	0	5	30	0
8	Rusowo	395	3	9	25	20	14	86	356	19
9	Sianożęty	447	1	2	16	12	12	88	400	10
10	Ustronie Morskie	2276	17	23	55	11	39	436	2019	74
Razem		3606	23	37	117	51	93	712	3220	113

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Tabela 10 Wyliczenia wskaźnikowe obszaru zdegradowanego w kontekście uwarunkowań społecznych

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności	Wskaźnik								
			Zasiłki stałe	Zasiłki okresowe	Zasiłki celowe	Pomoc na dożywianie dzieci	Ubóstwo rodzin	Wiek przedprodukcyjny	Wiek poprodukcyjny	Bezrobocie	IMD
			Wielkość koncentracji problemów								
1	Bagicz	35	0,00	0,00	2,86	0,00	2,86	14,29	88,57	0,00	9
2	Grąbnica	23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,74	113,04	4,35	17
3	Gwizd (sołectwo)	102	0,98	0,98	5,88	2,94	8,82	22,55	88,24	2,94	25
4	Kukinia (sołectwo)	212	0,47	0,94	5,66	2,36	5,19	23,58	90,09	2,36	22
5	Kukinka (sołectwo)	70	0,00	0,00	1,43	0,00	10,00	17,14	88,57	1,43	11
6	Malechowo	15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,33	100,00	0,00	10
7	Olszyna	31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,13	96,77	0,00	9
8	Rusowo (sołectwo)	395	0,76	2,28	6,33	5,06	3,54	21,77	90,13	4,81	32
9	Sianożęty (sołectwo)	447	0,22	0,45	3,58	2,68	2,68	19,69	89,49	2,24	16
10	Ustronie Morskie (s)	2276	0,75	1,01	2,42	0,48	1,71	19,16	88,71	3,25	19
	RAZEM:	3606	3,18	5,66	28,15	13,53	34,81	189,38	933,61	21,37	

METODOLOGIA INDEX OF MULTIPLE DEPRIVATION:

Index od Multiple Deprivation dla uwarunkowań społecznych został wyliczony poprzez zsumowanie wartości wartości punktowych, które przyznane zostały poszczególnym wskaźnikom. Wartości poszczególnych wskaźników zostały obliczone na podstawie wartości liczbowych oraz odniesienia ich do średnich uzyskiwanych w poszczególnych obszarach.

Metoda przyznawania punktów oparta była na zsumowaniu punktów w poszczególnych wskaźnikach, przy uwzględnieniu następujących wartości punktowych, które odnosiły się do kolorów – zielony (1 punkt), kolor żółty (2 punkty), a kolor czerwony (3 punkty) oraz za każdy kolejny obszar oznaczony kolorem czerwonym dodatkowo doliczono 1 pkt [1 obszar = 3 pkt, 2 obszary = 7 pkt, 3 obszary = 12 pkt, itd].

Uwarunkowania gospodarcze

Diagnoza uwarunkowań gospodarczych, opracowana na potrzeby niniejszego LPR, oparto o stan i rodzaj podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminie Ustronie Morskie. Sfera gospodarcza gminy ma charakter turystyczno-rolniczy, co jest uwarunkowane jej nadmorskim położeniem. Obraz Ustronia Morskiego oraz sąsiednich miejscowości w odniesieniu do sfery gospodarczej, to rozwój przede wszystkim w oparciu o turystykę. Z kolei w obszarze południowym regionu mieszkańcy zajmują się przede wszystkim rolnictwem. Znaczna liczba podmiotów trudni się także handlem detalicznym i hurtowym. Ponadto, około 10% wszystkich zarejestrowanych podmiotów działa w przemyśle i budownictwie.

Poniżej przedstawiono liczbę przedsiębiorstw zarejestrowanych w gminie Ustronie Morskie w roku 2017 (I kwartał):

Tabela 11 Poziom aktywności gospodarczej – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności	Liczba podmiotów	Poniżej średniej
1	Bagicz	35	6	TAK
2	Grąbnica	23	2	TAK
3	Gwizd	102	4	TAK
4	Kukinia	212	17	TAK
5	Kukinka	70	4	TAK
6	Malechowo	15	47	NIE
7	Olszyna	31	11	TAK
8	Rusowo	395	19	TAK
9	Sianożęty	447	181	NIE
10	Ustronie Morskie	2276	660	NIE
RAZEM:			951	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z CEIDG

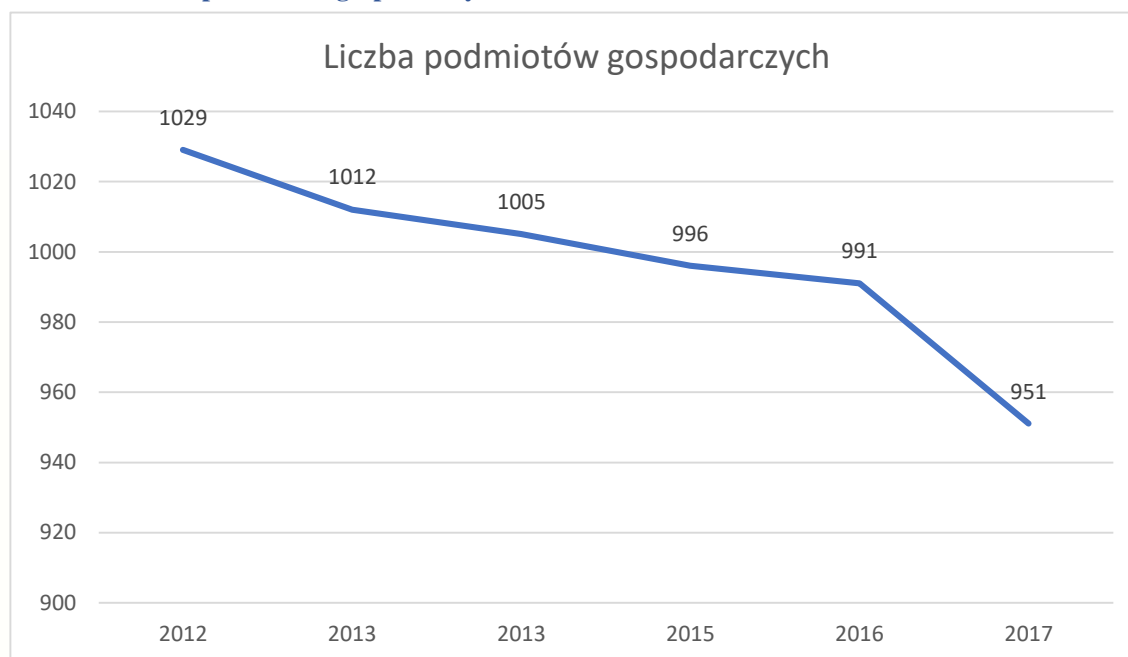
W pierwszym kwartale 2017 r. odnotowano 951 podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w gminie. Największy ich odsetek zarejestrowany został w samym Ustroniu Morskim (655 podmioty), w Sianożętach (181) oraz w miejscowości Malechowo – 47 podmiotów. Pozostałe miejscowości posiadają zaledwie kilkanaście podmiotów prowadzących działalność w tych miejscowościach. Duża dysproporcja widoczna jest w ilości podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w poszczególnych miejscowościach gminnych. Warto podkreślić, iż 69% wszystkich podmiotów zostało zarejestrowanych w Ustroniu

Morskim. Należą do nich przede wszystkim działalności związane z obsługą turystyczną miejscowości. Warto podkreślić, iż jest to sytuacja korzystna dla regionu, gdyż zapewnia m.in. zatrudnienie dla mieszkańców gminy, jednakże nie rozwiązuje problemu osób długotrwale bezrobotnych.

W porównaniu z latami poprzednimi zauważa się nieustanny spadek rejestrowanych podmiotów w gminie. Spadek liczby podmiotów prezentuje poniższy wykres:

Tabela 12 Liczba podmiotów gospodarczych

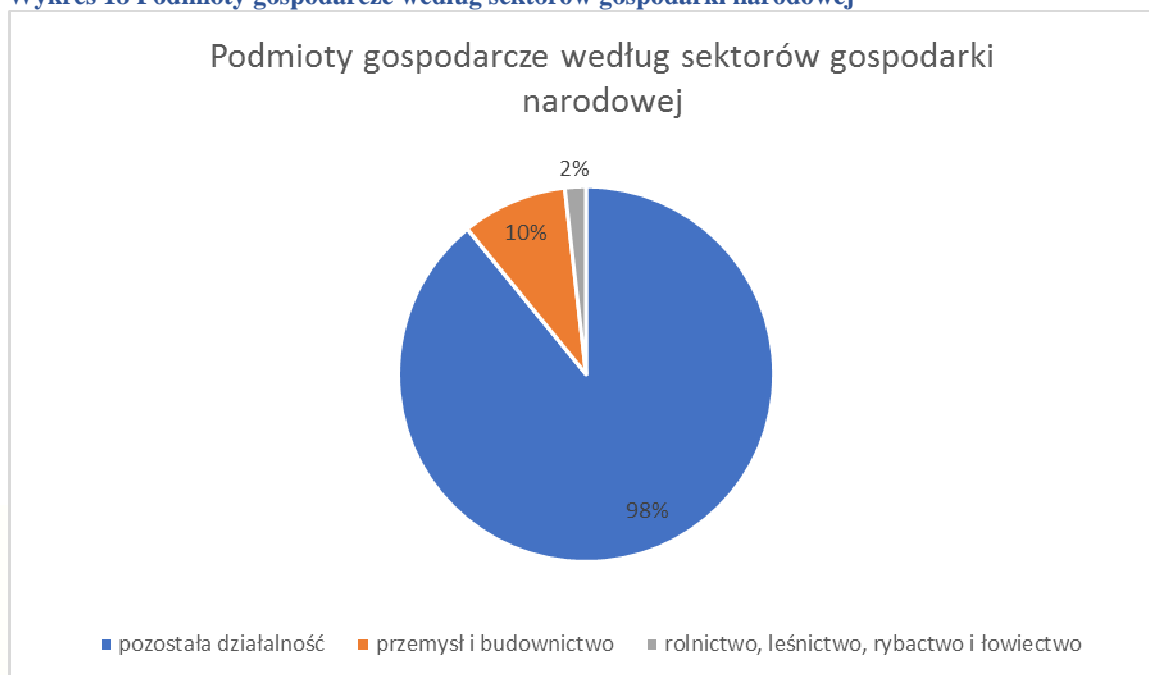
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL

Zdjęcie 10 Obiekty turystyczne na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 18 Podmioty gospodarcze według sektorów gospodarki narodowej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL

Dominującą grupę tworzą podmioty o liczbie pracujących do 9 osób (98,36% w 2016 roku). Przedstawiona struktura podmiotów pod względem liczby osób pracujących świadczy o charakterze przedsiębiorczości na terenie gminy Ustronie Morskie. Ma ona charakter indywidualnej działalności, prowadzonej przez osoby fizyczne z niewielką liczbą pracujących, za wyjątkiem dużego przedsiębiorstwa „Superfish” w miejscowości Gwizd z udziałem kapitału zagranicznego, a także firmy „Koral” S.A. w miejscowości Kukinia.

Analiza liczby podmiotów gospodarczych ukazuje, że tereny, na których odnotowano liczbę podmiotów określonych poniżej średniej to: Bagicz, Grąbnica, Gwizd, Kukinia, Kukinka, Olszyna, Rusowo.

Uwarunkowania środowiskowe

Analizując uwarunkowania środowiskowe, często brane są pod uwagę kwestie związane z ochroną środowiska w gminie. W tym zakresie bada się wielkość produkowanych odpadów przez mieszkańców, występowanie nielegalnych wysypisk śmieci, a także zanieczyszczenie środowiska. Na potrzeby niniejszej diagnozy i opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji wzięto pod uwagę wyroby zawierające azbest.

Należy podkreślić, iż na polskich dachach i elewacjach znajduje się wciąż przeszło 1,3 mld m² płyt azbestowo-cementowych, czyli około 15 mln ton. Dodatkowy milion ton to inne wyroby zawierające azbest: rury, kształtki, obudowy, zaprawy, masy torkretowe, masy

ogniotrwałe i termoizolacyjne, itd. Na wsiach znajduje się więcej płyt azbestowo-cementowych, aniżeli w miastach: ok. 1 mld m² płyt wykorzystano jako elementy dachów i elewacji na terenach wiejskich, podczas gdy w miastach liczba ta wynosi ok. 300 mln m². Efektem narażenia komunalnego na azbest jest wzrost występowania chorób układu oddechowego, szczególnie uwapnionych zmian opłucnej oraz zwiększone ryzyko międzybłoniaka opłucnej. Należy pamiętać, że brakuje w Polsce dokładnych danych dotyczących liczby osób narażonych na tego typu zanieczyszczenia środowiskowe. Istnieje zatem realne ryzyko skażenia środowiska pyłem z azbestu, pochodzącym z dachów i elewacji budynków, a także z „dzikich wysypisk odpadów”, szczególnie w lasach i odkrytych wyrobiskach, z powodu pylenia z uszkodzonych powierzchni płyt. Szkodliwość płyt azbestowych wpływa przede wszystkim na choroby układu oddechowego, nowotwory krtani, żołądka i jelit oraz trzustki, jajnika oraz chłoniaki. W związku z tym, tak ważnym zadaniem jest usuwanie płyt azbestowych z dachów na terenie gminy Ustronie Morskie.

Jak wynika z danych otrzymanych z Urzędu Gminy na terenie gminy Ustronie Morskie obecnych się łącznie 411 341 kg azbestu. W dalszym ciągu należy prowadzić politykę usuwania go z gospodarstw gminnych, aby uniknąć szkodliwego wpływu na zdrowie i życie mieszkańców gminy. Poniżej zaprezentowano ilość azbestu w kilogramach, w podziale na poszczególne miejscowości gminy. Priorytetowo należy zadbać o usunięcie azbestu w Rusowie, Kukini, Ustroniu Morskim, Kukince i Sianożętach.

Tabela 13 Ilość wyrobów zawierających azbest na obszarze miejscowości

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności	Wyroby zawierające azbest w kg	Powyżej średniej
1	Bagicz	35	3 678	NIE
2	Grąbnica	23	1 980	NIE
3	Gwizd	102	5 808	NIE
4	Kukinia	212	102 722	TAK
5	Kukinka	70	39 494	TAK
6	Malechowo	15	2 772	NIE
7	Olszyna	31	0	NIE
8	Rusowo	395	136 914	TAK
9	Sianożęty	447	27 909	TAK
10	Ustronie Morskie	2276	90 064	TAK
RAZEM:			411 341	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji gminnej

Innym, ważnym czynnikiem wpływającym na uwarunkowania środowiskowe jest ilość produkowanych odpadów komunalnych w gminie. Na terenie Ustronia Morskiego w 2014 roku wytworzono ogółem 2379 ton odpadów, w tym z gospodarstw domowych 648,8 t. Jest to niewątpliwie bardzo duża ilość zanieczyszczeń z jakimi boryka się gmina. Warto podkreślić, że w okresie wakacyjnym produkcja odpadów wzrasta kilkakrotnie. Poniższa tabela prezentuje ilość odpadów odebranych w ramach gminnego systemu gospodarki odpadami.

Tabela 14 Struktura odebranych odpadów z terenu gminy

Lp	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odebranych odpadów w Mg
1	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2724,6
2	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	144,5
3	Odpady ulegające biodegradacji	1,5
4	Opakowaniowe ze szkła	112,8
5	Opakowania z tworzyw sztucznych	21,2
6	Zmieszane odpady opakowaniowe	140,6
7	Opakowania z papieru i tektury	5,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDL

W roku 2015 osiągnięto następujące poziomy odzysku:

- Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła: 58,03%;
- Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych: 43,89%;
- Żadna ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji nie została przekazana na składowisko.

W 2012 roku zamknięte zostało gminne składowisko odpadów zlokalizowane w Kukince. Na terenie byłego wysypiska śmieci wybudowana został pierwsza w Polsce farma fotowoltaiczna o mocy 1MW – farma funkcjonuje od 15 maja 2015 roku. Docelowo projekt zakłada rozbudowę farmy fotowoltaicznej do mocy około 3 MW. Obiekt został dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 w kwocie 2,64 mln zł. Jego łączna wartość wyniosła 7,58 mln zł, z czego 2,58 mln zł przeznaczone zostało na rekultywację terenu.

Zużyty sprzęt elektroniczny oraz elektryczny przyjmuje Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Korzyścienku. Baterie oraz zużyte akumulatory zbierane są do pojemników znajdujących się na terenie Ośrodka Zdrowia w Ustroniu Morskim.

Uwarunkowania przestrzenno - funkcjonalne

Diagnoza zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych opracowana została na podstawie analizy zabytków występujących w gminie Ustronie Morskie. Jak już wspomniano, gmina posiada bogatą historię sięgającą aż XII wieku. Na jej terenie znajdują się cenne zabytki, które nie tylko stanowią szczególną wartość dla lokalnej społeczności, ale także atrakcyjne obiekty turystyczne. W poniższej tabeli uwzględniono ilość zabytków wpisanych do Rejestru Zabytków w gminie Ustronie Morskie w podziale na poszczególne miejscowości.

Tabela 15 Struktura zabytków na obszarze miejscowości

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności	Ogólna liczba budynków zabytkowych	Powyżej średniej
1	Bagicz	35	4	NIE
2	Grąbnica	23	0	NIE
3	Gwizd	102	2	NIE
4	Kukinia	212	15	NIE
5	Kukinka	70	5	NIE
6	Malechowo	15	0	NIE
7	Olszyna	31	0	NIE
8	Rusowo	395	20	TAK
9	Sianożęty	447	14	NIE
10	Ustronie Morskie	2276	111	TAK
RAZEM:			171	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji gminnej

Gmina Ustronie Morskie posiada 171 zabytków wpisanych do rejestru, z tego aż 65% znajdują się w samym Ustroniu Morskim. W gminie istnieje także aż 157 stanowisk archeologicznych wskazanych do objęcia ochroną konserwatorską w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Większość zabytków zlokalizowana jest w samym Ustroniu Morskim oraz w miejscowości Rusowo, oddalonej od Ustronia o około 10 km. Do najważniejszych z nich należą ponad 600-letni kościół pod wezwaniem Matki Boskiej Różańcowej oraz sąsiadujący ze świątynią XIX-wieczny Park Podworski. Pochodzący z XIV wieku gotycki kościół pw. Matki Boskiej Różańcowej to jedna z najstarszych świątyń

chrześcijańskich na Pomorzu. Obecnie pełni funkcję kościoła filialnego rzymskokatolickiej parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Ustroniu Morskim.

Jedne z najcenniejszych pomników przyrody na terenie Gminy Ustronie Morskie stanowią dwa najstarsze w Polsce dęby: "Bolesław" oraz "Warcisław". Znajdują się w pobliżu miejscowości Bagicz, a prowadzi do nich specjalnie stworzony Błękitny Szlak Turystyczny. W 2000 roku drzewa te poddano profesjonalnemu badaniu dendrologicznemu – na jego podstawie określono wiek roślin. 800-letni dąb „Bolesław” jest wysoki na 30 m, a jego obwód liczony na wysokości 1,3 m wynosi 691 cm. Średnica jego olbrzymiej korony rozciąga się na 18 metrów. Dąb „Warcisław” liczy sobie natomiast ponad 640 lat.

Na terenie Bagicza znajduje się także cmentarz polowy funkcjonujący na przełomie XIX i XX wieku. Po II wojnie światowej był niedostępny, ponieważ znajdował się na terenie radzieckiej bazy wojskowej. Dopiero w 1992 r. teren z rąk Rosjan przejął samorząd gminy Ustronie Morskie – samorząd nie podjął jednak żadnych działań w celu rewitalizacji lub ochrony tego miejsca. Znajduje się tam wiele pozostałości po nagrobkach oraz grobowcach, jednak zdecydowana większość z nich jest rozkopana. Zniknęły także kute, żelazne krzyże, ozdobne ogrodzenia i co cenniejsze tablice. Zachowały się natomiast słupy jednej z bram wejściowych. Większość zabytków w gminie to przede wszystkim stare domy, cmentarze, kościoły i pensjonaty. W Ustroniu Morskim dominują zabytki w postaci kilkusetletnich kamienic, domów i pensjonatów, a także aleje lipowe. Ważnym pomnikiem zabytkowym jest zachowana Kaplica poprotestancka wzniesiona w 1885 r. nietynkowana z cegły. Obiekt przykryty jest płaskim dachem dwuspadowym (widoczne ozdobnie potraktowane zakończenia elementów więźby dachowej: krokwi, płatwi i mieczy).

Z uwagi na bardzo dużą ilość zabytków występujących w gminie, corocznie wydatkuje się z budżetu gminy dużą sumę środków na renowację niniejszych zabytków, ich konserwację i zabezpieczenia przed dewastacją oraz niszczeniem, tym samym ich rozdział na poszczególne przedsięwzięcia jest ograniczony. Często istotne i pilne okazują się inne potrzeby mieszkańców, przez co renowacja zabytków gminnych schodzi na dalszy plan.

Uwarunkowania techniczne

Uwarunkowania techniczne w diagnozie Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Ustronia Morskiego odnoszą się do stanu dróg gminnych i powiatowych. Transport i komunikacja przebiegają na ważnym szlaku komunikacyjnym o ponadregionalnym charakterze. Przez teren gminy prowadzi istotny szlak komunikacyjny, jakim jest droga krajowa nr 11. Jest to

droga relacji Kołobrzeg – Poznań. Odcinek gminny tej drogi wynosi 8,9 km. Układ drogowy Gminy Ustronie Morskie tworzą w dużej mierze także drogi powiatowe (o łącznej długości 20,341 km w obrębie gminy):

- Droga nr 0272 Z relacji Sianożęty – Ustronie Morskie (długość ok. 2 km);
- Droga nr 0273 Z relacji Ustronie Morskie – Wieniotowo (długość ok. 3,7 km);
- Droga nr 0274 Z relacji droga nr 11 – Ustronie Morskie (długość ok. 1,5 km);
- Droga nr 0275 Z relacji Sianożęty – Dygowo – Pobłocie (długość ok. 5,8 km);
- Droga nr 0278 Z relacji Kukinia – Dobrzyca (długość ok. 5,4 km);
- Droga nr 0279 Z relacji Dygowo – Rusowo (długość ok. 1,6 km);
- Droga nr 0294 Z relacji Strachocino – Skoczów (długość ok. 0,1 km).

Na układ sieci drogowej składają się także drogi gminne o łącznej długości 36,8 km, w tym: drogi dojazdowe (klasa D) – 8,7 km, drogi lokalne (klasa L) – 22,2 km, drogi zbiorcze (klasa Z) – 5,9 km. Większość dróg posiada utwardzoną nawierzchnię. Uciążliwy dla gminy jest fakt, iż na drodze krajowej nr 11 odbywa się wzmożony ruch tranzytowy, co wzmocnione jest dodatkowo przez ruch lokalny. W sezonie letnim ruch pojazdów jest kilkakrotnie większy, gdyż generuje go ruch turystyczny odbywający się pomiędzy miejscowościami nadmorskimi. Ruch lokalny wykazuje się ciągły wzrost, co powoduje iż stan techniczny wielu dróg stale się pogarsza. Oprócz dróg, na system komunikacyjny gminy, składa się również komunikacja zbiorowa. Komunikację autobusową na terenie gminy zapewnia przedsiębiorstwo PKS oraz przewoźnicy prywatni, obsługujący rynek lokalny. Komunikacja autobusowa zapewnia również połączenia gminy z dużymi miastami w kraju, m.in.: Koszalinem, Krakowem, Poznaniem i Zakopanem. Ważnym elementem systemu komunikacyjnego gminy jest także kolej. Przez obszar Gminy Ustronie Morskie przebiega linia kolejowa II rzędu relacji Koszalin-Kołobrzeg-Goleniów o łącznej długości na obszarze gminnym 13,2 km.

Z uwagi na analizę stanu nawierzchni dróg gminnych wzięto pod uwagę kilka czynników. Najistotniejszym wskaźnikiem jest stan nawierzchni jezdni, w kolejnych ocenach wzięto pod uwagę również: obecność krawężników, odwodnienie, oznakowanie oraz zieleń. Poniżej zaprezentowano łączną ocenę stanu nawierzchni dróg dojazdowych w gminie Ustronie Morskie dla poszczególnych miejscowości. Jak wykazują dane, zły stan nawierzchni dróg przeważa na terenie gminy Ustronie Morskie, a dotyczy w szczególności: Bagicza, Gwizdu, Kukini, Kukinki, Olszyny oraz Rusowa.

Tabela 16 Stan nawierzchni na obszarze miejscowości

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności	Stan nawierzchni
1	Bagicz	35	zły
2	Grąbnica	23	zadowolający
3	Gwizd	102	zły
4	Kukinia	212	zły
5	Kukinka	70	zły
6	Malechowo	15	zadowolający
7	Olszyna	31	zły
8	Rusowo	395	zły
9	Sianożęty	447	zadowolający
10	Ustronie Morskie	2276	zadowolający

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji gminnej

Podsumowanie

Diagnoza Gminy Ustronie Morskie została przeprowadzona w oparciu o uwarunkowania społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne oraz techniczne. W analizie wykorzystano dane z Głównego Urzędu Statystycznego, dane z Urzędu Gminy Ustronie Morskie oraz dane z dokumentów strategicznych gminy. W kontekście prowadzonej diagnozy bardzo ważne były dane uzyskane w trakcie realizacji badań ankietowych wśród mieszkańców, ankiet elektronicznych, wywiadów pogłębionych. Warto podkreślić szerokie zastosowanie warsztatów rewitalizacyjnych, które pozwoliły na uzyskanie pogłębionej wiedzy.

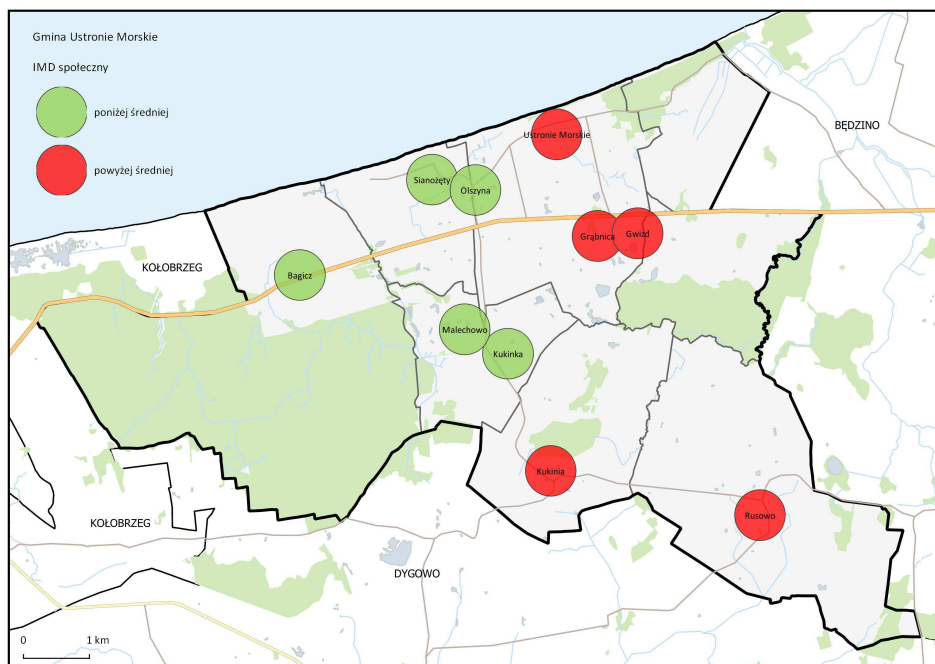
W trakcie prowadzonych prac analitycznych określono wartości przyporządkowane do poszczególnych cech. Wyższe wartości danej cechy wpływają na zakwalifikowanie obiektu jako lepszy, co sprawia, iż dana cecha jest stymulantą. W przypadku odwrotnej sytuacji, gdy większe wartości implikują gorszą ocenę obiektu, mówimy o destymulancie. Należy podkreślić, iż dobór wskaźników obejmował wyznaczenie stymulantów i destymulantów w rozwoju gminy.

Kompleksowa ocena występowania negatywnych zjawisk w sferze społecznej, takich jak wskaźnik poziomu bezrobocia, wskaźniki dotyczące liczby pobieranych zasiłków, ale również kwestie związane z ilością osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym doprowadziły do wyznaczenia obszarów sołectw, w których występuje krytyczne nasilenie problemów społecznych. Poglądowa mapa, na której nasilone występowanie problemów

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

społecznych zostało oznaczona czerwoną kropką, a minimalne występowanie lub brak występowania negatywnych zjawisk oznaczone zostało zieloną kropką, zaprezentowane zostało na poniższej mapie poglądowej.

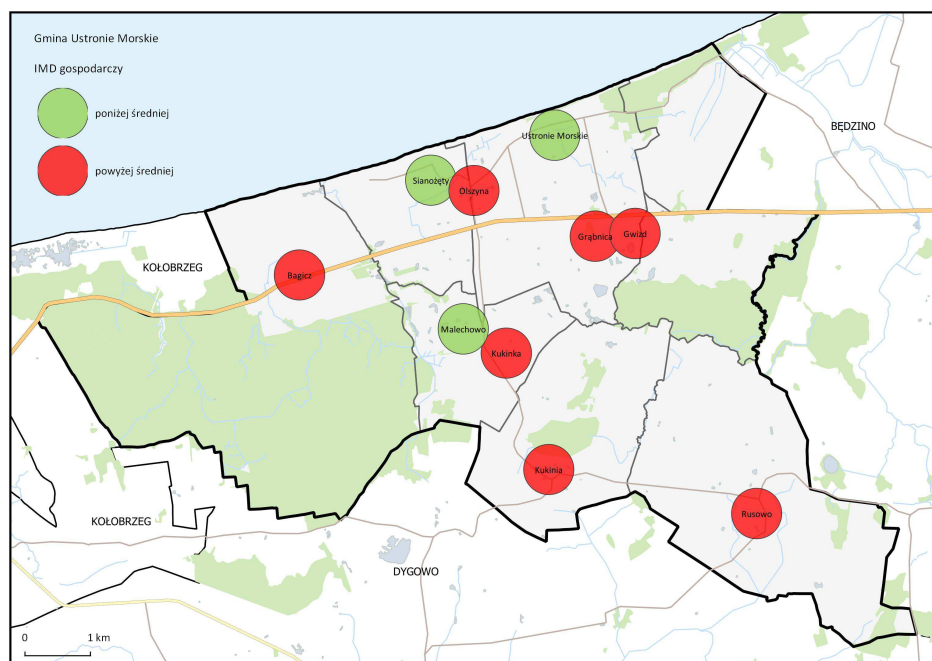
Mapa 1 Uwarunkowania społeczne na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne

Morskie

Mapa 2 Uwarunkowania gospodarcze na terenie gminy

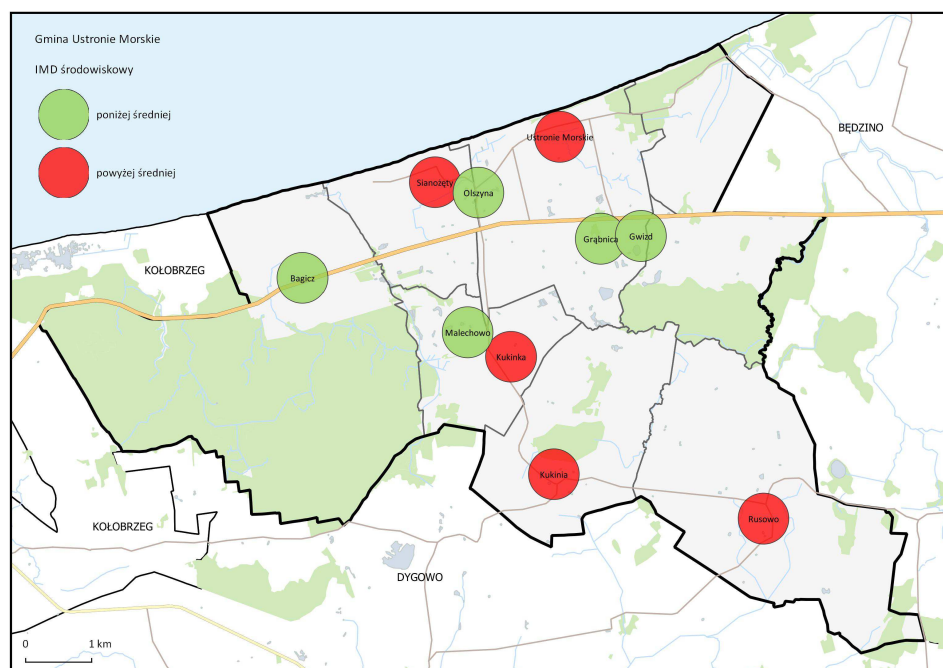

Źródło: Opracowanie własne

Przeprowadzona została również analiza mająca na celu ukazanie kryzysowych zjawisk występujących w sferze gospodarczej jako obszarze mającym ważny wpływ na wyprowadzanie osób wykluczonych z kryzysu. Możliwość podjęcia działań aktywizacyjnych na danym obszarze zależy również od jego potencjału gospodarczego. Należy zauważyć, iż miejscowości Grąbnica, Gwizd, Kukinia i Rusowo posiadają krytyczny poziom uwarunkowań społecznych i gospodarczych, co nie sprzyja podejmowaniu działań mających na celu odnowę obszaru zdegradowanego. Należy się w tym przypadku liczyć z prowadzeniem bardziej skomplikowanego procesu wyprowadzania obszaru z degradacji.

Mapa 3 Uwarunkowania środowiskowe na terenie gminy

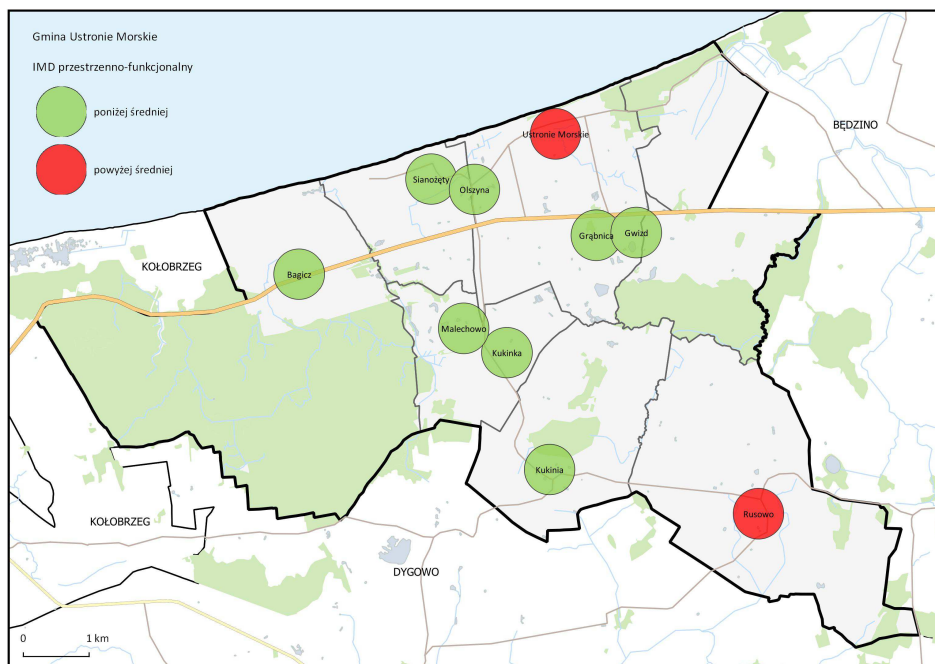

Źródło: Opracowanie własne

Prowadzenie kompleksowych działań rewitalizacyjnych to również konieczność przeprowadzenia diagnozy uwarunkowań środowiskowych, które mają wpływ na jakość życia mieszkańców. Czynniki środowiskowe wyznaczone na podstawie oddziaływania na środowisko, poprzez generowanie określonej ilości odpadów przez mieszkańców mają wpływ na proces degradacji obszaru. Należy podkreślić, iż w Gminie Ustronie Morskie nie występuje znaczne natężenie problemów w obszarze uwarunkowań środowiskowych, dlatego mają one mniejszy wpływ na wyznaczenie obszaru jako zdegradowany.

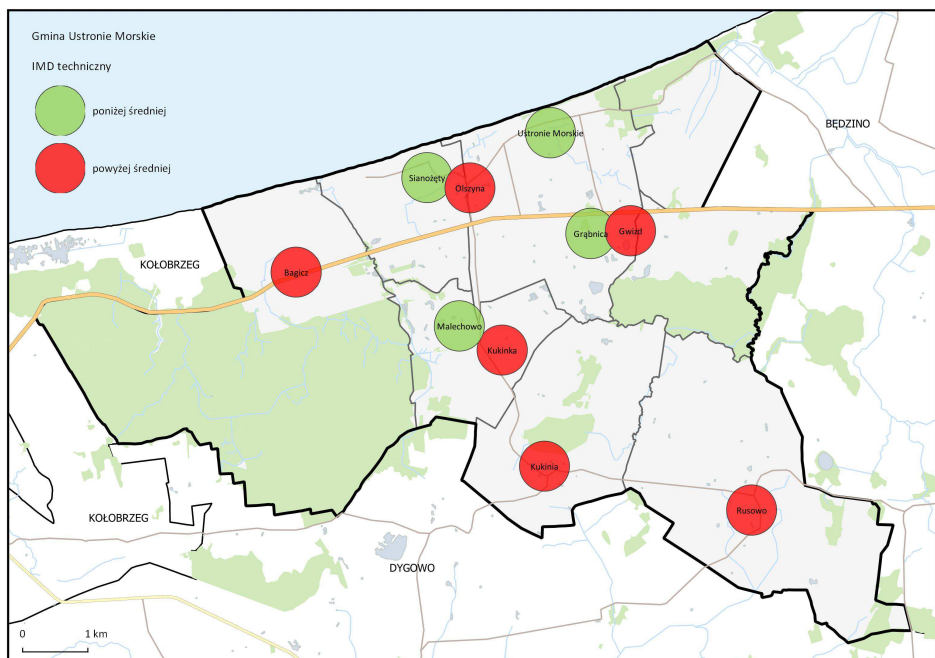
LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Mapa 4 Uwarunkowania przestrzenno – funkcjonalne na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 5 Uwarunkowania techniczne na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne

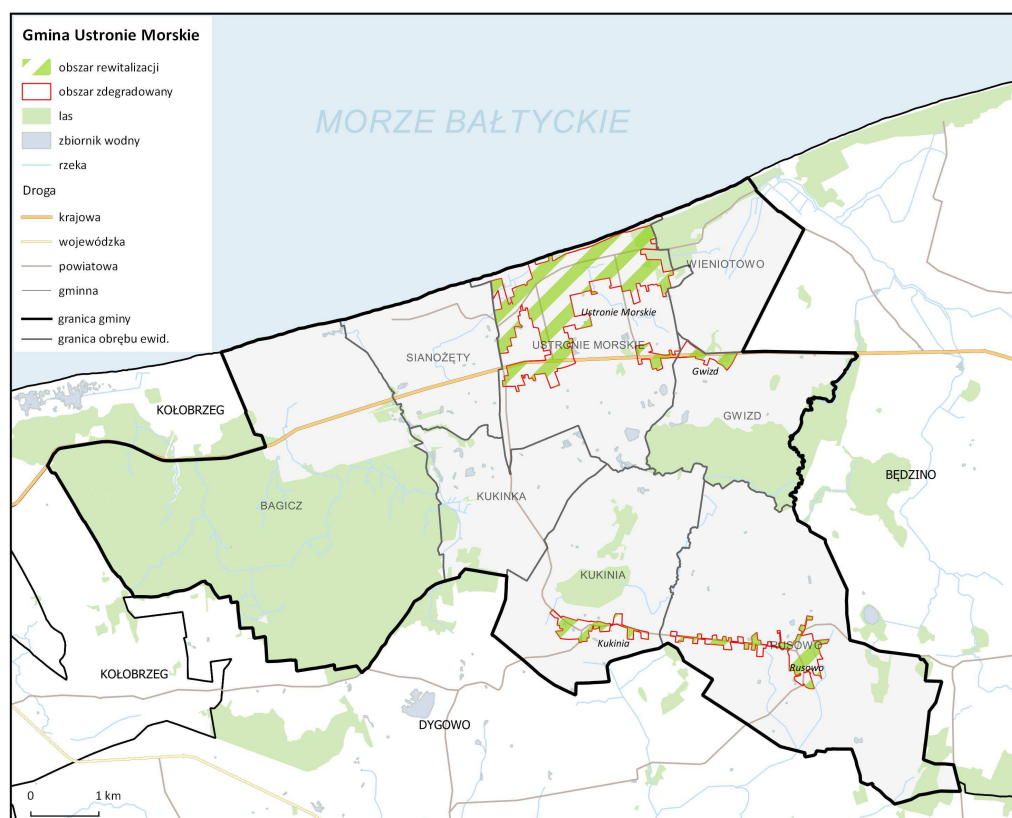
LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Biorąc pod uwagę uwarunkowania przestrzenno- funkcjonalne oraz techniczne, należy podkreślić, iż degradacja techniczna jest bardziej dostrzegalna w gminie i objęta miejscowości Bagicz, Olszyna, Gwizd, Kukinka, Kukinia oraz Rusowo. Jednakże kluczowe dla wskazania obszarów wymagających podjęcia działań rewitalizacyjnych jest przeanalizowanie wszystkich uwarunkowań mających wpływ na proces degradacji.

Podsumowując rozważania dotyczące uwarunkowań społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych można wyodrębnić na terenie gminy Ustronie Morskie obszar zdegradowany. Określony obszar zdegradowany jest większy od wyznaczonego obszaru rewitalizacyjnego, ponieważ przedstawia eskalację problemów społecznych, gospodarczych, technicznych oraz środowiskowych, a także wyodrębnia tereny, które powinny zostać objęte szczególnym wsparciem w najbliższych latach, aby uniknąć destrukcji tych obszarów pod kątem wskazywanych problemów.

Analiza pięciu uwarunkowań, jakie wzięto pod uwagę przy diagnozie Lokalnego Programu Rewitalizacji, wykazała że wyznaczone obszary zdegradowane to miejscowości: Gwizd, Kukinia, Rusowo oraz Ustronie Morskie.

Mapa 6 Obszar zdegradowany oraz rewitalizacji na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Tabela 17 Wyliczenia wskaźnikowe obszaru zdegradowanego w kontekście ogólnego IMD

Lp.	Miejscowość	Liczba ludności	Wskaźniki					IMD łącznie
			IMD społeczne	Uwarunkowania gospodarcze	Uwarunkowania środowiskowe	Uwarunkowania przestrzenno-	Uwarunkowania techniczne	
1	Bagicz	35	9					18
2	Grąbnica	23	17					23
3	Gwizd	102	25					34
4	Kukinia	212	22					36
5	Kukinka	70	11					24
6	Malechowo	15	10					14
7	Olszyna	31	9					16
8	Rusowo	395	32					50
9	Sianożęty	447	16					24
10	Ustronie Morskie	2276	19					28

METODOLOGIA INDEX OF MULTIPLE DEPRIVATION:

Index of Multiple Deprivation został wyliczony poprzez zsumowanie wartości uzyskiwanych przez obszary w poszczególnych uwarunkowaniach, przy czym kolor czerwony oznacza wysoki stopień poziomu degradacji na wskazanym obszarze, uwzględniając konkretne uwarunkowanie, a kolor zielony niski stopień degradacji, uwzględniając dane uwarunkowanie.

Metoda przyznawania punktów oparta była na zsumowaniu punktów w poszczególnych uwarunkowaniach, dla danego obszaru badawczego, przy uwzględnieniu, iż bazową wartością były wskaźniki uzyskane przez obszar w uwarunkowaniu społecznym, a w następnych uwarunkowaniach sumowane były poszczególne kolory – zielony (1 punkt), a kolor czerwony (3 punkty) oraz za każdy kolejny obszar oznaczony kolorem czerwonym dodatkowo doliczono 1 pkt [1 obszar = 3 pkt, 2 obszary = 7 pkt, 3 obszary = 12 pkt, itd]

Obszary, które uzyskały powyżej 27 pkt zostały uznane za obszary zdegradowane, wymagające podjęcia działań rewitalizacyjnych. W Gminie Ustronie Morskie do niniejszych obszarów należy zaliczyć miejscowości Gwizd, Kukinia, Rusowo oraz Ustronie Morskie.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz rewitalizacji

Program charakteryzuje się koncentracją interwencji i hierarchizacją potrzeb mieszkańców.

W ramach wytypowania obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji wyznaczono następujące podobszary rewitalizacji zawarte na prezentowanych mapach.

- I podobszar składający się z obszaru miejscowości Rusowo;
- II podobszar składający się z obszaru miejscowości Kukinia;
- III podobszar położony na terenie Ustronia Morskiego;
- IV podobszar składający się z miejscowości Gwizd;

Podsumowując należy podkreślić, iż wyróżnione podobszary rewitalizacji zajmują powierzchnię 257,2 ha oraz zamieszkuje je 1080 osób. Biorąc pod uwagę powierzchnię gminy, która wynosi 5673,9 ha oraz liczbę mieszkańców na poziomie 3606 osób, obszar rewitalizacji spełnia wymogi Wytycznych dot. rewitalizacji. Wyznaczona powierzchnia stanowi 4,53% obszaru gminy, a liczba ludności zamieszkującej obszar wynosi 29,95% mieszkańców gminy

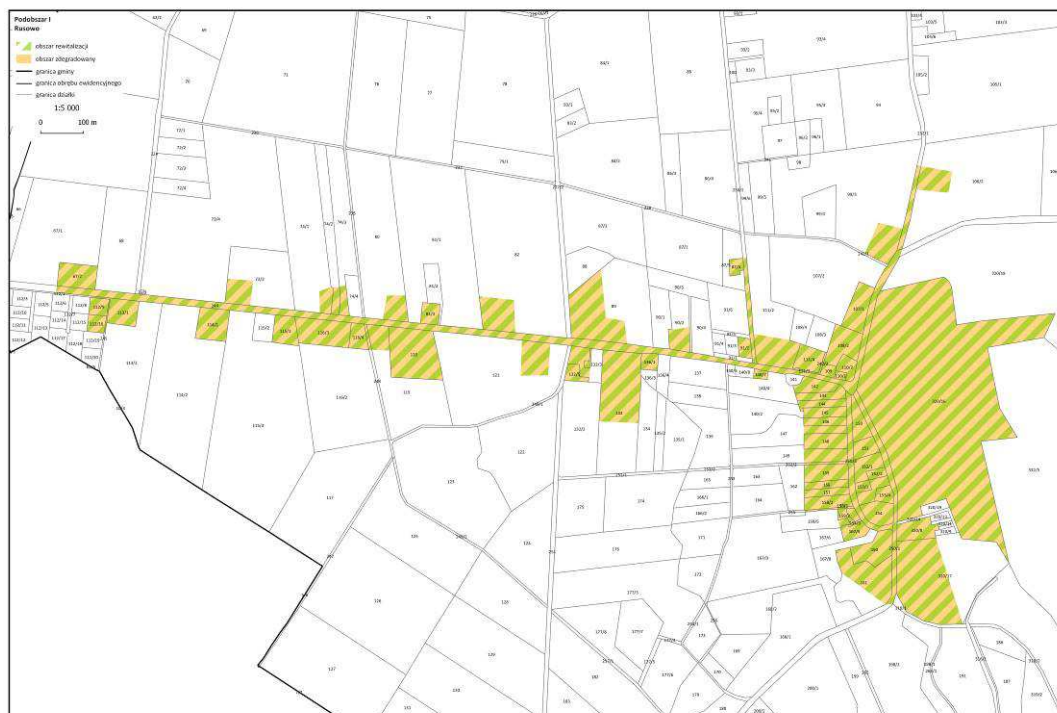
Zdjęcie 11 Zdjęcia terenów zdegradowanych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie spacerów studyjnych

Mapa 7 Podobszar rewitalizacji Rusowo

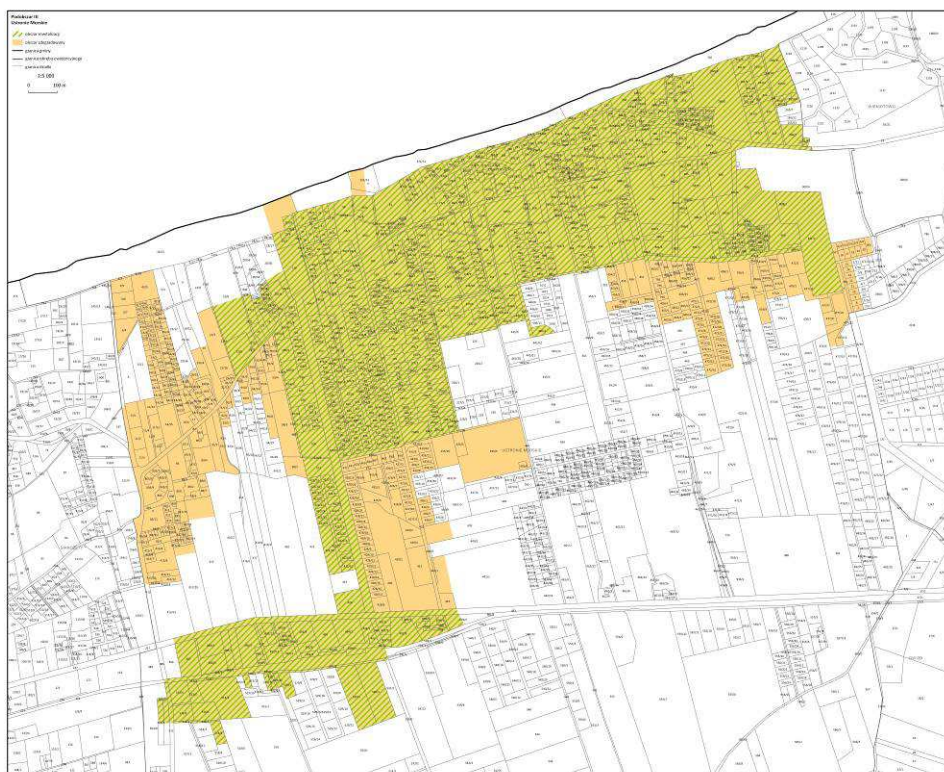
Podobszar rewitalizacji Rusowo charakteryzuje się rozbudowaną funkcją mieszkaniową wraz z infrastrukturą spełniającą funkcje rekreacyjne, a w szczególności odznacza się atrakcyjnym, ale zaniedbanym parkiem oraz przebiegającym przez podobszar szlakiem turystycznym. Na niniejszym podobszarze istnieje problem wykluczenia społecznego, w związku z tym istnieje konieczność podjęcia działań aktywizacyjnych. **Powierzchnia obszaru rewitalizacji** wynosi 43,8 ha, a liczba zamieszkujących niniejszy obszar wynosi 160 osób.

Mapa 8 Podobszar rewitalizacji Kukinia

Podobszar rewitalizacji Kukinia charakteryzuje się funkcją mieszkaniową oraz możliwością wykorzystania przestrzeni występującej przy stawie na funkcje turystyczne. Niniejszy podobszar cechuje się występowaniem zjawisk kryzysowych w obszarze wykluczenia społecznego, ale również możliwością podjęcia działań aktywizujących społeczność lokalną i wykorzystania potencjałów. **Powierzchnia obszaru rewitalizacji** Kukinki wynosi 23,5 ha oraz zamieszkiwany jest przez 110 osób.

Mapa 9 Podobszar rewitalizacji Ustronie Morskie

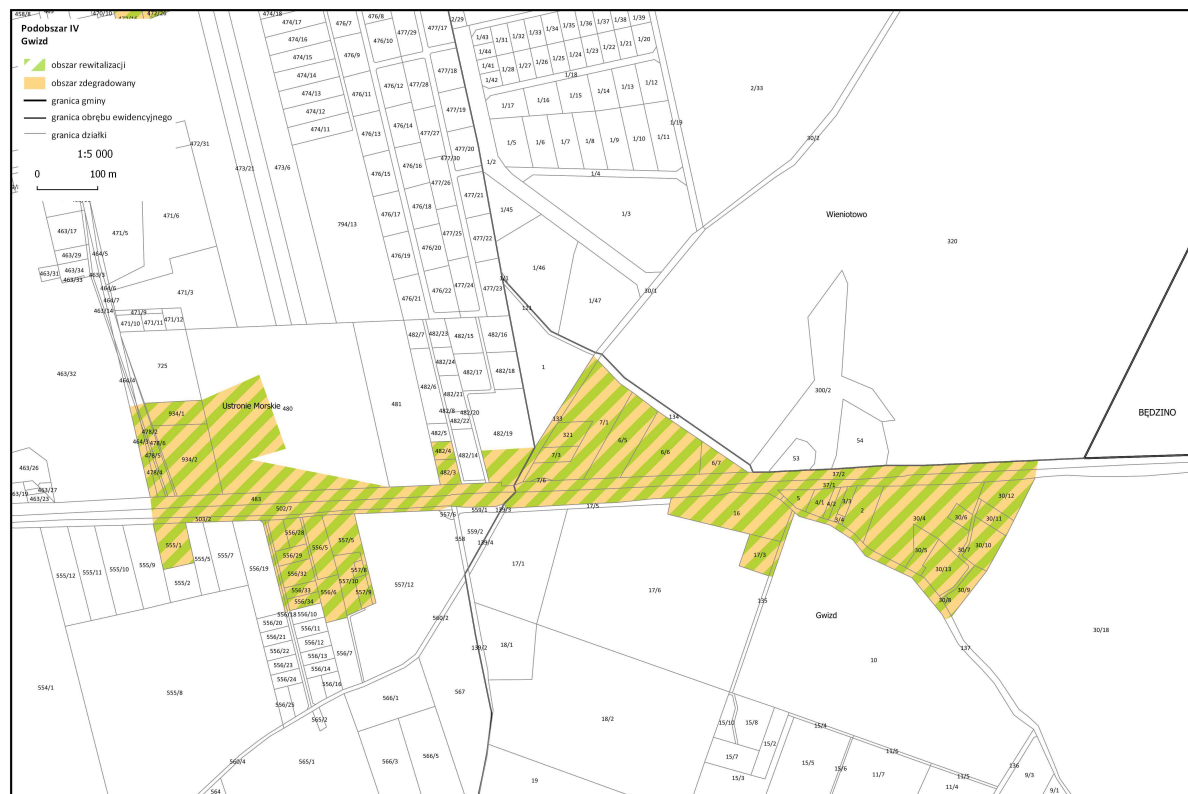

Podobszar Ustronia Morskiego pełni ważną funkcję turystyczną, ponieważ stanowi centrum gospodarcze gminy, które opiera się na usługach turystycznych. Niniejszy podobszar pełni swoją funkcję turystyczną w sezonie letnim, co wpływa na dużą zmienność na rynku pracy oraz koncentrację zatrudnienia w okresie sezonu turystycznego. Na niniejszym podobszarze występuje znaczne skoncentrowanie atrakcji turystycznych, jednakże zauważalny jest brak usług kulturalnych i rozrywkowych skierowanych do mieszkańców gminy, szczególnie poza sezonem letnim. **Powierzchnia obszaru rewitalizacji** Ustronia Morskiego wynosi 166,9 ha oraz zamieszkiwany jest przez 750 osób.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

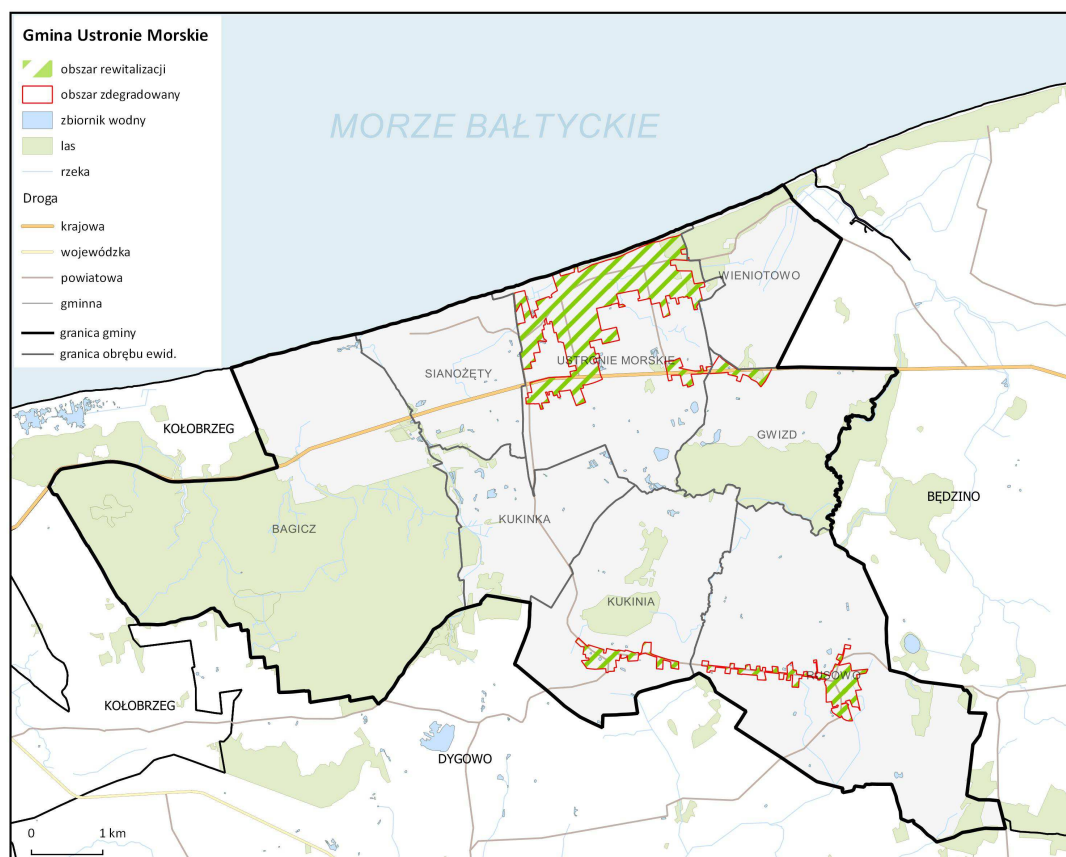
Mapa 10 Podobszar rewitalizacji Gwizd

Podobszar miejscowości Gwizd charakteryzuje się potencjałem opartym na bliskim przebiegu drogi krajowej oraz możliwością stanowienia zaplecza noclegowego dla Ustronia Morskiego, szczególnie w trakcie trwającego sezonu letniego. **Powierzchnia obszaru rewitalizacji** miejscowości wynosi 23 ha oraz zamieszkiwana jest ona przez 60 osób.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Mapa 11 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji - mapa poglądowa

Rozdział IV. Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Niniejszy rozdział opisuje wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji).

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizowane na wskazanym obszarze rewitalizacji doprowadzą do przeciwdziałania problemom społecznym, gospodarczym, technicznym i środowiskowym. Wpłyną również na przeciwdziałanie zjawiskom kryzysowym, które zidentyfikowane zostały w ramach procesu partycypacji społecznej. Realizowane działania doprowadzą do zmniejszenia wykluczenia społecznego oraz pozwolą na wyposażenie mieszkańców gminy w kapitał umożliwiający realizowanie oddolnych inicjatyw mających na celu przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom. Działania rewitalizacyjne obejmujące odnowę infrastruktury przyczynią się przede wszystkim do realizacji celów społecznych oraz wyprowadzenia obszaru rewitalizacji z sytuacji kryzysowej poprzez realizację kompleksowych działań, przynoszących trwałe efekty. Pozwolą one również na większe zaktywizowanie mieszkańców oraz zapobieżenie występowaniu negatywnych zjawisk w przyszłości na terenie objętym procesami rewitalizacyjnymi.

Potencjały obszarów rewitalizacji wynikają z procesu przeprowadzonej diagnozy, która była oparta na statystycznej analizie wskaźników, badaniach ankietowych, wywiadach pogłębionych. Ważnym działaniem, prowadzonym w ramach procesu partycypacji społecznej, który pozwolił na wskazanie potencjałów, były warsztaty rewitalizacyjne. Wszystkie zastosowane firmy pozwoliły na przeprowadzenie analizy SWOT dla obszaru rewitalizacji, która jest przeglądem uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych oraz stanowi ważny element procesu planowania

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Tabela 18 Analiza SWOT obszaru rewitalizacji Gminy Ustronie Morskie

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Atrakcyjność turystyczna gminy	Zdegradowana infrastruktura drogowa na obszarze wiejskim
Dobre skomunikowanie obszaru z drogami krajowymi	Nieatrakcyjne przestrzenie parkowe, które nie spełniają funkcji społecznych i rekreacyjnych
Aktywne organizacje pozarządowe na obszarach wiejskich	Zniszczone przestrzenie rekreacyjne, nie umożliwiające prowadzenia atrakcyjnych wydarzeń
Wysoki potencjał miejsc atrakcyjnych turystycznie oraz mogących stanowić miejsca rekreacyjne dla mieszkańców	Wysoka sezonowość zatrudnienia, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia pracy w sezonie letnim oraz niedoboru pracy w sezonie zimowym
Spadający poziom bezrobocia na przestrzeni lat	Nieodpowiednie skomunikowanie obszarów z Ustroniem Morskim, jako stolicą gminy
Aktywna działalność gminnych organizacji kulturalnych mająca na celu zapewnienie atrakcyjnego spędzania czasu przez mieszkańców	Nieprzystosowana do potrzeb mieszkańców infrastruktura społeczna na obszarze
Realizacja wielu projektów ze środków zewnętrznych, ze szczególnym uwzględnieniem projektów wpływających na atrakcyjność obszaru	Brak wykorzystania potencjału przestrzeni parkowych zlokalizowanych na obszarach wiejskich
SZANSE	ZAGROŻENIA
Zwiększenie atrakcyjności oferty turystycznej gminy na obszarach wiejskich	Niewystarczające środki własne gminy na realizację projektów infrastrukturalnych oraz projektów społecznych
Realizowanie działań w zakresie aktywizacji mieszkańców w świetlicach wiejskich	Utrudniona możliwość zapewnienia stałej możliwości zatrudnienia dla osób wykluczonych społecznie
Budowa drogi ekspresowej S6 wraz ze zjazdem usytuowanym na terenie gminy	Wzrost ilości seniorów, którzy będą wymagali skoncentrowanych działań opiekuńczych oraz aktywnego spędzania czasu wolnego
Pozyskiwanie środków ze źródeł krajowych oraz środków unijnych (Regionalny Program Operacyjny oraz programy krajowe)	Utrudnienia w zakresie możliwości zapewnienia mieszkańcom dojazdu komunikacją publiczną do stolicy gminy.

Źródło: Opracowanie własne

Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji zrealizowana zostanie poprzez cele ogólne i szczegółowe oraz przedsięwzięcia Programu. Warunkiem realizacji Programu będzie włączenie elementu społecznego w działania infrastrukturalne na obszarze rewitalizowanym. Tak uporządkowana analiza stanowi podstawę sformułowania celów i przedsięwzięć, które z kolei powinny być zinstrumentalizowane w postaci wiązki celów ogólnych Programu.

Tabela 19 Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

<p>MISJA PROGRAMU REWITALIZACJI</p> <p>Zrewitalizowana przestrzeń oraz infrastruktura publiczna miejscem organizacji atrakcyjnych działań animacyjnych, zapewniających podniesienie jakości życia mieszkańców oraz przeciwdziałanie ich marginalizacji oraz wykluczeniu</p>	
WIZJA 1	Odnowiona infrastruktura publiczna zapewnia dostęp osób wymagających wsparcia do innowacyjnych form ich aktywizacji, co pozwala na ich reintegrację społeczną oraz zawodową.
WIZJA 2	Zmodernizowane obiekty oraz ich wyposażenia pozwalają na zwiększenie jakości życia mieszkańców poprzez zapewnienie dostępu do atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego.
WIZJA 3	Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej oraz obiektów umożliwia zwiększenie potencjału gospodarczego gminy, zapewniając możliwość zrównoważonego rozwoju społeczno- gospodarczego.

Źródło: Opracowanie własne

Celem realizacji działań rewitalizacyjnych będzie zapobieżenie rozprzestrzenianiu się zjawisk kryzysowych zidentyfikowanych podczas konsultacji społecznych z interesariuszami rewitalizacji (patrz. *Rozdział II. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji*).

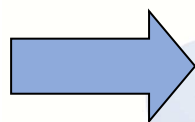
Rozdział V. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk

Niniejszy rozdział opisuje cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk

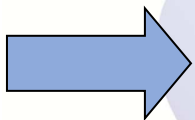
Wyznaczone cele określają rezultaty o najważniejszym znaczeniu w długiej perspektywie, a jednocześnie wyznaczają kierunki działań co do przedsięwzięć właściwych dla koncepcji realizacji celu ogólnego rewitalizacji, zaś przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji ich konkretyzację, możliwą do podjęcia interwencji w danym obszarze. Poniżej wskazano cel główny i cele szczegółowe w Programie.

Poprawa jakości życia mieszkańców z uwzględnieniem ich potrzeb społecznych, gospodarczych oraz turystycznych

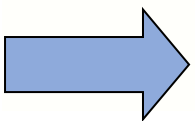
Cele odnoszą się wprost do diagnozy obszaru i wizji obszaru rewitalizacji:

Cel szczegółowy 1. Odnowa przestrzeni gminy na potrzeby reintegracji społecznej mieszkańców

Cel szczegółowy 2. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do atrakcyjnych działań animacyjnych

Cel szczegółowy 3. Odnowa funkcjonalności ważnych obiektów publicznych

Realizacja Programu przyczyni się do urzeczywistnienia misji zapisanej w dokumentach strategicznych Gminy Ustronie Morskie oraz Powiatu Kołobrzesckiego poprzez działania mające na celu wykorzystanie potencjałów społecznych mieszkańców oraz wzrost efektywności gospodarowania zasobami, mający na celu zwiększenie wykorzystania potencjału gospodarczego gminy. Możliwość efektywniejszego wykorzystania walorów przestrzeni geograficznej gminy wpłynie na zwiększenie efektywności działań rozwojowych gminy w obszarze społecznym oraz kulturowym. Niniejsze działania umożliwią prowadzenie procesów reintegracji mieszkańców oraz

zapewnienia dostępu atrakcyjnych oraz zwiększających potencjał obszaru, działań animacyjnych, wpływających na podniesienie jakości życia mieszkańców.

Dodatkowym efektem będzie położenie nacisku na jakościowy wymiar procesów rozwojowych oraz zbudowanie trwałych podstaw do zwiększania wykorzystania potencjału gminy. Program rewitalizacji ma stać się narzędziem redukcji barier, ożywienia terenów zdegradowanych poprzez poprawę ich dostępności, redukcję uciążliwości ekologicznych, poprawę bezpieczeństwa publicznego. Służyć będzie wzmocnieniu lokalnych, endogenicznych potencjałów ekonomicznych i społecznych obszarów, które zostaną objęte interwencją oraz terenów zurbanizowanych i terenów je otaczających. Ten wymiar może odbywać się poprzez wspieranie rozwoju lokalnych, małych i średnich przedsiębiorstw, poprawę jakości oferty edukacyjnej i kulturalnej skierowanej do środowisk zagrożonych wykluczeniem, czy wreszcie poprawę standardów mieszkaniowych w istniejących zasobach.

Rozdział VI. Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi Gminy

Niniejszy rozdział zawiera opis powiązań Programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy, w tym strategią rozwoju gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz strategią rozwiązywania problemów społecznych, a także opis powiązań z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu.

W poniższym rozdziale uzasadniono odniesienie do dokumentów strategicznych i planistycznych Gminy, potrzebę i zaznaczenie działań rewitalizacyjnych na danym obszarze Gminy. W opracowaniu Programu dokonano analizy aktualnych dokumentów strategicznych Gminy Ustronie Morskie z wcześniej opracowanymi dokumentami planistycznymi na poziomie lokalnym, powiatowym i regionalnym. Elementem określającym cele gospodarki przestrzennej, a zarazem politykę Gminy jest *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ustronie Morskie*. W dokumencie tym wskazano kierunki rozwoju gminy, które będą spójne z celami Programu rewitalizacji. W ramach prac analitycznych dokonano analizy spójności planowanych celów Programu z ww. Studium. Analizie poddano również *Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ustronie Morskie*, wskazując spójność celów programu rewitalizacji z przedmiotowym dokumentem sektorowym gminy.

Podobnie pozytywny wynik osiągnęła synteza Strategii. W ramach analizy uwarunkowań zewnętrznych inferencji poddano *Strategię Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2020* oraz *Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gospodarczego Powiatu Kołobrzeskiego*. Kolejnym elementem analizy spójności Programu było zbadanie celów kluczowych dokumentów strategicznych odnoszących się do rewitalizacji na poziomie krajowym, co ukazują zamieszczone poniżej tabele.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Tabela 20 Zgodność celów Programu z lokalnymi dokumentami strategicznymi Gminy Ustronie Morskie

Dokumenty strategiczne Gminy Ustronie Morskie	CELE LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023		
	Cel 1. Odnowa przestrzeni gminy na potrzeby reintegracji społecznej mieszkańców	Cel 2. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do atrakcyjnych działań animacyjnych	Cel 3. Odnowa funkcjonalności ważnych obiektów publicznych
<i>Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Ustronie Morskie na lata 2016-2020+</i>	<p>CEL STRATEGICZNY C: Poprawa warunków życia mieszkańców Gminy Ustronie Morskie</p> <p>C4 Rozszerzenie form opieki społecznej</p> <p>C5 Wspieranie programów realizowanych przez podmioty niepubliczne w sferze pomocy społecznej, psychologiczno-pedagogicznej, zapobiegających rozwojowi patologii społecznych</p>	<p>CEL STRATEGICZNY C: Poprawa warunków życia mieszkańców Gminy Ustronie Morskie</p> <p>C6 Budowa, remont i modernizacja budynków szkolnych, boisk, świetlic wiejskich, placów zabaw, itp.</p> <p>C7 Zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu</p> <p>CEL STRATEGICZNY B: Rozwój turystyki i przedsiębiorczości mieszkańców</p> <p>B3 Wspieranie rozwoju i tworzenia przedsiębiorczości na terenie gminy</p> <p>CEL STRATEGICZNY A: Podniesienie konkurencyjności gminy przez rozbudowę i modernizację istniejącej infrastruktury</p> <p>A9 Budowa, przebudowa i modernizacja obiektów rekreacyjnych i kulturalnych</p>	<p>CEL STRATEGICZNY A: Podniesienie konkurencyjności gminy przez rozbudowę i modernizację istniejącej infrastruktury</p> <p>A3 Poprawa estetyki przestrzeni publicznych</p> <p>CEL STRATEGICZNY B: Rozwój turystyki i przedsiębiorczości mieszkańców</p> <p>B3 Wspieranie rozwoju i tworzenia przedsiębiorczości na terenie gminy</p> <p>CEL STRATEGICZNY C: Poprawa warunków życia mieszkańców Gminy Ustronie Morskie</p> <p>C4 Rozszerzenie form opieki społecznej</p>
	Cel strategiczny w sferze przestrzenno- funkcjonalnej oraz społecznej	Cel strategiczny w sferze społecznej , gospodarczej, przestrzenno- funkcjonalnej i technicznej	Cel strategiczny w sferze przestrzenno- funkcjonalnej, społecznej, gospodarczej

Źródło: Opracowanie własne

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Tabela 21 Zgodność celów Programu z dokumentami strategicznymi regionalnymi i krajowymi

Dokumenty strategiczne o znaczeniu ponadlokalnym	CELE LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023		
	Cel 1. Odnowa przestrzeni gminy na potrzeby reintegracji społecznej mieszkańców	Cel 2. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do atrakcyjnych działań animacyjnych	Cel 3. Odnowa funkcjonalności ważnych obiektów publicznych.
<i>Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020</i>	<p>Cel strategiczny nr 5 „Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności”</p> <p>Cel strategiczny nr 6 „Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu”</p>	<p>Cel strategiczny nr 5 „Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności”</p> <p>Cel strategiczny nr 6 „Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu”</p>	<p>Cel strategiczny nr 4 „Zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami”</p>
<i>Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gospodarczego Powiatu Kołobrzeskiego</i>	<p>Cel cząstkowy (operacyjny) Dobrze funkcjonująca infrastruktura społeczna</p>	<p>Cel cząstkowy (operacyjny) Dobrze funkcjonująca infrastruktura społeczna</p>	<p>Cel cząstkowy (operacyjny) Dobry stan infrastruktury technicznej</p>
<i>Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)</i>	<p>Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału</p>	<p>Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału</p>	<p>Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski</p>
<i>Strategia Rozwoju Kraju 2020 (ŚSRK)</i>	<p>III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym</p>	<p>III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym</p>	<p>III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich</p>

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

<i>Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności (2013)</i>	Cel 11. Wzrost społecznego kapitału rozwoju	Cel 11. Wzrost społecznego kapitału rozwoju	Cel 8. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych
<i>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie. Cele KSRR w układzie trzech wymiarów strategii</i>	Cel 2 SPÓJNOŚĆ Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego, integracja społeczna Cel 2 SPÓJNOŚĆ Zapóźnione obszary wiejskie – restrukturyzacja społeczna i gospodarcza i przestrzenna	Cel 2 SPÓJNOŚĆ Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego, integracja społeczna Cel 2 SPÓJNOŚĆ Zapóźnione obszary wiejskie – restrukturyzacja społeczna i gospodarcza i przestrzenna	Cel 2 SPÓJNOŚĆ Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego, integracja społeczna

Źródło: Opracowanie własne

Rozdział VII. Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Niniejszy rozdział opisuje listę planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, co najmniej: nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce przeprowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji oraz charakterystykę pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową.

Zgodnie z Wytycznymi dot. rewitalizacji w Programie opisano główne i pozostałe projekty rewitalizacyjne składające się na poniższe przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Pozostałe projekty rewitalizacyjne są dodatkowymi przedsięwzięciami w rozumieniu Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, które wydano przez Ministra Rozwoju. Obejmują one zarówno projekty społeczne, jak i projekty „miękkie”, które finansowane będą ze środków zewnętrznych oraz środków własnych gminy lub innych beneficjentów. Wymienione przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały poddane analizie pod względem oddziaływania oraz potencjału integracji z projektami społecznymi. Program rewitalizacji złożony z wielu różnorodnych projektów jest konstrukcją warunkującą osiągnięcie kompleksowości interwencji. Oczekuje się wzajemnego powiązania oraz synergii projektów rewitalizacyjnych. Nie oznacza to obowiązku w każdym przypadku jednoczesnej realizacji projektów, lecz synchronizację efektów ich oddziaływania na sytuację kryzysową.

Obraz 4 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Źródło: Opracowanie własne

Podejmowane w ramach projektu rewitalizacyjnego przedsięwzięcia stanowią odpowiedź na konkretne problemy zidentyfikowane na etapie diagnozy obszaru zdegradowanego przedstawionej w programie rewitalizacji. W poniższych opisach wykazano logikę powiązań pomiędzy poszczególnymi projektami podejmowanymi w ramach kompleksowej interwencji: Analiza wyników konsultacji społecznych przedstawiona w *Rozdziale III. Diagnoza obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji* warunkowała wybór projektów rewitalizacyjnych zaszerogowanych do grupy projektów głównych i pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Inne projekty rewitalizacyjne są dodatkowymi przedsięwzięciami w rozumieniu Wytocznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. Projekty te wpłyną na realizację celów rewitalizacji poprzez szeroki wachlarz zaplanowanych działań. Przyczynią się do eliminacji lub ograniczenia negatywnych zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji, powodując wzmocnienie wzajemnych efektów i ich maksymalizację tzw. efekt synergii. Pozostałe projekty rewitalizacyjne wpłyną pozytywnie w szczególności na aktywizację i integrację społeczną mieszkańców obszarów rewitalizowanych, tworzenie miejsc integracji społecznej mieszkańców obszarów rewitalizowanych, ożywienie gospodarcze obszarów rewitalizowanych oraz ożywienie kulturalne i edukacyjne obszarów rewitalizowanych. Pojawiający się, dzięki komplementarności realizowanych projektów rewitalizacyjnych, **efekt synergii** przyczyni się do szybszego i bardziej efektywnego uzyskania oczekiwanych rezultatów Programu rewitalizacji. Realizacja głównych projektów rewitalizacyjnych przełoży się bezpośrednio do osiągnięcia zakładanych celów Programu (zob. *Rozdział VII. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk*). Działania o charakterze społecznym polegać będą zatem na umocnieniu postaw aktywnych w sferze społecznej i indywidualnej, tworzeniu systemu wsparcia, poradnictwa m.in. prawnego, pedagogicznego, terapię, wyspecjalizowaną pracę socjalną połączoną ze stymulowaniem postaw przedsiębiorczych i prospołecznych wśród lokalnej społeczności.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	1. PARK NADMORSKI MIEJCEM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW			
Nazwa wnioskodawcy	GMINA USTRONIE MORSKIE GMINNY OŚRODEK KULTURY			
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU GMINY USTRONIE MORSKIE – NASZA GMINA			
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	PODOBSZAR REWITALIZACJI III Ustronie Morskie, ulice Bolesława Chrobrego, Okrzei			
Odziaływanie przedsięwzięcia	☒ Sfera społeczna ☒ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☒ Sfera środowiskowa ☐ Sfera techniczna			
Cel (cele) projektu	Zagospodarowanie zdegradowanej przestrzeni parkowej na potrzeby zwiększenia integracji mieszkańców poprzez przedsięwzięcia animacyjne. Wspieranie działań kultywujących tradycję obszaru.			
Cele programu rewitalizacji	<i>Cel 1. Odnowa przestrzeni gminy na potrzeby reintegracji społecznej mieszkańców.</i>			
Główne projekty rewitalizacyjne	1.1. Zagospodarowanie zdegradowanego parku poprzez oczyszczenie i utworzenie ścieżek zdrowia oraz edukacyjnych (tematycznych alejek parkowych).			
	Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	
	Gmina Ustronie Morskie Gminny Ośrodek Kultury	Postępująca degradacja parku stanowiącego potencjał rekreacyjny Ustronia Morskiego. Brak odpowiedniego wykorzystania funkcji parkowej na zdegradowanym obszarze.	Odnowa funkcji rekreacyjnych parku miejskiego.	1. Oczyszczenie parku. 2. Wytyczenie nowych ścieżek 3. Aranżacja przestrzeni parkowej. 4. Stworzenie tematycznych miejsc edukacyjno-zdrowotnych. 5. Organizowanie wydarzeń animacyjnych dla mieszkańców.
	Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	
	Ustronie Morskie, ulice Bolesława Chrobrego,	400 000	Liczba osób korzystających z nowych usług zdrowotnych	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Okrzei		1500 Liczba wydarzeń społecznych organizowanych na zdegradowanym obszarze - 10 Liczba osób biorących udział w wydarzeniach animacyjnych - 2000	
1.2. Przebudowa amfiteatru wraz z zadaszeniem.			
Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
Gmina Ustronie Morskie Gminny Ośrodek Kultury	Użytkowanie amfiteatru nie pozwala na efektywną prezentację wydarzeń kulturalnych oraz zwiększenie atrakcyjności odbywających się przedsięwzięć rekreacyjnych.	Modernizacja miejsca o wysokich walorach rekreacyjnych na potrzeby organizowania atrakcyjnych wydarzeń kulturalno-rozrywkowych.	1. Przebudowa amfiteatru wraz z nadaniem mu nowych funkcji rozrywkowo-kulturalnych. 2. Zadaszenie amfiteatru wraz z przygotowaniem do nadania nowych funkcji rozrywkowo-kulturalnych. 3. Przebudowa pomieszczeń socjalnych na cele tworzonego miejsca odpoczynku dla wykonawców. 4. Budowa nowych toalet na potrzeby osób niepełnosprawnych. 5. Wyposażenie amfiteatru w sprzęt multimedialny.
Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
Ustronie Morskie, ulice Bolesława Chrobrego, Okrzei	1 940 000	Liczba osób korzystających z nowej lub zmodernizowanej infrastruktury społeczno-rekreacyjnej – 1500 Liczba nowych obiektów infrastruktury kulturalno-rozrywkowej – 4 Liczba zorganizowanych akcji społecznych i imprez	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

kulturalnych - 15			
1.3. Budowa i modernizacja ciągów pieszo-rowerowych pełniących funkcję ścieżek zdrowia			
Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
Gmina Ustronie Morskie Gminny Ośrodek Kultury	Brak możliwości poruszania się przez mieszkańców po wyznaczonych ścieżkach, co wpływa na niemożność odpowiedniego korzystania z miejsca odpoczynku.	Zagospodarowanie miejsc, po których poruszają się mieszkańcy w trakcie odpoczynku w parku wraz ze stworzeniem miejsc animacji przy ciągach pieszo-rowerowych.	1. Oczyszczenie oraz ponowne wyznaczenie ciągów pieszo-rowerowych. 2. Odnowa zdegradowanych ścieżek wraz z zagospodarowaniem nowych. 3. Stworzenie miejsc przedstawiających lokalne tradycje, pełniących funkcje animacyjne. 4. Utworzenie ścieżki zdrowia jako miejsca rekreacji i aktywnego spędzania czasu wolnego mieszkańców.
Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
Ustronie Morskie, ulice Bolesława Chrobrego, Okrzei	600 000	Liczba osób korzystających z nowej lub zmodernizowanej infrastruktury społeczno-rekreacyjnej - 500	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim
1.4. Stworzenie miejsca zdrojowego wykorzystującego jod jako substancję zdrowotną			
Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
Gmina Ustronie Morskie Gminny Ośrodek Kultury	Niewykorzystanie parku do celów zdrowotnych pomimo występowania walorów zdrowotnych.	Zapewnienie mieszkańcom dostępu do możliwości skorzystania z walorów zdrowotnych miejsca poprzez zakup niezbędnych urządzeń oraz adaptację terenu.	1. Adaptacja przestrzeni na potrzeby stworzenia miejsca zdrojowego. 2. Zakup urządzenia umożliwiającego stworzenie przestrzeni mini-uzdrowiskowej. 3. Budowa infrastruktury dla osób korzystających z miejsca rekreacji.
Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

	Ustronie Morskie, ulice Bolesława Chrobrego, Okrzei	300 000	Liczba osób korzystających z nowych usług zdrowotnych - 1500	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim
1.5. Stworzenie miejsca tradycji rybackich				
	Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
	Gmina Ustronie Morskie Gminny Ośrodek Kultury	Niski stopień organizowania wydarzeń animacyjnych na terenie parku wraz z brakiem stałych atrakcji umożliwiających atrakcyjne spędzanie czasu wolnego przez mieszkańców.	Zapewnienie dostępu mieszkańców do miejsca historycznego, związanego z tradycjami rybackimi, pełniącego funkcję atrakcyjnego spędzania czasu przez mieszkańców.	1. Wyznaczenie obszaru zapewniającego dostęp do lokalnych atrakcji. 2. Budowa obiektu stylizowanego na starą „chatę rybacką”. 3. Zakup tablic historycznych. 4. Zakup atrakcji związanych z tradycjami rybackimi. 5. Organizowanie cyklicznych wydarzeń rozrywkowych związanych z kultywowaniem tradycji rybackich. 6. Druk materiałów promocyjnych o nowej atrakcji turystycznej
	Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
	Ustronie Morskie, ulice Bolesława Chrobrego, Okrzei	1 200 000	Liczba osób korzystających z nowej lub zmodernizowanej infrastruktury społeczno- rekreacyjnej – 500 Liczba wydarzeń społecznych organizowanych na zdegradowanym obszarze – 10 Liczba osób biorących udział w wydarzeniach animacyjnych - 1000	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim
Pozostałe projekty rewitalizacyjne	1.6. Oświetlenie ścieżek pieszo-rowerowych. 1.7. Zakup obiektów małej architektury.			
Krótki opis problemu jaki ma	Realizacja projektu przyczyni się do przywrócenia atrakcyjności terenu uznawanego za zdegradowany, który nie pełni			

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

rozwiązać realizacja projektu	<p>ważnych funkcji społecznych, a przede wszystkim jest miejscem koncentracji negatywnych zachowań społecznych. Obecnie obszar nie może w odpowiedni sposób służyć mieszkańcom, jako miejsce rekreacji. Wpływa to również na obniżenie walorów gospodarczych gminy, ponieważ tereny zdegradowane nie pozwalają na synergiczny rozwój gminy. Brak odpowiedniej przestrzeni do organizacji ważnych społecznie wydarzeń kulturalnych wpływa na mniejszą integrację mieszkańców, gdyż nie mają oni możliwości brania udziału w przedsięwzięciach, które zostałyby zorganizowane, gdyby gmina posiadała infrastrukturę umożliwiającą podejmowanie takich inicjatyw. Bardzo ważnym aspektem jest również poczucie bezpieczeństwa mieszkańców, na które wpływa występowanie niniejszych miejsc zdegradowanych. Mieszkańcy na tym obszarze nie czują się bezpiecznie, ponieważ obawiają się przebywania w parku, ze względu na jego procesy degradacyjne oraz koncentrację osób spożywających nielegalnie alkohol i dopuszczających się aktów wandalizmu. Odnowa przestrzeni doprowadzi do zwiększenia subiektywnego poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, ale przede wszystkim pozwoli wykorzystać potencjał obszaru i w większym stopniu zintegrować mieszkańców gminy.</p>				
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźniki rezultatu				
	Nazwa	Jednostka miary	wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
			Początkowa 2017 rok	Końcowa 2023 rok	
	Liczba osób korzystających z nowych usług zdrowotnych	osoby	0	1500	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Liczba osób korzystających z nowej lub zmodernizowanej infrastruktury społeczno-rekreacyjnej	osoby	0	2000	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Liczba wydarzeń społecznych organizowanych na zdegradowanym obszarze	szt.	0	30	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Liczba osób biorących udział w wydarzeniach animacyjnych	osoby	0	3000	Sprawozdania końcowe beneficjentów/ badania ewaluacyjne
Wskaźniki produktu					
Nazwa	Jednostka miary	Wartość		Źródło danych/sposób pomiaru	
		Początkowa 2017 rok	Końcowa 2023 rok		

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

	Liczba nowych obiektów infrastruktury kulturalno- rozrywkowej	szt.	0	4	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Liczba zorganizowanych akcji społecznych i imprez kulturalnych	ha.	0	15	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	0	5	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Planowany okres realizacji	2018 - 2021				
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	4 560 000				
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> — RPO WZ 2014-2020, działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich — PROW 2014-2020, LSR, Mała infrastruktura w zakresie turystyki, rekreacji i dziedzictwa kulturowego — Budżet Gminy 				

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	2. DOM KULTURY MIEJSCEM AKTYWNOŚCI SENIORÓW ORAZ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ
Nazwa wnioskodawcy	GMINA USTRONIE MORSKIE GMINNY OŚRODEK KULTURY
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	-
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	<u>PODOBSZAR REWITALIZACJI III</u> Ustronie Morskie, ul. Nadbrzeżna 20
Odziaływanie przedsięwzięcia	☒ Sfera społeczna ☒ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

	☐ Sfera techniczna			
Cel (cele) projektu	Zwiększenie atrakcyjności działań podejmowanych przez placówkę kulturalną poprzez jej modernizację. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do aktywnych form spędzania czasu wolnego. Zwiększenie aktywności seniorów oraz osób zainteresowanych działaniami aktywizacyjnymi.			
Cele programu rewitalizacji	Cel 2. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do atrakcyjnych działań animacyjnych.			
Główne projekty rewitalizacyjne	2.1. Modernizacja sali widowiskowej wraz z adaptacją na przedstawienia animacyjne			
	Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
	Gmina Ustronie Morskie Gminny Ośrodek Kultury	Degradacja przestrzenna obiektu, który nie spełnia obecnie funkcji rozrywkowej i nie zapewnia dostępu mieszkańcom do możliwości atrakcyjnego spędzenia czasu wolnego.	Odnowa techniczna i przestrzenna sali widowiskowej wraz z zapewnieniem dostępu do mieszkańcom nowoczesnych urządzeń multimedialnych.	1. Remont przestrzeni sali. 2. Zakup foteli. 3. Wymiana nagłośnienia. 4. Modernizacja sceny. 5. Wymiana oświetlenia. 6. Wymiana infrastruktury technicznej (m.in. stolarka, posadzki). 7. Zakup oświetleniowej rampy.
	Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
	Ustronie Morskie, ul. Nadbrzeżna 20	400 000	Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury społeczno-rekreacyjnej - 800	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim
	2.2. Modernizacja fundamentów budynku wraz z odnową holu i galerii na cele animacji społecznej			
	Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
Gmina Ustronie Morskie Gminny Ośrodek Kultury	Zniszczona przestrzeń holu oraz galerii, która stanowi nieatrakcyjne miejsce spędzania czasu wolnego.	Odnowa przestrzeni holu oraz galerii wraz z zapewnieniem dostępu do organizowanych wydarzeń animacyjnych.	1. Remont przestrzeni holu oraz galerii. 2. Stworzenie kącików artystycznych, w których prezentowana byłaby twórczość mieszkańców. 3. Zakup stojaków do prezentacji obrazów. 4. Organizowanie cyklicznych wydarzeń animacyjnych w	

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

			ramach promocji kultury lokalnej.
Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
Ustronie Morskie, ul. Nadbrzeżna 20	800 000	Liczba wybudowanych lub przebudowanych obiektów infrastruktury społecznej, rekreacyjnej lub kulturalnej - 1	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim
2.3. Stworzenie wiaty z grillem wraz z zakupem stojaków rowerowych			
Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
Gmina Ustronie Morskie Gminny Ośrodek Kultury	Brak wykorzystania przestrzeni przy domu kultury na cele kulturalne oraz rekreacyjne, ze względu na nieprzystosowanie terenu pod względem funkcji użytkowych.	Adaptacja przestrzeni przy domu kultury zapewniająca możliwość organizowania wydarzeń animacyjnych dla mieszkańców.	1. Oczyszczenie terenu przy domu kultury. 2. Utworzenie miejsca rekreacji. 3. Budowa wiaty z grillem. 4. Postawienie stojaków rowerowych. 5. Organizacja cyklicznych warsztatów grillowych.
Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
Ustronie Morskie, ul. Nadbrzeżna 20	80 000	Liczba osób biorących udział w wydarzeniach animacyjnych -200 Liczba zakupionego wyposażenia umożliwiającego aktywizację mieszkańców - 5	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim
2.4. Adaptacja pomieszczeń na potrzeby pracowni plastycznej			
Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
Gmina Ustronie Morskie Gminny Ośrodek Kultury	Pracownia plastyczna niezapewniająca wystarczającej przestrzeni do organizacji warsztatów oraz zajęć.	Zwiększenie atrakcyjności zajęć plastycznych organizowanych w domu kultury.	1. Modernizacja pomieszczenia pracowni plastycznej. 2. Zakup sprzętu do organizacji warsztatów plastycznych. 3. Organizacja warsztatów plastycznych.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
Ustronie Morskie, ul. Nadbrzeżna 20	30 000	Liczba osób biorących udział w wydarzeniach animacyjnych – 200 Liczba zakupionego wyposażenia umożliwiającego aktywizację mieszkańców - 5	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim
2.5. Stworzenie sali rękodzielniczej			
Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
Gmina Ustronie Morskie Gminny Ośrodek Kultury	Brak Sali umożliwiającej prowadzenie zajęć rękodzielniczych jako bardzo dobrej formy aktywizacji seniorów.	Zapewnienie dostępu mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem seniorów do nowoczesnej sali umożliwiającej organizowanie warsztatów rękodzielniczych.	1. Remont pomieszczeń domu kultury wraz z dostosowaniem do montażu pieca. 2. Zakup pieca do wypalania gliny. 3. Organizowanie cyklicznych wydarzeń rękodzielniczych.
Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
Ustronie Morskie, ul. Nadbrzeżna 20	40 000	Liczba osób biorących udział w wydarzeniach animacyjnych – 300 Liczba zakupionego wyposażenia umożliwiającego aktywizację mieszkańców - 10	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim
2.6. Stworzenie sali komputerowej			
Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
Gmina Ustronie Morskie Gminny Ośrodek Kultury	Brak możliwości aktywizacji informatycznej seniorów oraz zapewnienia dostępu do atrakcyjnego spędzania czasu przez młodzież.	Zapewnienie dostępu mieszkańców do możliwości atrakcyjnego spędzania czasu wolnego.	1. Modernizacja pomieszczenia na potrzeby utworzenia Sali komputerowej. 2. Zakup sprzętu informatycznego. 3. Organizowanie cyklicznych warsztatów komputerowych.
Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
Ustronie Morskie,	50 000	Liczba osób biorących udział	Dane własne Urzędu Gminy w

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

	ul. Nadbrzeźna 20		w wydarzeniach animacyjnych – 300 Liczba zakupionego wyposażenia umożliwiającego aktywizację mieszkańców - 20	Ustroniu Morskim
2.7. Remont pomieszczeń biblioteki wraz z jej dostosowaniem do funkcji multimedialnych.				
	Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
	Gmina Ustronie Morskie Gminny Ośrodek Kultury	Nieatrakcyjny księgozbiór biblioteczny oraz pomieszczenia umożliwiającego odpowiednie korzystanie z wydarzeń animacyjnych.	Zapewnienie dostępu mieszkańców do możliwości nieatrakcyjnego spędzania czasu wolnego.	1. Remont pomieszczenia biblioteki. 2. Zakup nowego księgozbioru. 3. Organizowanie cyklicznych wydarzeń związanych z promocją książek.
	Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
	Ustronie Morskie, ul. Nadbrzeźna 20	25 000	Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury społeczno-rekreacyjnej – 700 Liczba zakupionego wyposażenia umożliwiającego aktywizację mieszkańców - 10	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim
Pozostałe projekty rewitalizacyjne	2.8. Wymiana stolarki otworowej w budynku. 2.9. Wymiana instalacji elektrycznej oraz oświetlenia pomieszczeń.			
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	<p>Dom Kultury nie zapewnia mieszkańcom atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego, przez co nie może realizować swojej misji. Stan infrastrukturalny placówki jest zdegradowany i wymaga podjęcia pilnych działań remontowych. Wyposażenie placówki jest zniszczone oraz nie daje możliwości do podejmowania działań animacyjnych. Niniejsze problemy wpływają na spadającą liczbę osób korzystających z domu kultury. Nawarstwiający się problemy w największym stopniu koncentrują się na seniorach, którzy nie mają zasobów finansowych umożliwiających aktywne spędzanie czasu wolnego, a brak możliwości wzięcia udziału w działaniach integracyjnych sprawia, iż w większym stopniu spędzają czas samotnie, co przyczynia się do zwiększenia ich wykluczenia społecznego. Dom kultury nie może również zapewnić atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla młodzieży, która oczekuje podejmowania atrakcyjnych działań animacyjnych, skoncentrowanych na wykorzystaniu technologii multimedialnej.</p> <p>Podjęcie działań zmierzających do odnowy infrastruktury domu kultury wpłynie na poprawę dostępności mieszkańców do form aktywnego spędzania czasu wolnego. Spowoduje również możliwość zaoferowania mieszkańcom ciekawych działań integracyjnych oraz aktywizacyjnych, co przyczyni się do zwiększenia zaangażowania mieszkańców, ze szczególnym</p>			

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	uwzględnieniem seniorów, wymagających specjalnego zainteresowania.				
	Wskaźniki rezultatu				
	Nazwa	Jednostka miary	Wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
			Początkowa 2017 rok	Końcowa 2023 rok	
	Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury społeczno-rekreacyjnej	osoby	0	1500	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zwiększenie aktywności mieszkańców	%	0	40	Sprawozdania końcowe beneficjentów/ badania ewaluacyjne
	Liczba wydarzeń społecznych organizowanych na zdegradowanym obszarze	szt.	0	30	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Liczba osób biorących udział w wydarzeniach animacyjnych	osoby	0	1000	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Wskaźniki produktu				
	Nazwa	Jednostka miary	Wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
			Początkowa 2017 rok	Końcowa 2023 rok	
	Liczba wybudowanych lub przebudowanych obiektów infrastruktury społecznej, rekreacyjnej lub kulturalnej	szt.	0	1	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Liczba zakupionego wyposażenia umożliwiającego aktywizację mieszkańców	szt.	0	50	Sprawozdania końcowe beneficjentów	
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	0	2	Sprawozdania końcowe beneficjentów	
Planowany okres realizacji	2018 - 2020				
Szacowana (orientacyjna)	1 420 000				

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

wartość projektu	
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> — PROW 2014-2020, LSR, Mała infrastruktura w zakresie turystyki, rekreacji i dziedzictwa kulturowego — RPO WZ 2014-2020, działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich — Program Wieloletni „Senior+” na lata 2015-2020 — Budżet Gminy

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	3. WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU PRZEDSZKOLA PUBLICZNEGO		
Nazwa wnioskodawcy	PRZEDSZKOLE PUBLICZNE W USTRONIU MORSKIM GMINA USTRONIE MORSKIE		
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	-		
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	<u>PODOBSZAR REWITALIZACJI III</u> Ustronie Morskie, ul. Wojska Polskiego		
Odziaływanie przedsięwzięcia	☒ Sfera społeczna ☒ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☒ Sfera środowiskowa ☐ Sfera techniczna		
Cel (cele) projektu	Modernizacja obiektu pełniącego ważne funkcje społeczne. Zwiększenie dostępu do placówki przedszkolnej dla mieszkańców gminy. Objęcie opieką żłobkową dzieci.		
Cele programu rewitalizacji	<i>Cel 3. Odnowa funkcjonalności ważnych obiektów publicznych.</i>		
Główne projekty rewitalizacyjne	3.1. Termomodernizacja budynku przedszkola publicznego w Ustroniu Morskim		
	Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu
	Gmina Ustronie Morskie	Brak przystosowania obiektu do wymogów przepisów budowlanych oraz nieodpowiedni poziom	Przystosowanie obiektu do wymogów przepisów budowlanego poprzez jego modernizację i rozbudowę.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

	zapewnienia komfortu osobom korzystającym z przedszkola.		2. Wymiana stolarki drzwiowej oraz okiennej. 3. Ocieplenie fundamentów wraz z izolacją pionową i poziomą 4. Ocieplenie i remont dachu
Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
Ustronie Morskie, ul. Wojska Polskiego	150 000	Wzrost liczby dzieci objętych wsparciem w ramach edukacji przedszkolnej - 30	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim
3.2. Przebudowa sal i korytarzy poprzez dostosowanie do standardów opieki			
Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
Gmina Ustronie Morskie	Brak przystosowania obiektu do wymogów przepisów budowlanych oraz nieodpowiedni poziom zapewnienia komfortu osobom korzystającym z przedszkola.	Przystosowanie obiektu do wymogów przepisów prawa budowlanego poprzez jego modernizację i rozbudowę.	1. Remont ścian i podłóg pomieszczeń przedszkolnych. 2. Zwiększenie powierzchni użytkowej pomieszczeń poprzez ich przebudowę. 3. Wymiana instalacji elektrycznej i wod-kan.
Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
Ustronie Morskie, ul. Wojska Polskiego	150 000	Liczba zmodernizowanej infrastruktury przedszkolnej – 30 Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych - 1	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim
3.3. Rozbudowa obiektu przedszkola poprzez wykorzystanie przestrzeni niezagospodarowanych			
Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
Gmina Ustronie Morskie	Brak wystarczającej przestrzeni przedszkolnej do potrzeb mieszkańców gminy.	Zapewnienie dostępu mieszkańcom do możliwości umieszczenia dziecka w przedszkolu.	1. Zagospodarowanie tarasu na potrzeby nowych pomieszczeń przedszkolnych. 2. Zagospodarowanie piwnicy na potrzeby nowych pomieszczeń przedszkolnych. 3. Przebudowa istniejących

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

			pomieszczeń przedszkola publicznego.
Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
Ustronie Morskie, ul. Wojska Polskiego	100 000	Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury - 200	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim
3.4. Stworzenie oddziału żłobkowego			
Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
Gmina Ustronie Morskie	Brak przestrzeni żłobkowej do potrzeb mieszkańców gminy.	Zapewnienie dostępu mieszkańcom do możliwości umieszczenia dziecka w żłobku.	1. Adaptacja pomieszczeń na potrzeby tworzonego oddziału żłobkowego, zgodnie z wymogami przepisów. 2. Zakup wyposażenia umożliwiającego aktywizację dzieci.
Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
Ustronie Morskie, ul. Wojska Polskiego	80 000	Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury - 100	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim
3.5. Zagospodarowanie placu zabaw wraz z zakupem nowego wyposażenia			
Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
Gmina Ustronie Morskie	Brak przystosowanie obiektu do wymogów przepisów budowlanych oraz nieodpowiedni poziom zapewnienia komfortu osobom korzystającym z przedszkola.	Przystosowanie obiektu do wymogów przepisów prawa budowlanego poprzez jego modernizację i rozbudowę.	1. Zagospodarowanie terenu. 2. Modernizacja istniejącego placu zabaw poprzez zakup nowego wyposażenia wraz z zagospodarowaniem terenu. 3. Organizowanie zajęć sportowych. 4. Organizowanie zajęć aktywizacyjnych.
Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
Ustronie Morskie, ul. Wojska Polskiego	60 000	Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

			edukacyjne w edukacji przedszkolnej - 50		
Pozostałe projekty rewitalizacyjne	3.6. Modernizacja kotłowni. 3.7. Wymiana instalacji elektrycznej. 3.8. Wymiana instalacji wodno- kanalizacyjnej.				
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Przedszkole nie zapewnia dzieciom odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa oraz opieki, ze względu na niski stan infrastruktury technicznej budynku oraz ograniczoną powierzchnię obiektu. Ponadto występuje duży stopień zniszczenia pomieszczeń oraz niedostosowanie sprzętu do oczekiwań dzieci. W budynku nie ma możliwości utworzenia oddziału żłobkowego, a gmina nie posiada innych obiektów, które mogłyby pełnić funkcję żłobka. Stopień oddziaływania obiektu na środowisko jest bardzo niekorzystny, ze względu na przestarzałą infrastrukturę centralnego ogrzewania, a szczególnie piec o niskiej sprawności energetycznej. Obiekt wymaga pilnej modernizacji oraz rozbudowy, aby dzieciom mogło zostać zapewnione bezpieczeństwo i możliwość atrakcyjnego spędzania czasu. Modernizacja umożliwi również dostosowanie obiektu do wymagań związanych z normami środowiskowymi i pozwoli ograniczyć jego negatywny wpływ na środowisko naturalne, co jest szczególnie ważne w gminie nadmorskiej.				
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźniki rezultatu				
	Nazwa	Jednostka miary	Wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
			Początkowa 2017 rok	Końcowa 2023 rok	
	Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury	osoby	0	300	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Wzrost liczby dzieci objętych wsparciem w ramach edukacji przedszkolnej	%	40	70	Sprawozdania końcowe beneficjentów/ badania ewaluacyjne
	Liczba utworzonych miejsc pracy	szt.	0	2	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Liczba zmodernizowanej infrastruktury przedszkolnej	szt.	0	30	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Wskaźniki produktu					
Nazwa	Jednostka miary	Wartość		Źródło danych/sposób pomiaru	
		Początkowa 2017 rok	Końcowa 2023 rok		

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

	Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej	osoby	0	50	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych	szt.	0	1	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	0	2	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Planowany okres realizacji	2018 - 2022				
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	700 000				
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> — RPO WZ 2014-2020, działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich — RPO WZ 2014-2020, działanie 8.1 Upowszechnienie edukacji przedszkolnej — RPO WZ 2014-2020, działanie 8.4 Upowszechnienie edukacji przedszkolnej oraz wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne oraz uczniów uczestniczących w kształceniu podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym w ramach Strategii ZIT dla Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego — PROW 2014-2020, LSR, Działania edukacyjne, aktywizujące i integracyjne — Budżet Gminy 				

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	4. STWORZENIE PROFESJONALNEGO CENTRUM WSPARCIA SPOŁECZNEGO
Nazwa wnioskodawcy	GMINA USTRONIE MORSKIE GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W USTRONIU MORSKIM
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	STOWARZYSZENIE WSPIERANIA I REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W USTRONIU MORSKIM
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	<u>PODOBSZAR REWITALIZACJI III</u> Ustronie Morskie, ul. Rolna 2

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Odziaływanie przedsięwzięcia	☒ Sfera społeczna ☐ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☐ Sfera techniczna			
Cel (cele) projektu	Zapewnienie dostępu mieszkańców do nowoczesnego kompleksu biurowego ośrodka pomocy społecznej. Zapewnienie osobom wykluczonym społecznie dostępu do nowoczesnych form aktywizacji społecznej.			
Cele programu rewitalizacji	<i>Cel 3. Odnowa funkcjonalności ważnych obiektów publicznych.</i>			
Główne projekty rewitalizacyjne	4.1. Adaptacja techniczna budynku w celu przystosowania obiektu pełniącego funkcje gospodarcze do potrzeb Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.			
	Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gmina Ustronie Morskie	Brak możliwości świadczenia kompleksowej pomocy społecznej w budynku spełniającym wymagania techniczne.	Zapewnienie dostępu osób wykluczonych do pomocy ośrodka pomocy społecznej posiadającego odpowiedni standard obsługi osób potrzebujących.	1. Remont instalacji. 2. Remont elewacji zewnętrznej. 3. Wymiana stolarki. 4. Modernizacja dachu. 5. Wykonanie modernizacji fundamentów. 6. Dostosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych.
	Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
	Ustronie Morskie, ul. Rolna 2	800 000	Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury społeczno-terapeutycznej - 800	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim
	4.2. Modernizacja pomieszczeń budynku wraz z dostosowaniem do funkcji biurowej oraz terapeutycznej.			
	Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gmina Ustronie Morskie	Niedostosowanie pomieszczeń do możliwości pełnienia funkcji biurowej oraz terapeutycznej. Degradacja pomieszczeń, niespełniających	Zapewnienie dostępu pracowników oraz mieszkańców korzystających z pomocy ośrodka pomocy społecznej do wysokiej jakości	1. Remont ścian oraz podłóg. 2. Odpowiednie dostosowanie powierzchni pomieszczeń do wymogów świadczonego wsparcia.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

	funkcji umożliwiających prowadzenie działania w zakresie biurowym oraz terapeutycznym.	obsługi oraz wsparcia terapeutycznego.	3. Malowanie pomieszczeń. 4. Wyposażenie wybranych pomieszczeń w infrastrukturę stałą niezbędną w trakcie prowadzenia warsztatów.
Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
Ustronie Morskie, ul. Rolna 2	100 000	Liczba zmodernizowanych budynków – 1 Liczba utworzonych ośrodków wsparcia osób wykluczonych społecznie - 1	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim
4.3. Wyposażenie budynku w sprzęt niezbędny do pełnienia funkcji biurowej.			
Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gmina Ustronie Morskie	Brak możliwości efektywnego wsparcia ośrodka pomocy społecznej dla osób wykluczonych społecznie, które wymagają szczególnej koncentracji działań aktywizacyjnych.	Zapewnienie dostępu pracowników oraz mieszkańców korzystających z pomocy ośrodka pomocy społecznej do wysokiej jakości obsługi biurowej.	1. Wyposażenie pomieszczeń w sprzęt biurowy. 2. Wyposażenie pomieszczeń w sprzęt terapeutyczny
Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
Ustronie Morskie, ul. Rolna 2	60 000	Liczba zakupionego sprzętu terapeutycznego i biurowego - 20	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim
4.4. Wyposażenie budynku w sprzęt niezbędny do pełnienia funkcji terapeutycznej.			
Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gmina Ustronie Morskie	Brak pełnienia funkcji terapeutycznej przez ośrodek pomocy społecznej oraz inne jednostki gminne, ze względu na brak odpowiedniego wyposażenia terapeutycznego.	Zapewnienie dostępu mieszkańców korzystających z pomocy ośrodka pomocy społecznej do wysokiej jakości wsparcia terapeutycznego.	1. Zakup mat terapeutycznych. 2. Zakup oraz ustawienie drążków. 3. Zakup sprzętu rehabilitacyjnego. 4 Zakup sprzętu sportowego.
Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
Ustronie Morskie,	80 000	Liczba zakupionego sprzętu	Dane własne Urzędu Gminy w

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

	ul. Rolna 2		terapeutycznego i biurowego - 20	Ustroniu Morskim	
	4.5. Organizacja cyklicznych przedsięwzięć terapeutycznych.				
	Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania	
	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gmina Ustronie Morskie	Brak zapewnienia mieszkańcom dostępu do zajęć terapeutycznych, dopasowanych do potrzeb osób wykluczonych oraz seniorów, które mają na celu ich aktywizację.	Zapewnienie dostępu mieszkańcom korzystających z pomocy ośrodka pomocy społecznej do wysokiej jakości wsparcia terapeutycznego	1. Zatrudnienie animatora. 2. Zatrudnienie rehabilitanta. 3. Organizacja zajęć rehabilitacyjnych dla seniorów. 4. Organizacja zajęć aktywizacyjnych dla mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem osób wykluczonych.	
	Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru	
	Ustronie Morskie, ul. Rolna 2	50 000	Liczba wydarzeń animacyjnych organizowanych na zdegradowanym obszarze - 10	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim	
Pozostałe projekty rewitalizacyjne	4.6. Adaptacja przestrzeni wokół budynku wraz z nasadzeniami.				
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	<p>Budynek ośrodka pomocy społecznej jest w stanie zdegradowany, który uniemożliwia prowadzenie efektywnych działań mających na celu efektywną aktywizację społeczną oraz zawodową osób wykluczonych społecznie. Pomieszczenia biurowe wykorzystywane przez pracowników nie posiadają odpowiedniego standardu, umożliwiającego zapewnienie wysokiej jakości obsługi interesantów. Na terenie gminy nie prowadzona jest działalność terapeutyczna, ze względu na brak odpowiednich pomieszczeń oraz jednostki mającej możliwość koordynacji wsparcia. Powoduje to niższą jakość zapewniania wsparcia osobom wykluczonym oraz korzystającym z pomocy ośrodka pomocy społecznej.</p> <p>Realizacja zaplanowanych działań doprowadzi do możliwości zapewnienia mieszkańcom odpowiedniego wsparcia, mającego na celu zwiększenie ich zaangażowania oraz aktywizację społeczną i zawodową. Zapewniony zostanie dostęp do pomocy terapeutycznej, także wysokiej jakości wsparcia społecznego i zawodowego w specjalistycznym ośrodku, który zostanie utworzony w zrewitalizowanych pomieszczeniach.</p>				
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów	Wskaźniki rezultatu				
	Nazwa	Jednostka miary	Wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
			Początkowa 2017 rok	Końcowa 2023 rok	

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

rewitalizacji	Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury społeczno-terapeutycznej	osoby	0	800	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Zwiększenie skuteczności działań prowadzonych względem osób wykluczonych	%	0	30	Sprawozdania końcowe beneficjentów/ badania ewaluacyjne
	Liczba wydarzeń animacyjnych organizowanych na zdegradowanym obszarze	szt.	0	10	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Liczba zakupionego sprzętu terapeutycznego i biurowego	szt	0	40	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Wskaźniki produktu				
	Nazwa	Jednostka miary	Wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
			Początkowa 2017 rok	Końcowa 2023 rok	
	Liczba utworzonych ośrodków wsparcia osób wykluczonych społecznie	szt.	0	1	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Liczba zmodernizowanych budynków	szt.	0	1	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	0	1	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Planowany okres realizacji	2018 - 2022				
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	1 110 000				
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> — RPO WZ 2014-2020, działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich — RPO WZ 2014-2020, działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty 				

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

	<p>aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — RPO WZ 2014-2020, działanie 7.2 Wsparcie dla tworzenia podmiotów integracji społecznej oraz podmiotów działających na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej — Budżet Gminy
--	---

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	5. AKTYWIZACJA MIESZKAŃCÓW OBSZARÓW WIEJSKICH POPRZEZ WYKORZYSTANIE ICH POTENCJAŁÓW		
Nazwa wnioskodawcy	GMINA USTRONIE MORSKIE		
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	SOŁTYSI KOŁA GOSPODYŃ WIEJSKICH		
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	<u>PODOBSZAR REWITALIZACJI I</u> Rusowo <u>PODOBSZAR REWITALIZACJI II</u> Kukinia <u>PODOBSZAR REWITALIZACJI IV</u> Gwizd		
Oddziaływanie przedsięwzięcia	☒ Sfera społeczna ☐ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☒ Sfera techniczna		
Cel (cele) projektu	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich, ze szczególnym uwzględnieniem osób wykluczonych społecznie. Zapewnienie dostępu mieszkańców do wysokiej jakości obiektów zapewniających możliwość atrakcyjnego spędzania czasu wolnego.		
Cele programu rewitalizacji	<i>Cel 2. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do atrakcyjnych działań animacyjnych</i>		
Główne projekty rewitalizacyjne	5.1. Rewitalizacja przestrzeni parku podworskiego w Rusowie pod względem wykorzystania potencjału szlaku Świętego Jakuba.		
	Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu
	Gmina Ustronie Morskie	Zdegradowana przestrzeń parkowa, która w dużym stopniu stanowi miejsce	Odnowa zdegradowanej przestrzeni parku wraz z jego adaptacją na potrzeby

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

	koncentracji problemów społecznych, związanych z nieprzebrzeganiem norm i zachowań społecznych.	wykorzystania potencjału obszaru oraz zwiększenia stopnia aktywizacji mieszkańców.	2. Odnowa zieleni parkowej. 3. Stworzenie nowych miejsc koncentracji różnych rodzajów zieleni na terenie parku. 4. Adaptacja przestrzeni przy pomnikach przyrody mające na celu podkreślenie ich wagi. 5. Stworzenie ciągów pieszych przez danej architektury pałacowej. 6. Zakup tablic prezentujących walory szlaku Świętego Jakuba. 7. Renaturyzacja stawu z nieczynną fontanną 8. Organizowanie cyklicznych wydarzeń promujących atrakcyjność parku.	
	Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
	Rusowo	1 200 000	Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury – 1000 Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 10 ha Liczba zorganizowanych akcji społecznych i imprez kulturalnych - 20	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim
5.2. Modernizacja świetlicy wiejskiej wraz z adaptacją na cele aktywizacji społecznej w Gwińdzie.				
	Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
	Gmina Ustronie Morskie	Niedostosowanie przestrzeni oraz wyposażenia świetlic wiejskich do potrzeb mieszkańców oraz postępujący proces degradacji obiektu.	Odnowa zdegradowanego obiektu oraz wyposażenie go w sprzęt umożliwiający prowadzenie procesu aktywizacji mieszkańców.	1. Odnowa przestrzeni wokół świetlic wiejskich wraz z adaptacją zieleni. 2. Zakup siłowni zewnętrznych. 3. Remont wnętrza świetlic. 4. Zakup sprzętu

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

			rekreacyjnego dla mieszkańców. 5. Organizacja zajęć aktywizacyjnych. 6. Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej.
Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
Gwizd	800 000	Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury – 200 Liczba odnowionych budynków pełniących funkcje społeczne - 1	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim
5.3. Modernizacja świetlicy wiejskiej w Rusowie na potrzeby funkcjonowania świetlicy socjoterapeutycznej			
Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
Gmina Ustronie Morskie	Niedostosowanie infrastruktury technicznej świetlicy do możliwości zapewnienia mieszkańcom atrakcyjnych działań aktywizacyjnych oraz prowadzenia działań reintegracyjnych.	Przystosowanie obiektu do potrzeb realizacji zajęć reintegracji zawodowej osób wykluczonych społecznie oraz zajęć aktywizacyjnych mieszkańców.	1. Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Rusowie. 2. Przebudowa pomieszczeń w budynku świetlicy wiejskiej. 3. Wyposażenie świetlicy w sprzęt niezbędny do organizacji wydarzeń aktywizacyjnych. 4. Cykliczna organizacja wydarzeń aktywizacyjnych dla mieszkańców.
Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
Rusowo	800 000	Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury – 300 Liczba odnowionych budynków pełniących funkcje społeczne - 1	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim
5.4. Organizacja zajęć aktywizacji zawodowej oraz wsparcia psychologicznego dla mieszkańców wsi w Rusowie.			
Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
Gmina Ustronie Morskie	Brak zajęć aktywizacyjnych	Realizacja zajęć reintegracji	1. Zatrudnienie animatora.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

	mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć mających na celu reintegrację osób wykluczonych społecznie.	zawodowej osób wykluczonych społecznie oraz zajęć aktywizacyjnych mieszkańców.	2. Organizacja warsztatów psychologicznych. 3. Organizacja wydarzeń rozrywkowych dla mieszkańców. 4. Organizacja szkoły dla rodziców.
Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
Rusowo	50 000	Liczba wydarzeń społecznych organizowanych na zdegradowanym obszarze – 10 Liczba zaktywizowanych osób wykluczonych społecznie - 5	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim
5.5. Organizacja cyklicznych zajęć animacyjnych dla mieszkańców Gwizdu			
Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
Gmina Ustronie Morskie	Brak zajęć aktywizacyjnych mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć mających na celu reintegrację osób wykluczonych społecznie.	Realizacja zajęć reintegracji zawodowej osób wykluczonych społecznie oraz zajęć aktywizacyjnych mieszkańców.	1. Zatrudnienie animatora. 2. Organizacja warsztatów psychologicznych. 3. Organizacja wydarzeń rozrywkowych dla mieszkańców. 4. Organizacja szkoły dla rodziców.
Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru
Gwizd	50 000	Liczba wydarzeń społecznych organizowanych na zdegradowanym obszarze – 10 Liczba zaktywizowanych osób wykluczonych społecznie - 5	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim
5.6. Realizacja działań animacyjnych w świetlicy wiejskiej w Kukini			
Nazwa wnioskodawcy	Opis problemu	Cel projektu	Zadania
Gmina Ustronie Morskie	Brak zajęć aktywizacyjnych mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć mających na celu reintegrację	Zapewnienie dostępu mieszkańców do atrakcyjnych działań animacyjnych, zapewniających możliwość	1. Organizacja cyklicznych wydarzeń przygotowywanych przez animatora oraz organizacje zaangażowane na

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

		osób wykluczonych społecznie.	aktywizacji mieszkańców	rzecz społeczności lokalnej. 2. Dostosowanie terenu przy świetlicy na cele organizowania zabaw tanecznych.	
	Miejsce realizacji	Szacunkowa wartość	Produkty i rezultaty	Sposób pomiaru	
	Kukinia	50 000	Liczba wydarzeń społecznych organizowanych na zdegradowanym obszarze – 10 Liczba zaktywizowanych osób wykluczonych społecznie - 5	Dane własne Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim	
Pozostałe projekty rewitalizacyjne	5.7. Stworzenie siłowni zewnętrznych. 5.8. Budowa nowych chodników.				
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	<p>Wysoki stopień degradacji technicznej obiektów mających możliwość zapewnienia dostępu mieszkańców do atrakcyjnych form aktywizacji oraz integracji społecznej to główna przyczyna niskiej efektywności działań reintegracyjnych na terenach wiejskich. Aktywizacja mieszkańców wymaga koncentracji działań mających na celu zapewnienie dostępu do odpowiedniej infrastruktury technicznej oraz atrakcyjnych form spędzania czasu. Obecnie na obszarach wiejskich nie prowadzi się działań aktywizacyjnych, co sprzyja nawarstwianiu się procesu wykluczenia społecznego mieszkańców. Dodatkowo nie jest wykorzystywana infrastruktura parku położonego przy szlaku turystycznym, który może pełnić funkcje rekreacyjne oraz zapewniać mieszkańcom możliwość aktywnego włączenia w społeczną odpowiedzialność za obiekt cenny przyrodniczo.</p> <p>Zadania zaplanowane w ramach procesu rewitalizacji doprowadzą do zwiększenia aktywizacji mieszkańców, poprzez zapewnienie dostępu do możliwości atrakcyjnego spędzania czasu, a w szczególności prowadzenia działań aktywizacyjnych mieszkańców. Przyczynią się również do wykorzystania potencjałów obszaru.</p>				
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźniki rezultatu				
	Nazwa	Jednostka miary	Wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
			Początkowa 2017 rok	Końcowa 2023 rok	
	Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury	osoby	0	1500	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zwiększenie atrakcyjności przestrzeni wiejskiej	%	0	40	Sprawozdania końcowe beneficjentów/ badania ewaluacyjne	

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

	Liczba wydarzeń społecznych organizowanych na zdegradowanym obszarze	szt.	0	30	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Liczba zaktywizowanych osób wykluczonych społecznie	osoby	0	15	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Wskaźniki produktu				
	Nazwa	Jednostka miary	Wartość		Źródło danych/sposób pomiaru
			Początkowa 2017 rok	Końcowa 2023 rok	
	Liczba odnowionych budynków pełniących funkcje społeczne	szt.	0	2	Sprawozdania końcowe beneficjentów
	Liczba zorganizowanych akcji społecznych i imprez kulturalnych	szt.	0	20	Sprawozdania końcowe beneficjentów
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	0	10	Sprawozdania końcowe beneficjentów	
Planowany okres realizacji	2018 - 2022				
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	3 090 000				
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> — RPO WZ 2014-2020, działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich — PROW 2014-2020, LSR Mała infrastruktura w zakresie turystyki, rekreacji i dziedzictwa kulturowego — RPO WZ 2014-2020, działanie 7.1 Wzmocnienie potencjału społeczności lokalnych na obszarach rewitalizowanych — NFOŚiGW, Program „Wzmocnienie działań społeczności lokalnych dla zrównoważonego rozwoju” — Budżet Gminy 				

Rozdział VIII. Mechanizmy integrowania działań służących realizacji celów rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Niniejszy rozdział opisuje mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji.

W Programie zintegrowano różne działania służące realizacji celów rewitalizacji, w związku z czym zachowana została komplementarność dokumentu w aspektach odnoszących się do zaplanowanych przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych. Kompleksowe rozwiązanie problemów jest nadrzędnym celem realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, występujących na obszarze zdegradowanym. Poniżej zaprezentowano mechanizmy zachowania komplementarności działań (projektów i przedsięwzięć) na poziomie programu w ujęciu przestrzennym, problemowym, instytucjonalno-proceduralnym, międzyokresowym oraz ze względu na źródła finansowania.

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU PRZESTRZENNYM

Diagnoza obszaru pozwoliła na wskazanie poszczególnych obszarów, w których istnieje **największa koncentracja negatywnych zjawisk**, takich jak: bezrobocie, ubóstwo analizowane na podstawie wykorzystania zasiłków, koncentracja problemów w obszarze starzenia się społeczności lokalnej, a także problemów środowiskowych, technicznych, przestrzenno-funkcjonalnych i gospodarczych. Planowane do wykonania projekty rewitalizacyjne skupiają się na tym obszarze i są z nim ściśle powiązane. Efektem projektów będzie możliwość korzystania z nowej infrastruktury oraz realizacja przedsięwzięć przez mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz osoby zamieszkujące pozostałe obszary i turystów odwiedzających gminę. Poszczególne projekty dopełniają się wzajemnie w ujęciu przestrzennym, a także zostały skonstruowane w oparciu o cel, którym jest zniwelowanie problemów społecznych, w związku z czym działania podejmowane są kompatybilne względem siebie.

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU PROBLEMOWYM

Analiza problemów występujących na obszarze rewitalizacji oraz terenie całej gminy pozwoliła na wskazanie przedsięwzięć, które w największym stopniu wpłyną się niwelację problemów.

Wynikają one z rozwiązań sygnalizowanych przez mieszkańców w trakcie spotkań oraz warsztatów rewitalizacyjnych. Planowane przedsięwzięcia zostały stworzone po dokładnym przeanalizowaniu danych statystycznych, na podstawie których stworzona została część analityczna diagnozy oraz na podstawie działań partycypacyjnych, które były realizowane w trakcie przygotowywania programu. Wynikają one również z potencjału rozwoju obszaru rewitalizacji, a także odpowiadają na potrzeby sygnalizowane w obszarach: społecznym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym oraz środowiskowym. Wdrażane przedsięwzięcia oddziałują w znacznym stopniu na eliminację negatywnych zjawisk, które zostały określone w diagnozie potrzeb i potencjału rozwoju obszaru rewitalizacji. Wynika to z dokładnego przeanalizowania komplementarności wyników diagnozy, na którą odpowiada realizacja konkretnych przedsięwzięć oraz poszczególnych działań. Ponadto przeprowadzono analizę wskaźników i prognozowanych rezultatów. Zadania przewidziane do realizacji w ramach procesu rewitalizacji realizują różne cele Programu. Opis przyporządkowania przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych do poszczególnych celów rewitalizacji znajduje się w *Rozdziale V. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk.*

Uczestnicy procesu partycypacyjnego wskazywali poszczególne działania, które powinny stanowić części składowe przedsięwzięć rewitalizacyjnych, a także obrazowały oddziaływanie konkretnych działań na zdiagnozowane problemy. Poprzez modernizację infrastruktury oraz prowadzenie aktywnych działań społecznych będzie możliwe oddziaływanie na kompleksowe rozwiązanie problemów w obszarze społecznym i gospodarczym. Niniejsze działania będą służyły zniwelowaniu sytuacji kryzysowych na danym obszarze oraz przeciwdziałaniu ich odnowie. Nadanie miejscom publicznym nowych funkcji doprowadzi do zwiększenia uczestnictwa mieszkańców w realizowanych działaniach, których atrakcyjność wzrośnie. W poniższej tabeli zaprezentowany został stopień kompatybilności pod względem problemowym poszczególnych działań względem siebie, który ukazuje poziom, na jakim łączna realizacja planowanych działań doprowadzi do marginalizacji problemów występujących na obszarze rewitalizacji (zgodnie z poniższą legendą). Podsumowując można stwierdzić, iż przedsięwzięcia rewitalizacyjne są bardzo mocno ze sobą powiązane i oddziałują na siebie.

+2 - bardzo silne powiązanie

+1 - silne powiązanie

0 - neutralne powiązanie

**LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023**

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	1. PARK NADMORSKI MIEJCEM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW	2. DOM KULTURY MIEJCEM AKTYWNOŚCI SENIORÓW ORAZ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	3. WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU PRZEDSZKOLA PUBLICZNEGO	4. STWORZENIE PROFESJONALNEGO CENTRUM WSPARCIA SPOŁECZNEGO	5. AKTYWIZACJA MIESZKAŃCÓW OBSZARÓW WIEJSKICH POPRZEZ WYKORZYSTANIE ICH POTENCJAŁÓW
1. PARK NADMORSKI MIEJCEM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW					
2. DOM KULTURY MIEJCEM AKTYWNOŚCI SENIORÓW ORAZ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ					
3. WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU PRZEDSZKOLA PUBLICZNEGO					
4. STWORZENIE PROFESJONALNEGO CENTRUM WSPARCIA SPOŁECZNEGO					
5. AKTYWIZACJA MIESZKAŃCÓW OBSZARÓW WIEJSKICH POPRZEZ WYKORZYSTANIE ICH POTENCJAŁÓW					

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU
INSTYTUCJONALNO-PROCEDURALNYM

W celu zachowania komplementarności działań na poziomie programu zaplanowano działania, które realizowane będą przez Zespół ds. rewitalizacji oraz zadania, za które odpowiedzialny będzie Urząd Gminy wraz z Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Dla zapewnienia skuteczności procesu wdrożony zostanie proces regulujący zakres oraz częstotliwość zbierania danych sprawozdawczych przedstawiających stopień zaawansowania realizacji programu. Stworzony zostanie ponadto serwis internetowy na stronie Urzędu Gminy, na którym prezentowane będą dane przedstawiające zaawansowanie realizacji programu. Zadaniem Zespołu ds. rewitalizacji będzie ocena stopnia możliwości zrozumienia dostępnych danych przez interesariuszy rewitalizacji i potrzeba ich przetworzenia (np. w formie grafów, broszur, diagramów). Docelowo serwis udostępniony na stronie internetowej Urzędu Gminy może służyć jako kanał dwustronnej komunikacji na linii samorząd–obywatele (interesariusze rewitalizacji). Celem takiego podejścia jest udostępnienie danych i informacji dotyczących stopnia rozwiązania konkretnego problemu zidentyfikowanego na obszarze zdegradowanym i obszarze rewitalizacji dla interesariuszy rewitalizacji. Dostęp do danych ma pozwolić interesariuszom monitorować skuteczność zmian społeczno-gospodarczych.

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU
ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Podstawowym źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych będzie działanie 9.3 RPO WZ Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich. Zakłada się, że działania inwestycyjne finansowane z EFRR oraz podejmowane działania 9.3 RPO WZ będą rozszerzeniem – uzupełnieniem działań o charakterze społecznym, prowadzonych w ramach PI 9i (aktywne włączenie). Natomiast w ramach RPO WZ 2014-2020, działanie 7.1 Wzmocnienie potencjału społeczności lokalnych na obszarach rewitalizowanych, zaplanowano działania aktywizacyjne mające na celu zaangażowanie społeczności lokalnej.

Planuje się komplementarne wykorzystanie innych funduszy unijnych tj. PROW 2014-2020, LSR Mała infrastruktura w zakresie turystyki, rekreacji i dziedzictwa kulturowego. Zaplanowano również pozyskanie środków na projekty środowiskowe dostępne w ramach wsparcia NFOŚiGW, Program „Wzmocnienie działań społeczności lokalnych dla zrównoważonego rozwoju”.

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU
MIEDZYOKRESOWYM

Narzędziem służącym trwałemu zintegrowaniu działań w ujęciu międzyokresowym będzie cykliczna ewaluacja programu:

- Ewaluacja ex ante (przed rozpoczęciem działań programu, celem ustalenia, czy i w jakim stopniu podejmowane działania będą zgodne z przyjętymi założeniami oraz czy możliwe jest osiągnięcie długotrwałych efektów w tym kontekście);
- Ewaluacja w połowie obowiązywania programu (umożliwia zbadanie stopnia efektywności podejmowanych działań oraz ich zgodności z założeniami, ale także na ile aktywności są zgodne z harmonogramem, a poziom wykorzystania zasobów odpowiada opisowi w projekcie);
- Ewaluacja bieżąca – monitoring przynajmniej raz na rok (dokonywana przez cały czas trwania programu, związana z oceną poziomu wykonywania zadań i działań w poszczególnych podobszarach rewitalizacyjnych);
- Ewaluacja końcowa (dokonywana pod koniec realizacji projektu, wiąże się z analizą zgodności podejmowanych działań wynikających z harmonogramu oraz z rozliczeniem poziomu wykorzystania zasobów);
- Ewaluacja ex post (dokonywana po zakończeniu przedsięwzięcia, a zatem w okresie, w którym możliwe jest zweryfikowanie poziomu osiągnięcia zakładanych celów projekt).

O efektywnym połączeniu i skoordynowaniu zadań w ujęciu międzyokresowym stanowić będzie kontynuacja podjętych w poprzednim okresie działań, ale także istotna jest świadomość strategicznego wzmocnienia ich w kolejnych okresach. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne bazują na poprzednich doświadczeniach Gminy, zdobytych podczas realizacji projektów inwestycyjnych finansowanych ze środków RPO, PROW oraz środków budżetowych.

Należy wykazać powiązania zaplanowanych do realizacji projektów rewitalizacyjnych z projektami "miękkimi", dotyczącymi rozwoju kapitału społecznego, które były finansowane z EFS, w szczególności w zakresie edukacji, animacji społecznych, kultury, sportu oraz wsparcia rozwoju przedsiębiorczości. Realizowane one były w poprzednim okresie programowania na lata 2007-2013 oraz kontynuowane w latach 2014-2020.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Tabela 22 Zestawienie zadań wg zawartych umów, realizowanych lub zakończonych przez podmioty publiczne w latach 2007 - 2016

L.p.	Nazwa inwestycji	Nazwa programu	Kwota dofinansowania	Kwota całkowita inwestycji
ROK 2007				
1	Polsko-niemieckie święto plonów	Fundusz Współpracy Polsko – Niemieckiej w Warszawie	15.150,00 PLN	20.200,00 PLN
2	Polsko-niemiecki konkurs fotograficzny „Poznajmy się lepiej”	Fundusz Współpracy Polsko – Niemieckiej w Warszawie	15.045,00 PLN	20.060,00 PLN
3	Transgraniczne spotkania dwóch kultur w Ustroniu Morskim (Jubileusz 27 – lecia powstania Towarzystwa Społeczno – Kulturalnego w Ustroniu Morskim)	Fundusz Współpracy Polsko – Niemieckiej w Warszawie	26.287,50 PLN	35.050,00 PLN
ROK 2010				
1	Budowa bieżni i skoczni do skoku w dal przy Zespole Szkół w Ustroniu Morskim	PROW Odnowa i Rozwój Wsi	85.422,00	138.867,27
2	Budowa Centrum Rekreacyjno-Sportowego Helios Ustronie Morskie	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	351.645,52	19.042.285,20
4	Budowa kompleksu boisk sportowych w ramach programu „Moje Boisko – Orlik 2012	Urzędu Marszałkowskiego woj. Zachodniopomorskiego oraz Ministerstwo Sportu i Turystyki	666.000	1.372.406,07
5	Termomodernizacja Zespołu Szkół oraz Gminnym Ośrodkiem Kultury w Ustroniu Morskim.	Narodowy fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej PO Infrastruktura i Środowisko	826.095,25	1.056.072,96
ROK 2011				
6	Budowa ścieżki	Programu Operacyjnego Celu	1.533.569,18	1.832.300,94

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

	rowerowej Ustronie Morskie - Kołobrzeg – Dźwirzyno oraz Miasto Barth w ramach międzynarodowej nadmorskiej trasy rowerowej nr 10: odcinek Sianożęty – Podczele	3 „Europejska Współpraca Terytorialna” – „Współpraca Transgraniczna” Krajów Maklenburgia – Pomorze Przednie/Brandenburgia i Rzeczpospolitej Polskiej – Interreg IVA		
7	Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku byłej szkoły na funkcję mieszkaniową – lokale socjalne na działce numer 111/2, obręb Rusowo, gmina Ustronie Morskie	Bank Gospodarstwa Krajowego	429 864,32	1.075.380,79
ROK 2012				
8	Zakup instrumentów muzycznych dla młodzieżowej orkiestry strażackiej Morka	Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla małych projektów” <u>Nr dotacji: 00392/6930-UM1640578/11 z dnia 16.04.2012r.</u>	10.551,22	17.756,00
9	Zakup fabrycznie nowego, średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego z funkcją ograniczania skażeń dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Ustroniu Morskim	Lasy Państwowe Komenda Główna Straży Pożarnej WFOŚiGW Zarząd Główny OSP RP <u>Nr dotacji z WFOŚiGW: 2012D0075K na kwotę 100.000 zł</u>	508.000,00	606.960,00
10	Budowa i przebudowa drogi do gruntów rolnych w miejscowości Gwizd – Grąbnica.	zadania własne województwa zachodniopomorskiego określone ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych	620.730,66	1.273.307,09

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

		<u>Nr dotacji: WRiR/1-12/2012 z dnia 30.04.2012r.</u>		
11	Budowa I etapu ul. Polnej w Ustroniu Morskim	Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2012	2.528.588,61	3.068.588,61
ROK 2013				
12	Promocja obszaru Stowarzyszenia Kołobrzaska Lokalna Grupa Rybacka poprzez organizację imprezy „Ustrońskie wariacje rybne”	Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013 <u>Nr dotacji: 00227/6173-SW1600649/13/14 z dnia 25.06.2014r.</u>	53172,68	65000,00
13	Budowa zejść na plażę na terenie gminy Ustronie Morskie	Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013 <u>Nr dotacji: 00123-6173-SW1600012/12 z dnia 23.10.2012r.</u>	871.591,71	987.493,42
14	Budowa placów zabaw w miejscowości Kukinia i Rusowo	Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013 <u>Nr dotacji: 0073-6173-SW1600014/12 z dnia 23.07.2012r.</u>	315.129,40	370.740,48
15	Budowa placów zabaw w miejscowości Ustronie Morskie	Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów	153.456,84	170.771,30

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

		rybackich 2007-2013 <u>Nr dotacji: 00156-6173-SW1600217/12 z dnia 23.10.2012r.</u>		
ROK 2014				
16	Zakup pojemników do segregacji odpadów komunalnych Dla mieszkańców gminy Ustronie Morskie	Działanie 321 „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” w ramach PROW na lata 2007-2013 <u>Nr dotacji: 00237-6921-UM1600312/13 z dnia 20.12.2013r.</u>	78210,90	192398,81
17	Budowa elektrowni słonecznej ogniwo fotowoltaicznych i Kanalizacji światłowodowej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną	Działanie 321 „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” w ramach PROW na lata 2007-2013 <u>Nr dotacji: 00238-6921-UM1600313/13 z dnia 20.12.2013r.</u>	2.640.000,00	6.494.451,44
18	Budowa siłowni zewnętrznej przy Centrum Sportowo Rekreacyjnym Helios w Ustroniu Morskim	„Pomoc finansowa dla jednostek samorządu terytorialnego na poprawę infrastruktury sportowej” realizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego <u>Nr dotacji: WEiS/13/2014 z dnia 20.11.2014r.</u>	25.780,00	74.107,50
19	Budowa i przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w m. Ustronie Morskie, o dł. 0,510 km, szer. 5,0 m, na dz. Nr 447, 364 – obręb Ustronie Morskie, w rodzaju budowy C	Dotacja na dofinansowanie realizacji zadania określonego ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych realizowana przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego <u>Nr dotacji: 64/WRiR-</u>	110.669,24	499.637,71

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

<u>I/08/2014 z dnia 06.08.2014r.</u>				
ROK 2015				
20	Remont i modernizacja świetlicy wiejskiej w Kukini	Działanie 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” dla operacji, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i Rozwój Wsi” objętego PROW na lata 2007-2013 <u>Nr dotacji: 01580-6930-UM1630623/14 z dnia 23.03.2015r.</u>	221.784,00	697.777,77
21	Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Sianożęty o dł. 0,89 km, szer. 5,0 m, na dz. Nr 264, 244, 243, 585 – obręb Sianożęty i na dz. Nr 84- obręb Ustronie Morskie w rodzaju budowy A.	Dotacja na dofinansowanie realizacji zadania określonego ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych realizowana przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego <u>Nr umowy dotacji: 42/WRiR-I/04/15 z dnia 01.04.2015r.</u>	141.572,82	526.954,38
ROK 2016				
22	Budowa Euroboiska w Ustroniu Morskim	Program Rozwoju Regionalnej Infrastruktury Sportowej realizowanej w ramach Ministerstwa Sportu i Turystyki <u>Nr dotacji: 2016/0002/0459/SubA/DIS/T z dnia 21.03.2016r.</u>	733.800,00	2.941.919,00
23	Budowa drogi w miejscowości Grąbnica o długości 0,86 km	Dotacja na dofinansowanie realizacji zadania określonego ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych realizowana przez Urząd Marszałkowski	174.406,28	457.417,96

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

		Województwa Zachodniopomorskiego <u>Nr dotacji: 17/WRiR-I/05/16 z dnia 07.06.2016r.</u>		
24	Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla gminy Ustronie Morskie	Ministerstwo Rozwoju <u>Nr dotacji: II/487/P/15095/2020/DWP/16 z dnia 15.06.2016r.</u>	6.800,00	9.840,00
25	Opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ustronie Morskie	WFOŚiGW w Szczecinie <u>Nr dotacji: 2016D0241K z dnia 13.06.2016r.</u>	10.760,00	21.525,00
26	Opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Ustronie Morskie do roku 2023	Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020 <u>Nr dotacji: WZS- POPT/32/2016 z dnia 9.12.2016r.</u>	38.785,00	43.110,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy

Rozdział IX. System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji

Niniejszy rozdział opisuje strukturę zarządzania realizacją programu rewitalizacji

Za wdrożenie Programu odpowiedzialny będzie Wójt Gminy, który corocznie przedkładać będzie Radzie Gminy raport monitoringowy z wdrażania programu. Wójtowi Gminy podlegać będzie Zespół ds. rewitalizacji. Zespół ds. rewitalizacji stanowić będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy rewitalizacji z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełnił będzie funkcję opiniodawczo-doradczą Wójta.

Zadaniem Zespołu ds. rewitalizacji, którego spotkania będą się odbywały co najmniej raz na pół roku, będzie również pomoc techniczna dla beneficjentów programu przy aplikowaniu o środki zewnętrzne (doradztwo, szkolenia, seminaria, warsztaty). Zespół uczestniczyć będzie w pracach monitoringu i ewaluacji (ex ante, mid term, ex post) realizacji zadań objętych programem rewitalizacji. W czasie realizacji programu, Zespół ds. Rewitalizacji, z inicjatywy własnej lub na wniosek podmiotu realizującego przedsięwzięcie będzie mógł przeprowadzić spotkanie, w celu omówienia problemów. Zespół ds. rewitalizacji uprawniony będzie do wyrażania opinii oraz podejmowania inicjatyw i rozwiązań odnoszących się do rewitalizacji Gminy.

Zespół ds. rewitalizacji bazować będzie na osobach pracujących nad przygotowaniem programu w ramach Zespołu, który powołany został zarządzeniem Burmistrza na potrzeby opracowania Programu. **Pracami Zespołu ds. rewitalizacji kierować będzie przedstawiciel Urzędu Gminy.**

Promocja dokumentu i efektów wdrożenia wśród beneficjentów projektów rewitalizacyjnych i interesariuszy rewitalizacji jest ważnym elementem realizacji programu. Celem głównym działań promocyjnych i komunikacyjnych będzie zachęcenie interesariuszy do aktywnego udziału we wdrożeniu i realizacji Programu. Grupami docelowymi działań promocyjnych i komunikacyjnych będą: społeczność lokalna, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy oraz lokalne media.

Rozdział X. Ramy finansowe i czasowe realizacji Programu

Niniejszy rozdział opisuje indykatywne ramy finansowe i czasowe w odniesieniu do przedsięwzięć rewitalizacyjnych z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł (także spoza funduszy polityki spójności na lata 2014-2020 – publiczne i prywatne środki krajowe w celu realizacji zasady dodatkowości środków UE.

Program rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy, z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków EFRR, EFS, FS, EFRROW oraz innych publicznych lub prywatnych. Szczegółowe zestawienie zaplanowanych źródeł finansowania opisano w tabelach poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w Rozdziale VII. *Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne.*

Dodatkowy opis mechanizmów zachowania komplementarności działań w ujęciu źródeł finansowania określony został w Rozdziale VIII. *Mechanizmy integrowania działań służących realizacji celów rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych.* Indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć zostały zaprezentowane w poniższej tabeli. **Łączny budżet Programu rewitalizacji stanowi kwotę 10 880 000 zł, zgodnie z tabelą 29.**

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Tabela 23 Budżet działań rewitalizacyjnych Gminy Ustronie Morskie na lata 2017-2023

PROJEKTY	Szacunkowe nakłady finansowe w zł					Źródło finansowania
	Szacunkowe nakłady finansowe	Wartość krajowych środków publicznych	Wartość środków prywatnych	Wartość środków UE (EFRR /EFS /FS/ EFMiR/ EFRROW)	Wartość środków z innych źródeł	
1. PARK NADMORSKI MIEJCEM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW	4 560 000,00	1 674 000,00	0,00	2 886 000,00	0,00	
1.1. Zagospodarowanie zdegradowanego parku poprzez oczyszczenie i utworzenie ścieżek zdrowia oraz edukacyjnych (tematycznych alejek parkowych).	400 000,00	140 000,00	0,00	260 000,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich
1.2. Przebudowa amfiteatru wraz z zadaszeniem.	1 940 000,00	679 000,00	0,00	1 261 000,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

1.3. Budowa i modernizacja ciągów pieszo-rowerowych pełniących funkcję ścieżek zdrowia.	600 000,00	210 000,00	0,00	390 000,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich
1.4. Stworzenie miejsca zdrojowego wykorzystującego jod jako substancję zdrowotną.	300 000,00	105 000,00	0,00	195 000,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich/ PROW 2014-2020, LSR, Mała infrastruktura w zakresie turystyki, rekreacji i dziedzictwa kulturowego
1.5. Stworzenie miejsca tradycji rybackich.	1 200 000,00	420 000,00	0,00	780 000,00	0,00	PROW 2014-2020, LSR, Mała infrastruktura w zakresie turystyki, rekreacji i dziedzictwa kulturowego
1.6. Oświetlenie ścieżek pieszo-rowerowych.	80 000,00	80 000,00	0,00	0,00	0,00	Budżet Gminy
1.7. Zakup obiektów małej architektury..	40 000,00	40 000,00	0,00	0,00	0,00	Budżet Gminy
2. DOM KULTURY MIEJSCEM AKTYWNOŚCI SENIORÓW ORAZ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	1 420 000,00	505 000,00	0,00	915 000,00	0,00	

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

2.1 Modernizacja sali widowiskowej wraz z adaptacją na przedstawienia animacyjne	400 000,00	140 000,00	0,00	260 000,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich
2.2. Modernizacja fundamentów budynku wraz z odnową holu i galerii na cele animacji społecznej	800 000,00	280 000,00	0,00	520 000,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich
2.3. Stworzenie wiaty z grillem wraz z zakupem stojaków rowerowych	80 000,00	8 000,00	0,00	72 000,00	0,00	PROW 2014-2020, LSR, Mała infrastruktura w zakresie turystyki, rekreacji i dziedzictwa kulturowego
2.4. Adaptacja pomieszczeń na potrzeby pracowni plastycznej	30 000,00	3 000,00	0,00	27 000,00	0,00	PROW 2014-2020, LSR, Mała infrastruktura w zakresie turystyki, rekreacji i dziedzictwa kulturowego/ / Program Wieloletni „Senior+” na lata 2015-2020
2.5. Stworzenie sali rękodzielniczej	40 000,00	4 000,00	0,00	36 000,00	0,00	PROW 2014-2020, LSR, Operacje w zakresie wzmocnienia kapitału społecznego, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych/ Program Wieloletni „Senior+” na lata 2015-2020
2.6. Stworzenie sali komputerowej	50 000,00	17 500,00	0,00	32 500,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich
2.7. Remont pomieszczeń biblioteki wraz z jej dostosowaniem do funkcji multimedialnych.	25 000,00	9 000,00	0,00	16 000,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

2.8. Wymiana stolarki otworowej w budynku.	70 000,00	70 000,00	0,00	0,00	0,00	Budżet Gminy
2.9. Wymiana instalacji elektrycznej oraz oświetlenia pomieszczeń.	50 000,00	50 000,00	0,00	0,00	0,00	Budżet Gminy
3. WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU PRZEDSZKOLA PUBLICZNEGO	700 000,00	338 000,00	0,00	362 000,00	0,00	
3.1. Termomodernizacja budynku przedszkola publicznego w Ustroniu Morskim	150 000,00	52 500,00	0,00	97 500,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich
3.2. Przebudowa sal i korytarzy poprzez dostosowanie do standardów opieki	150 000,00	52 500,00	0,00	97 500,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich
3.3. Rozbudowa obiektu przedszkola poprzez wykorzystanie przestrzeni niezagospodarowanych	100 000,00	35 000,00	0,00	65 000,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich/ RPO WZ 2014-2020, działanie 8.4 Upowszechnienie edukacji przedszkolnej oraz wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne oraz uczniów uczestniczących w kształceniu podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym w ramach Strategii ZIT dla Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego
3.4. Stworzenie oddziału żłobkowego	80 000,00	28 000,00	0,00	52 000,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

3.5. Zagospodarowanie placu zabaw wraz z zakupem nowego wyposażenia	60 000,00	10 000,00	0,00	50 000,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 8.4 Upowszechnienie edukacji przedszkolnej oraz wsparcie kształcenie ogólne oraz uczniów uczestniczących w kształceniu podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym w ramach Strategii ZIT dla Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego
3.6. Modernizacja kotłowni.	50 000,00	50 000,00	0,00	0,00	0,00	Budżet Gminy
3.7. Wymiana instalacji elektrycznej.	60 000,00	60 000,00	0,00	0,00	0,00	Budżet Gminy
3.8. Wymiana instalacji wodno-kanalizacyjnej.	50 000,00	50 000,00	0,00	0,00	0,00	Budżet Gminy
4. STWORZENIE PROFESJONALNEGO CENTRUM WSPARCIA SPOŁECZNEGO	1 110 000,00	363 500,00	0,00	746 500,00	0,00	
4.1. Adaptacja techniczna budynku w celu przystosowania obiektu pełniącego funkcje gospodarcze do potrzeb Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.	800 000,00	280 000,00	0,00	520 000,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich
4.2. Modernizacja pomieszczeń budynku wraz z dostosowaniem do funkcji biurowej oraz terapeutycznej.	100 000,00	35 000,00	0,00	65 000,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich/ RPO WZ 2014-2020, działanie 7.2 Wsparcie dla tworzenia podmiotów integracji społecznej oraz podmiotów działających na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

4.3. Wyposażenie budynku w sprzęt niezbędny do pełnienia funkcji biurowej.	60 000,00	9 000,00	0,00	51 000,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej
4.4. Wyposażenie budynku w sprzęt niezbędny do pełnienia funkcji terapeutycznej.	80 000,00	12 000,00	0,00	68 000,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej
4.5. Organizacja cyklicznych przedsięwzięć terapeutycznych.	50 000,00	7 500,00	0,00	42 500,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej
4.6. Adaptacja przestrzeni wokół budynku wraz z nasadzeniami.	20 000,00	20 000,00	0,00	0,00	0,00	Budżet Gminy
5. AKTYWIZACJA MIESZKAŃCÓW OBSZARÓW WIEJSKICH POPRZEZ WYKORZYSTANIE ICH POTENCJAŁÓW	3 090 000,00	1 135 000,00	0,00	1 955 000,00	0,00	
5.1. Rewitalizacja przestrzeni parku podworskiego w Rusowie pod względem wykorzystania potencjału szlaku Świętego Jakuba.	1 200 000,00	420 000,00	0,00	780 000,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

5.2. Modernizacja świetlicy wiejskiej wraz z adaptacją na cele aktywizacji społecznej w Gwiździe.	800 000,00	280 000,00	0,00	520 000,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich
5.3. Modernizacja świetlicy wiejskiej w Rusowie na potrzeby funkcjonowania świetlicy socjoterapeutycznej	800 000,00	280 000,00	0,00	520 000,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich
5.4. Organizacja zajęć aktywizacji zawodowej oraz wsparcia psychologicznego dla mieszkańców wsi w Rusowie.	50 000,00	5 000,00	0,00	45 000,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 7.1 Wzmocnienie potencjału społeczności lokalnych na obszarach rewitalizowanych/ NFOŚiGW, Program „Wzmocnienie działań społeczności lokalnych dla zrównoważonego rozwoju”
5.5. Organizacja cyklicznych zajęć animacyjnych dla mieszkańców Gwiźdu	50 000,00	5 000,00	0,00	45 000,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 7.1 Wzmocnienie potencjału społeczności lokalnych na obszarach rewitalizowanych/ NFOŚiGW, Program „Wzmocnienie działań społeczności lokalnych dla zrównoważonego rozwoju”
5.6. Realizacja działań animacyjnych w świetlicy wiejskiej w Kukini	50 000,00	5 000,00	0,00	45 000,00	0,00	RPO WZ 2014-2020, działanie 7.1 Wzmocnienie potencjału społeczności lokalnych na obszarach rewitalizowanych/ NFOŚiGW, Program „Wzmocnienie działań społeczności lokalnych dla zrównoważonego rozwoju”
5.7. Stworzenie siłowni zewnętrznych.	20 000,00	20 000,00	0,00	0,00	0,00	Budżet Gminy
5.8. Budowa nowych chodników.	120 000,00	120 000,00	0,00	0,00	0,00	Budżet Gminy

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

RAZEM	10 880 000,00	4 015 500,00	0,00	6 864 500,00	0,00	
-------	---------------	--------------	------	--------------	------	--

Źródło: Opracowanie własne

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Harmonogram realizacji działań rewitalizacyjnych obejmuje lata 2017-2023, zgodnie z poniższym szczegółowym zestawieniem.

Tabela 24 Harmonogram realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych Gminy Ustronie Morskie

PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE	LATA REALIZACJI PROGRAMU						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1. PARK NADMORSKI MIEJCEM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW							
2. DOM KULTURY MIEJSCEM AKTYWNOŚCI SENIORÓW ORAZ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ							
3. WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU PRZEDSZKOLA PUBLICZNEGO							
4. STWORZENIE PROFESJONALNEGO CENTRUM WSPARCIA SPOŁECZNEGO							
5. AKTYWIZACJA MIESZKAŃCÓW OBSZARÓW WIEJSKICH POPRZEZ WYKORZYSTANIE ICH POTENCJAŁÓW							

Źródło: Opracowanie własne

Rozdział XI. System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu

Poniższy rozdział opisuje system monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu. Opisano tutaj metody oraz narzędzia badania i analizowania zmian zachodzących na obszarze zdegradowanym będące wynikiem procesu rewitalizacji oraz system oceny wpływu i skuteczności prowadzonych działań na zdiagnozowane problemy; ponadto określono instytucje/podmioty i ich zadania w systemie monitorowania; przewidziano możliwość wprowadzania w planie działań modyfikacji na podstawie rekomendacji wynikających z ewaluacji programu rewitalizacji.

System monitorowania i oceny programu rewitalizacji dotyczyć będzie kilku kluczowych płaszczyzn, w tym w szczególności:

- monitorowania podstawowych parametrów Programu na etapie przyjęcia programu oraz późniejszych jego aktualizacji (m.in. ludność, powierzchnia oraz przestrzenny obraz obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, lista projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych zapisanych w programie wraz z podaniem szacowanych kosztów oraz przewidywanych rezultatów, ramy finansowe Programu wraz z prognozowanym montażem finansowym),
- monitorowania stopnia realizacji celów określonych w Programie
- monitorowania skutków realizacji Programu, poprzez analizę poziomu wskaźników wykorzystywanych na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji – wskaźniki stanu kryzysowego (na poziomie całej gminy oraz na poziomie niższym, tj. obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji), dokonywanego cyklicznie, co najmniej raz na dwa lata od momentu przyjęcia dokumentu do końca okresu obowiązywania, w odniesieniu do wartości analogicznych wskaźników (wyjściowych) obliczonych na etapie wyznaczania w/w obszarów (analiza efektywności podejmowanych działań rewitalizacyjnych),
- bieżącego monitorowania poziomu wdrażania Programu – aktualizowana na bieżąco lista przyjętych w programie przedsięwzięć podstawowych i uzupełniających ze statusem: „zakładane do realizacji”, „w trakcie realizacji” lub „zrealizowane”, w zależności od aktualnego postępu rzeczowego, wraz z podaniem poniesionych kosztów, stworzonego montażu finansowego, a także ewentualnych rezultatów ich wdrożenia – efekty rzeczowe.

Dane monitoringowe po przygotowaniu sprawozdań będą prezentowane **Zespołowi ds. rewitalizacji, Wójtowi i Radzie Gminy**. Jednostki odpowiedzialne za realizację działań zapisanych w programie, zobowiązane będą do corocznego informowania Urzędu Gminy o postępie prac objętych programem zgodnie z zaleceniami dotyczącymi monitorowania. Monitorowanie efektów rzeczowych obejmować będzie wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania. **Raport monitorujący będzie przedstawiany również Zespołowi ds. rewitalizacji w celu zaopiniowania.** Zakres przedmiotowy raportów okresowych przedkładanych przez Burmistrza winien obejmować, co najmniej:

- Informację o postępach finansowych;
- Informację o źródłach finansowania zadań;
- Informację o postępach rzeczowych;

- Informację odnośnie zgodności realizacji działań z przyjętym harmonogramem;
- Informację o przesunięciach w realizacji harmonogramu;
- Informację o przebiegu wdrażania przedsięwzięć i projektów;
- Informację o sposobie komunikacji ze wspólnotą lokalną w zakresie wdrażania programu.

W systemie monitorowania dokonano wyboru poniższych wskaźników, pozwalających obserwować efekt długofalowy całego programu. Wskaźniki dotyczącego całego programu należy odróżnić od wskaźników monitorujących poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Wskaźniki oddziaływania mierzą zmiany zachodzące w wyniku wdrażania programu i poszczególnych przedsięwzięć oraz projektów rewitalizacyjnych. Poniżej zaprezentowano wskaźniki dotycząc całego obszaru zidentyfikowanego jako obszar rewitalizacji, na którym realizowane będą działania rewitalizacyjne.

Tabela 25 Wskaźniki monitorowania programu – stan istniejący i planowany

Cel szczegółowy 1				
Odnowa przestrzeni gminy na potrzeby reintegracji społecznej mieszkańców				
Wskaźniki rezultatu	<i>Jednostka miary</i>	Stan początkowy 2017 rok	Plan 2023 rok	Źródło danych/sposób pomiaru
Liczba zmodernizowanych obiektów pełniących funkcje społeczne	szt.	0	20	Dane sprawozdawcze Urzędu Gminy
Liczba zorganizowanych działań animacyjnych dla mieszkańców	szt.	0	40	Dane sprawozdawcze Urzędu Gminy
Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury	osoby	0	2000	Dane sprawozdawcze Urzędu Gminy
Stopień poprawy jakości życia mieszkańców	%	0	80	Wyniki badań ewaluacyjnych
Stopień zniwelowania zidentyfikowanych obszarów kryzysowych	%	0	90	Wyniki badań ewaluacyjnych

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Cel szczegółowy 2				
Zapewnienie mieszkańcom dostępu do atrakcyjnych działań animacyjnych				
Wskaźniki rezultatu	Jednostka miary	Stan początkowy 2017 rok	Plan 2023 rok	Źródło danych/sposób pomiaru
Liczba zmodernizowanych obiektów pełniących funkcje społeczne	szt.	0	10	Dane sprawozdawcze Urzędu Gminy
Liczba zorganizowanych działań animacyjnych dla mieszkańców	szt.	0	40	Dane sprawozdawcze Urzędu Gminy
Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury	osoby	0	3000	Dane sprawozdawcze Urzędu Gminy
Stopień poprawy jakości życia mieszkańców	%	0	80	Wyniki badań ewaluacyjnych
Stopień zniwelowania zidentyfikowanych obszarów kryzysowych	%	0	90	Wyniki badań ewaluacyjnych

Cel szczegółowy 3				
Odnowa funkcjonalności ważnych obiektów publicznych				
Wskaźniki rezultatu	Jednostka miary	Stan początkowy 2017 rok	Plan 2023 rok	Źródło danych/sposób pomiaru
Liczba zmodernizowanych obiektów pełniących funkcje społeczne	szt.	0	1	Dane sprawozdawcze Urzędu Gminy
Liczba zorganizowanych działań animacyjnych dla mieszkańców	szt.	0	10	Dane sprawozdawcze Urzędu Gminy
Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury	osoby	0	800	Dane sprawozdawcze Urzędu Gminy
Stopień poprawy jakości życia mieszkańców	%	0	90	Wyniki badań ewaluacyjnych
Stopień zniwelowania zidentyfikowanych obszarów kryzysowych	%	0	60	Wyniki badań ewaluacyjnych

Planuje się zbieranie danych dotyczących postępu w realizacji projektów rewitalizacyjnych na podstawie specjalnych fiszek monitoringowych.

Ewaluacja wykonania programu dokonywana będzie w trakcie (ewaluacje bieżące – on-going, mid-term), ale również po jej formalnym zakończeniu (ex-post). Celami szczegółowymi planowanej ewaluacji on-going będą:

- Ocena wyników programu (tj. produktów i rezultatów) oraz identyfikacja czynników sukcesu lub ryzyka osiągnięcia skwantyfikowanych celów;
- Ocena systemu zarządzania i wdrażania programu – tzn. sprawności przepływu informacji, dokumentów, środków finansowych i realizacji zadań oraz identyfikacja barier prawnych i administracyjnych wdrażania programu;
- Ocena, czy warunki zewnętrzne wdrażania programu się zmieniły (np. aktualność Programu względem zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej, kontekstu prawnego, diagnozy potrzeb itp.) oraz czy w tym kontekście cele rewitalizacji pozostają aktualne;
- Ocena wpływu i użyteczności zakończonych projektów rewitalizacyjnych, tj. ocena zadań zakończonych w ewaluowanym okresie w ramach poszczególnych celów do 2023 roku.

Niezależnie od możliwości aktualizacji programu na podstawie rocznego raportu z jego wdrożenia, procedura aktualizacji realizowana będzie w przypadku: sytuacji wyjątkowych oraz szczególnych zmian wpływających na realizację wdrażanego dokumentu:

- W sytuacji wystąpienia znacznej zmiany warunków finansowania zewnętrznego do zaplanowanych projektów rewitalizacyjnych;
- Wystąpienia zmian w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej, wpływających na sytuację finansową Gminy;
- Konieczności dostosowania zapisów programu do zmienionych wymogów formalno-prawnych;
- Konieczności aktualizacji danych dotyczących obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji;
- Konieczności wdrożenia wniosków i rekomendacji z raportów ewaluacyjnych.

Podstawowym narzędziem zapewnienia włączenia interesariuszy rewitalizacji w proces wdrożenia programu rewitalizacji będzie stale aktualizowana zakładka tematyczna „Rewitalizacja” zawarta na stronie <http://www.ustronie-morskie.pl/>.

Na stronie internetowej planuje się zamieszczanie interaktywnych ankiet oraz formularzy pozwalających na proste, czytelne i intuicyjne zbieranie najważniejszych opinii na temat realizacji Programu oraz oceny jakościowej działań rewitalizacyjnych. Gmina planuje również partycypacyjny udział mieszkańców w ewaluacji wdrażania Programu poprzez organizację

okresowych spotkań z interesariuszami rewitalizacji i współpracę z organizacjami pozarządowymi działającymi na obszarze rewitalizacji - w ramach corocznie przyjmowanego *Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.*

Rozdział XII. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Niniejszy rozdział opisuje informację o przeprowadzeniu analizy jej zapisów pod kątem spełnienia kryteriów kwalifikujących do oceny oddziaływania na środowisko i jej wynikach oraz wynik SOOŚ w przypadku obowiązku jej przeprowadzenia.

Projekt programu z uwagi na swój ogólny charakter nie wyznacza jednocześnie ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz mając na uwadze wskazane uzasadnienie, że projekt Programu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. Stwierdzić należy, że projekt programu nie spełnia przesłanek określonych w art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a co za tym idzie **nie jest dokumentem wymagającym przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko**. Mając na uwadze powyższe, uzgodniono odstąpienie od konieczności przeprowadzenia OOŚ z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska i Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną.

Spis ilustracji

Spis tabel

Tabela 1 Podział sołectw w Gminie	38
Tabela 2 Liczba ludności w podziale na miejscowości.....	41
Tabela 3 Struktura ludności miejscowości w podziale na kategorie wiekowe.....	43
Tabela 4 Struktura bezrobocia w podziale na miejscowości.....	44
Tabela 5 Uwarunkowania przyznania świadczeń pomocy społecznej.....	47
Tabela 6 Przyznanie świadczenia przez ośrodek pomocy społecznej.....	48
Tabela 7 Struktura placówek edukacyjnych wraz z liczebnością uczniów	50
Tabela 8 Liczba osób, u których stwierdzono schorzenia w roku 2015.....	56
Tabela 9 Zestawienie danych z analizy problemów społecznych dla gminnych miejscowości.....	59
Tabela 10 Wyliczenia wskaźnikowe obszaru zdegradowanego w kontekście uwarunkowań społecznych	60
Tabela 11 Poziom aktywności gospodarczej – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	61
Tabela 12 Liczba podmiotów gospodarczych	62
Tabela 13 Ilość wyrobów zawierających azbest na obszarze miejscowości	64
Tabela 14 Struktura odebranych odpadów z terenu gminy	65
Tabela 15 Struktura zabytków na obszarze miejscowości	66
Tabela 16 Stan nawierzchni na obszarze miejscowości	69
Tabela 17 Wyliczenia wskaźnikowe obszaru zdegradowanego w kontekście ogólnego IMD	75
Tabela 18 Analiza SWOT obszaru rewitalizacji Gminy Ustronie Morskie	83
Tabela 19 Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji.....	84
Tabela 20 Zgodność celów Programu z lokalnymi dokumentami strategicznymi Gminy Ustronie Morskie	88
Tabela 21 Zgodność celów Programu z dokumentami strategicznymi regionalnymi i krajowymi	89
Tabela 22 Zestawienie zadań wg zawartych umów, realizowanych lub zakończonych przez podmioty publiczne w latach 2007 - 2016.....	124
Tabela 23 Budżet działań rewitalizacyjnych Gminy Ustronie Morskie na lata 2017-2023	131
Tabela 24 Harmonogram realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych Gminy Ustronie Morskie	139
Tabela 25 Wskaźniki monitorowania programu– stan istniejący i planowany	141

Spis map

Mapa 1 Uwarunkowania społeczne na terenie gminy	70
Mapa 2 Uwarunkowania gospodarcze na terenie gminy	71
Mapa 3 Uwarunkowania środowiskowe na terenie gminy.....	72
Mapa 4 Uwarunkowania przestrzenno – funkcjonalne na terenie gminy.....	73

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY USTRONIE MORSKIE DO ROKU 2023

Mapa 5 Uwarunkowania techniczne na terenie gminy.....	73
Mapa 6 Obszar zdegradowany oraz rewitalizacji na terenie gminy	74
Mapa 7 Podobszar rewitalizacji Rusowo.....	77
Mapa 8 Podobszar rewitalizacji Kukinia.....	78
Mapa 9 Podobszar rewitalizacji Ustronie Morskie.....	79
Mapa 10 Podobszar rewitalizacji Gwizd.....	80
Mapa 11 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji - mapa poglądowa	81

Spis wykresów

Wykres 1 Ocena zadowolenia mieszkańców z życia w Gminie Ustronie Morskie.....	26
Wykres 2 Wyniki badania CAWI prowadzonego wśród mieszkańców.....	27
Wykres 3 Problemy społeczne w Gminie Ustronie Morskie według mieszkańców	28
Wykres 4 Problemy przestrzeni publicznej według mieszkańców.....	29
Wykres 5 Działania do podjęcia w ramach procesu rewitalizacji Gminy Ustronie Morskie	30
Wykres 6 Przedsięwzięcia w procesie rewitalizacji według mieszkańców.....	32
Wykres 7 Miejsca o znacznej koncentracji problemów społecznych	33
Wykres 8 Miejsca o znacznej koncentracji zanieczyszczenia środowiska.....	34
Wykres 9 Miejsca o znacznej koncentracji zdegradowanych technicznie budynków	34
Wykres 10 Miejsca o znacznej koncentracji zdegradowanej infrastruktury drogowej	35
Wykres 11 Liczba ludności gminy w latach 2012 - 2016	42
Wykres 12 Struktura ludności w podziale na kategorie wiekowe.....	43
Wykres 13 Poziom bezrobocia w latach 2013 - 2017	45
Wykres 14 Liczba osób, którym przyznano świadczenia z GOPS.....	46
Wykres 15 Poziom stwierdzonych przestępstw w latach 2010 - 2016.....	49
Wykres 16 Liczba członków grup artystycznych.....	53
Wykres 17 Liczebność czytelników biblioteki w latach 2012 - 2015	55
Wykres 18 Podmioty gospodarcze według sektorów gospodarki narodowej	63

Spis obrazów

Obraz 1 Plakat – zaproszenie na warsztaty rewitalizacyjne w Gminie Ustronie Morskie	9
Obraz 2 Informacja w zakresie opublikowania programu rewitalizacji.....	10
Obraz 3 Poglądowa mapa Gminy.....	40
Obraz 4 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	91

UZASADNIENIE

Rewitalizację należy rozumieć, jako wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez przedsięwzięcia całościowe (integrujące interwencje na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki), skoncentrowane terytorialnie i prowadzone we współpracy z lokalną społecznością, w sposób zaplanowany oraz zintegrowany przez

określenie i realizację programów rewitalizacji. Udział w takim procesie jest ważny dla wielu osób i podmiotów z obszaru objętego działaniami rewitalizacyjnymi – w tym dla samorządu gminy, mieszkańców tego miejsca, organizacji społecznych, przedsiębiorców, zaś w szczególności sposób wszystkich grup społecznych zagrożonych kryzysem na obszarze objętym procesami rewitalizacyjnymi. Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji zostało poprzedzone szczegółową diagnozą w szeroko rozumianym obszarze zagadnień społecznych, a w drugiej kolejności także gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Przeprowadzona analiza pozwoliła dokonać pełnej diagnozy problemów i zagrożeń, wskazać obszary o największej koncentracji zjawisk kryzysowych, a w konsekwencji wyznaczyć obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. To na nich ostatecznie zdefiniowano katalog działań. W programie ujęto działania, które w najbliższych latach powinny być realizowane z wykorzystaniem środków unijnych (EFRR, EFS, EFRROW) oraz innych środków publicznych oraz prywatnych. Połączenie aktywności wielu osób i instytucji ma pozwolić rozwiązać zdiagnozowane w dokumencie problemy.